

RAPORT

2007

2013

PROGRAMY _____
UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE _____
ORAZ _____
MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU _____
W POLSCE _____

RAPORT

2007

2013

spis treści

Wstęp	4
List minister Joanny Kluzik-Rostkowskiej	4
List minister Leny Kolarskiej-Bobińskiej	5
Zarząd FRSE	6
Unijne programy edukacyjne w Polsce w latach 2007-2013 i ich odbiorcy	7
Programy w liczbach	9
Dofinansowaliśmy	25
Erasmus	27
Comenius	32
Leonardo da Vinci	39
Grundtvig	44
„Młodzież w działaniu”	49
Wizyty Studyjne	55
Programy wspierające	57
eTwinning	59
Eurodesk	61
Europass	64
Eurydice	66
European Language Label	68
Języki Obce w Szkole	70
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	71
SALTO EECA	74
Działania własne Narodowej Agencji	77
Kalendarium	79
Wydarzenia	81
Wsparcie beneficjentów	88
Promocja i informacja	94
20-lecie Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji	105

Joanna Kluzik-Rostkowska

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

W ciągu ostatnich siedmiu lat programy edukacyjne i młodzieżowe Unii Europejskiej realizowane pod szyldem „Uczenie się przez całe życie” oraz „Młodzież w działaniu” zmieniły polską edukację. To ponad ćwierć miliarda euro na programy dedykowane m.in. dzieciom oraz młodzieży, a także ponad 200 tysięcy uczestników – zarówno uczniów, jak i nauczycieli. Siedem lat funkcjonowania programów unijnych to przykład właściwie wykorzystanych szans.

Program Comenius dedykowany był edukacji szkolnej. Skorzystało z niego prawie 50 tysięcy uczniów z kilku tysięcy szkół. Polscy uczniowie w partnerstwie z rówieśnikami z innych krajów realizowali wspólne projekty. Kadra pedagogiczna odwiedzała zagraniczne placówki, by doskonalić swe kompetencje i nadążać za światowymi trendami w metodyce. Na zagranicznych stażach studenci i absolwenci kierunków nauczycielskich przekonywali się, jak wygląda codzienne życie w europejskich szkołach.

Program Leonardo da Vinci pomagał w modernizacji szkolnictwa zawodowego w Polsce. Możliwości wyjazdów na staże i praktyki w ramach tego programu uatrakcyjniły edukację i dawały olbrzymią motywację do nauki. Dalszy rozwój tego segmentu szkolnictwa jest niezwykle istotny z punktu widzenia rynku pracy w XXI wieku i dlatego ten rok szkolny nazwaliśmy Rokiem Szkoły Zawodowców.

Ostatnie lata zapamiętamy także jako wielki sukces programu „Młodzież w działaniu”. Dzięki niemu olbrzymie rzesze młodych Polaków – zarówno z organizacji pozarządowych, jak i grup nieformalnych – mogły spotkać się z rówieśnikami z innych krajów w ramach Inicjatyw Młodzieżowych lub Wolontariatu Europejskiego. Beneficjenci tych przedsięwzięć zgodnie dziś przyznają, że wyjazdy te zmieniły ich życie.

Myślę, że ostatnie lata udowodniły młodzieży, jak ważne są indywidualne doświadczenia zdobywane poza rzeczywistością szkolną. W 2020 r. będzie już bardzo trudno wskazać, gdzie kończy się edukacja formalna, a zaczyna pozaformalna. Czekam na ten nowy porządek z ciekawością i trzymam kciuki za program Erasmus+, by jego efekty przeszły nasze wyobrażenia.

Lena

Kolarska-Bobińska

MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Polskie szkolnictwo wyższe otwiera się na świat. W Polsce studiuje z roku na rok coraz więcej studentów z zagranicy. A uczelnie i studenci mogą w pełni uczestniczyć w realizacji unijnych programów edukacyjnych.

Z punktu widzenia szkolnictwa wyższego najważniejszym takim programem w ostatnich siedmiu latach był Erasmus. Wspierał on mobilność młodych ludzi i kadry akademickiej. Przyczynił się do umiędzynarodowienia uczelni i nauki. Służył wymianie myśli i spotkaniu się różnych kultur. Ponad 86 tysięcy polskich studentów część swoich studiów odbyło za granicą w ramach programu „Uczenie się przez całe życie – Erasmus”. Szkolić się i nauczać za granicą mogło też ponad 30 tysięcy wykładowców akademickich – pod względem liczebności tej grupy zajmowaliśmy wielokrotnie w UE pozycję lidera. Do Polski w ramach Erasmus przyjechało około 43 tysięcy studentów, m.in. z Hiszpanii, Turcji, Niemiec, Francji, Portugalii. Każda z tych osób przywiozła do naszego kraju kapitał, który procentuje.

Ważne są jednak nie tylko liczby, ale i procesy, które dokonały się w ciągu ostatnich lat. Dla polskich uczelni program Erasmus był nie tylko atrakcyjnym dodatkiem czy magnesem dla kandydatów na studia. Program ten stał się elementem strategii kształcenia, podnoszenia kompetencji oraz rozwoju własnej kadry dydaktycznej i administracyjnej. Dzięki Erasmusowi wzrosła świadomość znaczenia umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego oraz takiego przygotowania kadry akademickiej, aby gotowa była wszechstronnie kształcić studentów.

Erasmus zmienił sposób myślenia młodych ludzi, którzy wyjechali na część studiów za granicę. Zderzenie z inną kulturą, stylem studiowania i odmiennym sposobem myślenia spowodowało, że absolwenci lepiej radzą sobie z życiowymi wyzwaniami. Są bardziej samodzielni i kreatywni. To ważne nie tylko z punktu widzenia ich

osobistych szans na rynku pracy, ale również jest to istotne dla zachodzących przemian w naszym kraju. Cieszę się, że w nowym programie Erasmus+ mobilność studentów i naukowców jeszcze bardziej wzrośnie. I jeszcze bardziej wzmocni się dzięki temu programowi jakość kształcenia na polskich uczelniach.

W nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej widać wyraźnie dążenie do większego współdziałania pomiędzy różnymi programami. Są one podporządkowane wspólnym celom i ideom. Kryzys na rynku pracy, spowodowany załamaniem gospodarczym pod koniec poprzedniej dekady, wywarł wpływ na myślenie o edukacji. Najważniejsza okazała się z jednej strony poprawa jakości uczenia, a z drugiej – ściślejsza integracja wyższych uczelni i nauki z gospodarką i przemysłem. To także wyzwanie nowego Erasmus+.

Jestem przekonana, że z tym zadaniem Polska w najbliższych latach poradzi sobie bardzo dobrze, a studenci wykorzystają szanse, jakie stwarza program.

Zarząd

FUNDACJA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI

Zakres obowiązków się zwiększył, budżet też, ale jesteśmy optymistami, bo mamy sprawny i doświadczony zespół – tak w lutym 2007 r. Zarząd Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji komentował rozpoczęcie realizacji programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”. Wprowadzone wówczas zmiany w unijnych inicjatywach poświęconych edukacji i młodzieży wydawały się nam rewolucyjne. Sami gubiliśmy się w nowych nazwach i procedurach, a przecież stało przed nami spore wyzwanie: rozsądne rozdzielanie olbrzymiego unijnego wsparcia, które miało pchnąć polską edukację na nowe tory.

Dziś trudno uwierzyć, że ten etap jest już zamknięty. Ostatnie siedem lat upłynęło nam bardzo szybko – być może dlatego, że staraliśmy się nie zmarnować żadnego dnia. Jak sobie poradziliśmy? Wszystkie fakty – czarno na białym – opisaliśmy w niniejszej publikacji. Można je podsumować krótko: nie byłoby sukcesu bez beneficjentów. Oni dali nam powody do dumy, bo chcieli i potrafili skorzystać z nowych możliwości. Pojechali, zobaczyli i przywieźli do naszego kraju mądrość, otwartość i zapał. Z roku na rok pisali coraz lepsze wnioski, sięgali po coraz bardziej innowacyjne pomysły i chwalili się coraz ciekawszymi produktami swoich działań. Gdyby nie oni, ten raport nie miałby racji bytu. Przyznawać im wsparcie to była prawdziwa przyjemność.

Aktywność naszych beneficjentów doskonale widać w statystykach – niemal każdy wykres w niniejszej publikacji to krzywa wznosząca. O innowacyjności wnioskodawców świadczą z kolei europejskie nagrody (np. w programie eTwinning czy European Language Label) oraz projekty wpisane do baz dobrych praktyk. A to, czego nie sposób pokazać na wykresach, widać na ulicach. Z każdym rokiem rośnie liczba młodych Polaków swobodnie czujących się we wspólnej, wielojęzycznej i wielokulturowej

Europie – i nie mamy wątpliwości, że dzieje się tak właśnie dzięki takim programom jak „Uczenie się przez całe życie” czy „Młodzież w działaniu”. Wierzymy, że ten kapitał będzie procentował, a młodzież, nauczyciele i wykładowcy nie tylko w przyszłości jeszcze lepiej wykorzystają własny potencjał, ale też wymuszą na decydentach, by Polska jako kraj również równała do najlepszych.

Dziś stoimy u progu kolejnej rewolucji. Unijne programy edukacyjne i młodzieżowe przeszły metamorfozę, by lepiej odpowiadać na wyzwania i potrzeby uczniów, studentów, wykładowców i pracodawców. Pod szyldem Erasmus+ zmieściło się aż siedem różnych inicjatyw, na które państwa Unii zdecydowały się przeznaczyć jeszcze większe środki finansowe. Mamy nowe akcje, nowe procedury, nowe możliwości.

Jedno się jednak nie zmieniło – i nadal jest dla nas źródłem optymizmu. W Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji wciąż mamy sprawny i doświadczony zespół, może nawet jeszcze bardziej godny pochwał niż w roku 2007. Z tej dumy płynie pewność, że za kolejnych siedem lat znów będziemy mogli stanąć przed Państwem z podniesioną głową.

ZARZĄD FUNDACJI ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI

MIROSŁAW
MARCZEWSKI

TOMASZ
BRATEK

MARCIN
ROLNIK

TOMASZ
SZYMCHAK

Unijne programy edukacyjne w Polsce w latach 2007–2013

Gdy w 2007 r. zaczynaliśmy realizację programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”, osoby, które dziś cieszą się z licencjatu, kończyły piątą klasę podstawówki. Wydaje się, że w edukacji czas mija szybciej niż w innych dziedzinach życia – tu nie ma miejsca na bezczynność, niezbędna jest natomiast odpowiedzialna współpraca wszystkich mających wpływ na kształtowanie rzeczywistości.

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji uczestniczy w tym dziele już od 20 lat. Staramy się robić wszystko, by na każdym etapie edukacji – również tej pozaszkolnej – młodym ludziom i ich opiekunom zaoferować jak najlepsze warunki rozwoju. We wspieranych przez nas inicjatywach uczestniczyli seniorzy i przedszkolaki, sportowcy i niepełnosprawni, uczniowie i nauczyciele, praktycy i wykładowcy z uniwersytetów. W sumie setki tysięcy osób, które zobaczyły świat, nawiązały współpracę, podniosły kompetencje, a przede wszystkim – pokazały, że można, a nawet trzeba iść naprzód.

DZIECI

- ◀ od 3. roku życia mogły (i wciąż mogą!) brać udział w projektach eTwinning – czyli bawić się i uczyć wspólnie z rówieśnikami z zagranicznej szkoły, przy okazji poznając technologie informatyczne oraz język i kulturę swoich partnerów w projekcie;
- ◀ od 12. roku życia mogły brać udział w Partnerskich Projektach Szkół Comeniusa, czyli dwu- lub wielostronnych przedsięwzięciach umożliwiających wizyty w zagranicznych placówkach partnerskich;
- ◀ od 13. roku życia mogły uczestniczyć w realizacji projektów finansowanych w ramach Akcji 3. programu „Młodzież w działaniu” („Młodzież w świecie”) oraz w spotkaniach młodzieży z osobami odpowiedzialnymi za politykę młodzieżową (Akcja 5.1. programu „Młodzież w działaniu”);
- ◀ od 14. roku życia mogły korzystać z Indywidualnych Wyjazdów Uczniów Comeniusa, czyli uczyć się w zagranicznych szkołach przez okres od 3 do 10 miesięcy.

MŁODZIEŻ

- ◀ od 15. roku życia mogła realizować Inicjatywy Młodzieżowe, czyli międzynarodowe przedsięwzięcia o różnej tematyce, poświęcone przełamywaniu barier i stereotypów;
- ◀ od 16. roku życia (a właściwie od początku nauki w szkole zawodowej) – mogła wyjeżdżać na praktyki zawodowe (IVT) w ramach programu Leonardo da Vinci, by poszerzać swe kompetencje i uczyć się fachowego języka;
- ◀ od 18. roku życia mogła brać udział w Wolontariacie Europejskim – Akcji 2. programu „Młodzież w działaniu”. Praca za granicą pozwalała młodym ludziom nie tylko nabierać pewności siebie i otwierać na świat, ale także zdobywać kompetencje zawodowe;
- ◀ od 19. roku życia (a nawet wcześniej, jeśli studiowała) – mogła wyjeżdżać na zagraniczne studia lub praktyki w ramach programu Erasmus – o ile tylko jej uczelnia brała udział w programie;
- ◀ od 19. roku życia (a nawet wcześniej, jeśli studiowała) mogła korzystać z intensywnych kursów języka polskiego jako obcego i kursów intensywnych dla międzynarodowych grup studentów.

DOROŚLI

- ◀ przed 30. rokiem życia mogli uczestniczyć w Inicjatywach Młodzieżowych i brać udział w projektach Wolontariatu Europejskiego – w ramach programu „Młodzież w działaniu”;
- ◀ uczący w szkołach podstawowych i gimnazjach mogli rozwijać swoje umiejętności metodyczne i zainteresowania, realizując projekty programu eTwinning;
- ◀ absolwenci, osoby pracujące i poszukujące pracy mogli brać udział w projektach staży zawodowych PLM (w ramach programu Leonardo da Vinci);
- ◀ przedstawiciele kadry szkół podstawowych, ponadpodstawowych i średnich mogli korzystać z akcji Mobilność szkolnej kadry edukacyjnej oraz z Asystentur Comeniusa;
- ◀ wykładowcy szkół wyższych oraz kadra administracyjna mogli poszerzać swoje kompetencje i zdobywać nowe doświadczenia, uczestnicząc w wyjazdach nauczycieli mających na celu prowadzenie zajęć dydaktycznych oraz w wyjazdach w celach szkoleniowych (program Erasmus);
- ◀ przedstawiciele kadry zajmującej się szkoleniem zawodowym mieli możliwość wzięcia udziału w projektach wymiany doświadczeń, a także projektach transferu i rozwoju innowacji oraz projektach partnerskich poświęconych tworzeniu ofert kursów i programów nauczania (program Leonardo da Vinci);
- ◀ zajmujący się edukacją osób dorosłych mogli brać udział w Asystenturach Grundtviga, kursach doskonalenia zawodowego oraz w wizytach i wymianie kadry dla edukacji dorosłych (program Grundtvig);
- ◀ specjaliści zajmujący się edukacją ze szkół, uczelni, organizacji rynku pracy, samorządów i innych podmiotów mogli brać udział w wizytach studyjnych służących analizie i adaptacji w Polsce innowacyjnych metod edukacyjnych stosowanych w Europie;
- ◀ nauczyciele języków obcych mogli brać udział w konkursie European Language Label na najbardziej innowacyjne metody glottodydaktyki.

SENIORZY

- ◀ po 50. roku życia: specjalnie dla nich realizowano Warsztaty Grundtviga, czyli zagraniczne wyjazdy służące niezawodowej edukacji, poznawaniu języków i innych kultur;
- ◀ po 50. roku życia mogli też brać udział w Wolontariacie Seniorów – przedsięwzięciach, dzięki którym mogli pochwalić się swoim doświadczeniem życiowym i nawiązać kontakty z młodym pokoleniem.

WSZYSCY ZAINTERESOWANI

- ◀ mogli korzystać z publikacji Eurydice, baz informacji opracowywanych przez Eurodesk i dokumentów udostępnianych w ramach portfolio Europass.

A decorative background pattern consisting of a grid of squares, each divided into four triangles by a diagonal line. The pattern is arranged in a way that creates a sense of depth and movement, with some squares appearing to be in front of others. The overall shape is roughly rectangular but has irregular, jagged edges.

Programy w liczbach

Erasmus+
Lifelong Learning Programme

Erasmus+
Lifelong Learning Programme

Erasmus+
Lifelong Learning Programme

Erasmus+
Lifelong Learning Programme
STUDENTS

In the appropriate sections to
received

1. Student's personal data
1.1 Name: 210

1.2 Gender: 210
Sex

1.3 Date of birth

1.4 Place of birth

1.5 Home Country
& Permanent address

1.6 E-mail address

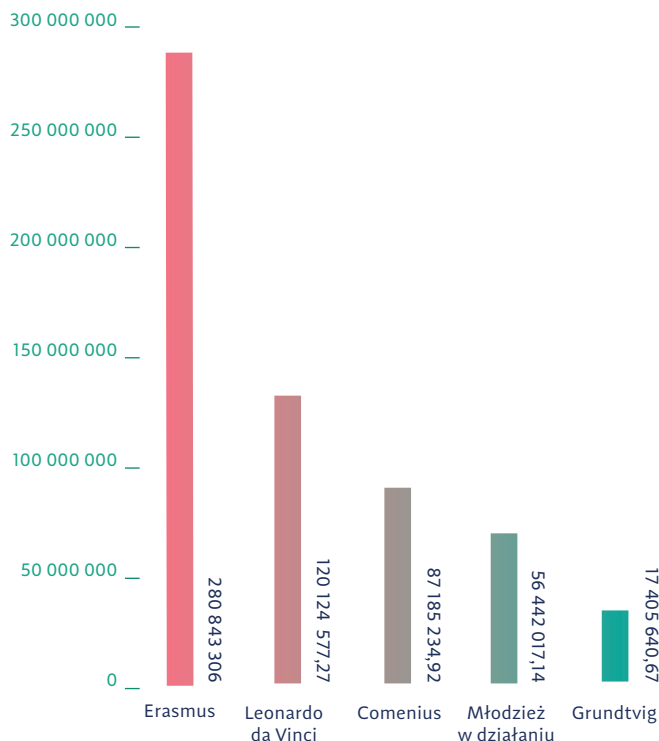
Sign to the nomination

SKIEGO

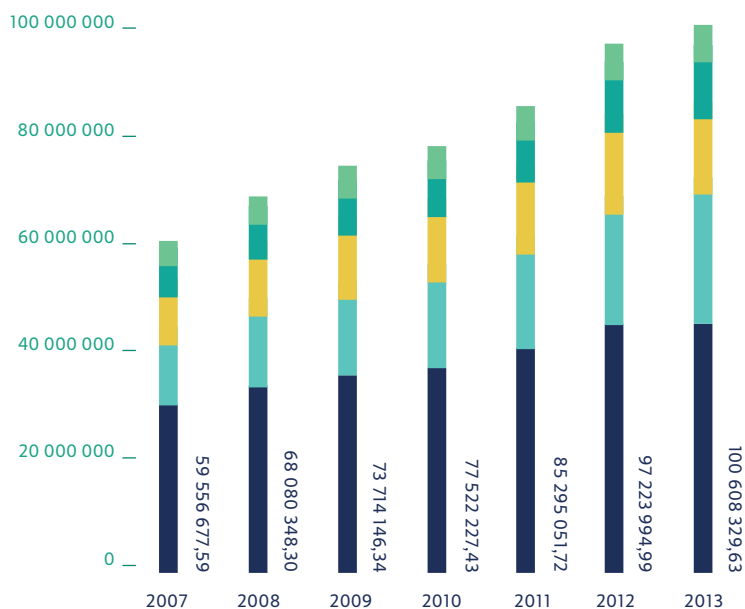
Statystyki 2007-2013

Przez siedem lat funkcjonowania programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu” Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji przyznała dofinansowanie w wysokości ponad 562 mln euro. Prawie połowę tej kwoty rozdzielono w ramach programu Erasmus. W pozostałych komponentach programu „Uczenie się przez całe życie” wsparcie wyniosło: 120 mln euro (Leonardo da Vinci), 87 mln euro (Comenius) i 17 mln euro (Grundtvig). W ramach programu „Młodzież w działaniu” wartość dofinansowania wyniosła ponad 56 mln euro.

Od 2007 r. liczba projektów wspieranych finansowo przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji systematycznie rosta, podobnie jak wielkość budżetów programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”. W 2013 r. łączna wartość budżetów tych dwóch programów przekroczyła 100 mln euro.

PRZYZNANE DOFINANSOWANIE 2007-2013
PODZIAŁ ZE WZGLĘDU NA PROGRAM. KWOTY W EURO

PRZYZNANE DOFINANSOWANIE 2007-2013
PODZIAŁ ZE WZGLĘDU NA ROK. KWOTY W EURO

Erasmus

W ciągu ostatnich siedmiu lat na stypendia dla studentów i pracowników oraz środki na organizację kursów intensywnych i intensywnych kursów języka polskiego jako obcego wydano ponad 280 mln euro. Dzięki temu potężnemu wsparciu kształcenie na polskich uczelniach nabrało bardziej międzynarodowego charakteru.

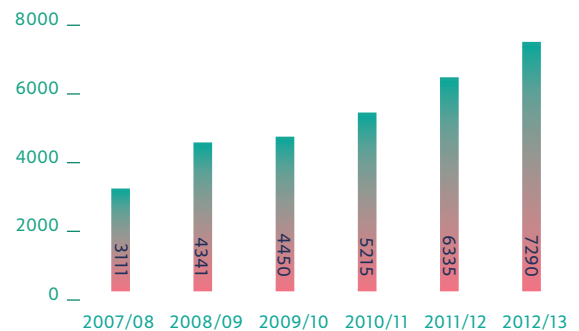
Liczba uczelni uczestniczących w Erasmusie – po zauważalnym wzroście w pierwszych latach realizacji programu „Uczenie się przez całe życie” – ustabilizowała się i wynosi około 260. Stypendystów – studentów i pracowników – także z roku na rok przybywało, choć w ostatnich latach dynamika tego wzrostu nie była już tak imponująca jak w początkach uczestnictwa Polski w programie.

Co ciekawe, liczba studentów wyjeżdżających na praktyki rosła bardziej dynamicznie niż liczba studentów wyjeżdżających na studia. Podobnie było z wyjazdami szkoleniowymi pracowników, których liczba zwiększała się szybciej niż liczba wyjazdów w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych. Najprawdopodobniej przyczyną tych tendencji był fakt, że były to nowe rodzaje działań, wprowadzone do programu Erasmus w roku 2007.

W 2013 r. budżet programu Erasmus wyniósł prawie 50 mln euro. To 12-krotnie więcej niż suma, jaką dysponowała Polska, rozpoczynając realizację programu w 1998 r. Dziś kwotą około 3,7 mln euro (porównywalną do budżetu dla całej Polski w pierwszym roku działania programu) dysponuje rocznie Uniwersytet Warszawski, wysyłający za granicę największą liczbę studentów i pracowników akademickich.

LICZBA UCZESTNIKÓW PROJEKTÓW
TYPU MOBILNOŚĆ - STUDENCI
PROGRAM ERASMUS

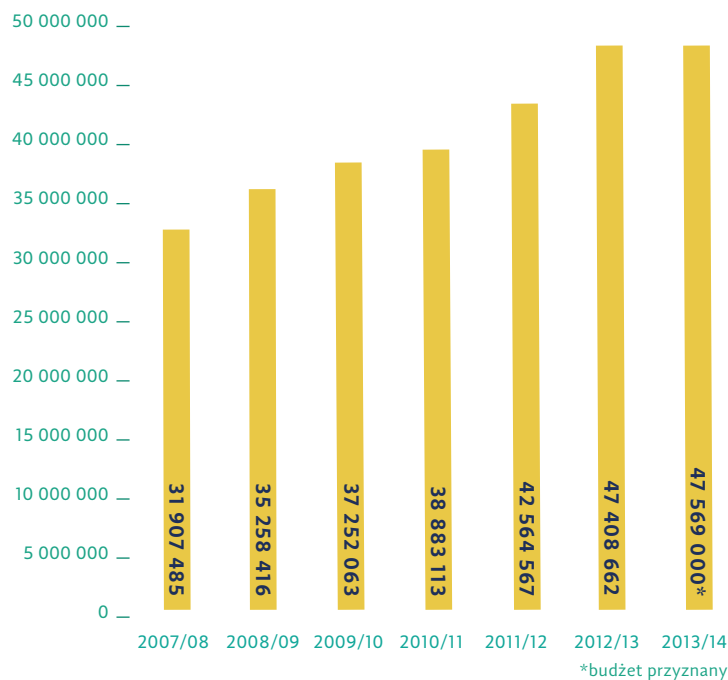

LICZBA UCZESTNIKÓW PROJEKTÓW
TYPU MOBILNOŚĆ - PRACOWNICY UCZELNI
PROGRAM ERASMUS

Stały wzrost liczby kursów intensywne oraz intensywne kursy języka polskiego jako obcego, a także coraz liczniejsza grupa studentów korzystających z tych form kształcenia są dowodem ich skuteczności i atrakcyjności.

Beata Skibińska

zastępca dyrektora programu Erasmus+ Szkolnictwo wyższe
zastępca dyrektora programu „Uczenie się przez całe życie” ds. programu Erasmus do końca 2013 roku

BUDŻET (W EURO) – DZIAŁANIA ZDECENTRALIZOWANE (PROJEKTY):
1. MOBILNOŚĆ, 2. KURSY JĘZYKOWE EILC, 3. KURSY INTENSYWNE
PROGRAM ERASMUS

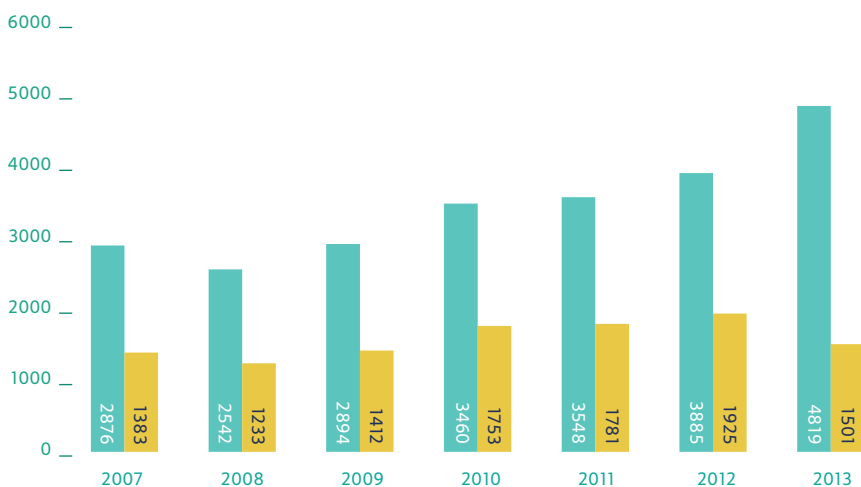
PROGRAMY W LICZBACH – ERASMUS

Comenius

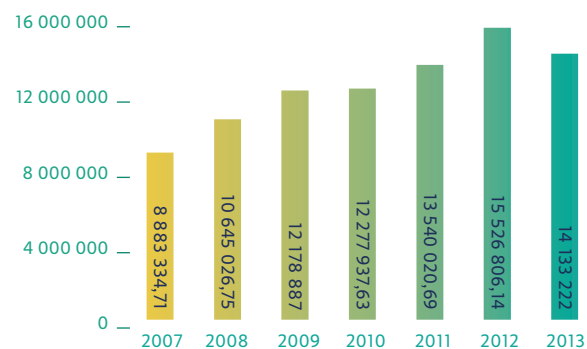
Systematyczny wzrost budżetu programu Comenius sprawił, że uczestnictwo uczniów i nauczycieli w projektach europejskich dynamicznie rośnie. W latach 2007-2012 w wyjazdach zagranicznych uczestniczyło corocznie ok. 40 tys. uczniów, kilkukrotnie więcej młodych ludzi było objętych programem dzięki działaniom na poziomie lokalnym. Za zainteresowanie Comeniusem połączone z wysoką jakością projektów sprawiło, że blisko połowa wnioskodawców nie miała szans na uzyskanie dofinansowania.

W 2013 r. liczba uczestników programu nie zwiększyłaby się znacząco, gdyby nie synergia między Comeniusem a Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki. Pozyskanie przez FRSE środków z POKL, pozwoliło na dodatkowe dofinansowanie około 1,5 tys. nauczycieli. Uczestnictwo w doskonaleniu zawodowym realizowanym przez nauczycieli na zasadach Akcji Mobilność szkolnej kadry edukacyjnej Comeniusa (wyjazdy odbywały się w 2013 i na początku 2014 r.) umożliwiło im podniesienie wiedzy i umiejętności zawodowych. Nowe źródło finansowania było doskonałą odpowiedzią na ogromny wzrost liczby wniosków złożonych w tej akcji w roku 2013.

LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW I DOFINANSOWANYCH PROJEKTÓW 2007-2013
PROGRAM COMENIUS

■ Liczba złożonych wniosków
■ Liczba dofinansowanych projektów

PRYZNANE DOFINANSOWANIE WE WSZYSTKICH AKCJACH 2007-2013. KWOTY W EURO PROGRAM COMENIUS

LICZBA UCZESTNIKÓW 2007-2013 PROGRAM COMENIUS

- Liczba uczestników (uczniowie) 2007-2013
- Liczba uczestników (nauczyciele) 2007-2013

Dzięki szerokiej grupie beneficjentów - uczniów, nauczycieli i decydentów oświatowych, a także różnorodności realizowanych działań w ramach Programu polska szkoła staje się bardziej innowacyjna, otwarta na zmiany oraz wyzwania stojące przed europejską nowoczesną edukacją. Dowodem na to może być udział około 40 tys. osób w zagranicznych kursach, spotkaniach i różnego rodzaju szkoleniach.

Aleksandra Długosz

zastępca dyrektora programu Erasmus+ Edukacja szkolna
zastępca dyrektora programu „Uczenie się przez całe życie” ds. programu Comenius do końca 2013 roku

Leonardo da Vinci

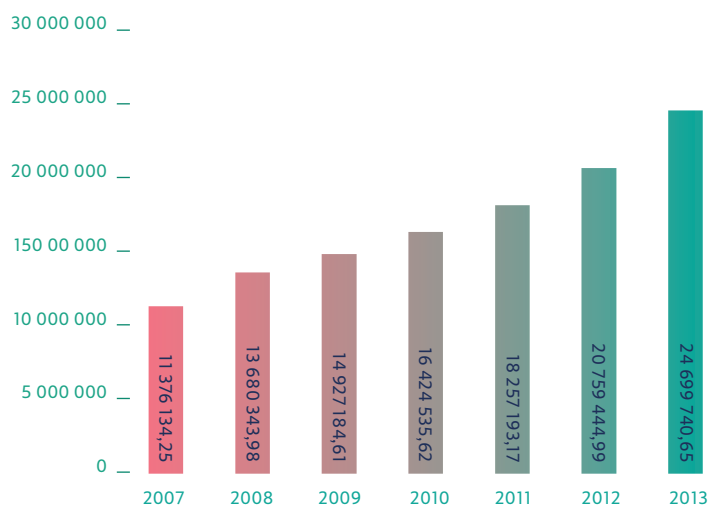
W ostatnim roku działania programu na projekty staży i wymian przeznaczono o 75 proc. więcej środków niż w roku 2007. Przez ostatnie lata systematycznie rosła też liczba realizowanych projektów oraz uczestników wyjeżdżających za granicę.

Jedynym odstępstwem od tej reguły był spadek liczby projektów oraz osób wyjeżdżających w roku 2008. Był to skutek zwiększenia stawek na utrzymanie uczestników: zapewniono im wyższy komfort, ale sfinansowano nieco mniej mobilności. W kolejnych latach znów zauważalny był trend wzrostowy.

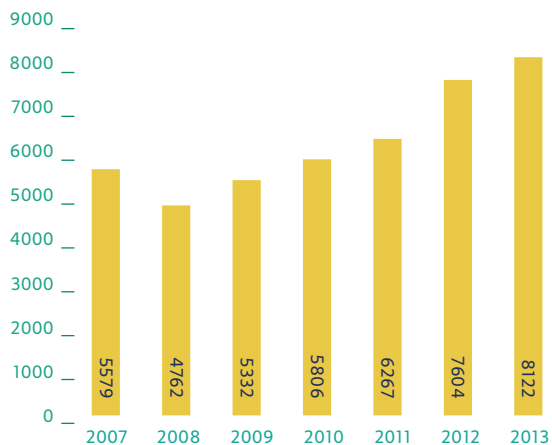
W sumie w konkursach 2007-2013 program Leonardo da Vinci sfinansował prawie 1500 projektów mobilności, w ramach których na zagraniczne staże i wymiany wyjechało blisko 37 tys. osób (uczniów, nauczycieli) zaangażowanych w kształcenie i szkolenie zawodowe.

Liczba uczniów, którzy skorzystali ze wsparcia, znacznie wzrosła również dzięki projektowi systemowemu „Staże i praktyki

zagraniczne dla osób kształcących się i szkolących zawodowo”, realizowanemu na zasadach programu „Uczenie się przez całe życie”. Przedsięwzięcie sfinansowano z Europejskiego Funduszu Społecznego – Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, którego FRSE jest beneficjentem. W latach 2012 i 2013 dofinansowanie ze środków EFS otrzymało 526 projektów z listy rezerwowej akcji *Initial Vocational Training (IVT)*, czyli staży dla osób w trakcie wstępnego kształcenia zawodowego, a wartość wsparcia wyniosła 149 532 748,74 zł. Dzięki temu znacznie zwiększyła się dostępność do programów dla szkół/institucji organizujących zagraniczne staże i praktyki zawodowe dla osób kształcących się i szkolących zawodowo. Do końca realizacji projektu systemowego z możliwości wyjazdów skorzysta ponad 14,5 tys. uczniów szkół zawodowych.

PRYZNANE DOFINANSOWANIE
WE WSZYSTKICH AKCJACH 2007-2013. KWOTY W EURO
PROGRAM LEONARDO DA VINCI

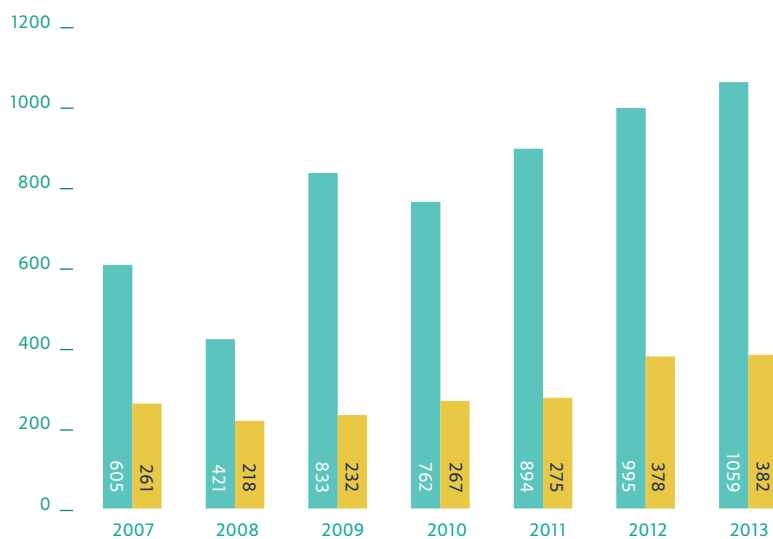

LICZBA UCZESTNIKÓW 2007-2013
PROGRAM LEONARDO DA VINCI

W latach 2007-2013 budżet na projekty staży oraz wymiany doświadczeń programu Leonardo da Vinci systematycznie wzrastał. Jednocześnie znacznie zwiększyło się zainteresowanie ofertą programu, co było następstwem skutecznej strategii informacyjnej, promocyjnej i doradczej, prowadzonej przez FRSE w wielu regionach Polski.

Izabela Laskowska

zastępca dyrektora programu Erasmus+ Kształcenie i szkolenia zawodowe
zastępca programu „Uczenie się przez całe życie” ds. programu Leonardo da Vinci
do końca 2013 roku

LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW I DOFINANSOWANYCH PROJEKTÓW 2007-2013
PROGRAM LEONARDO DA VINCI

■ Liczba złożonych wniosków
■ Liczba dofinansowanych projektów

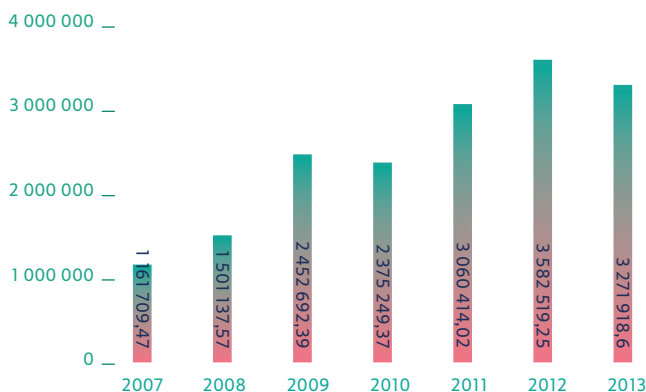
Grundtvig

W programie Grundtvig najwięcej środków przeznaczono na wsparcie dwuletnich projektów współpracy związanej z uczeniem się osób dorosłych. W sumie w latach 2007-2013 dofinansowano ponad 750 tego rodzaju przedsięwzięć, w których wzięło udział blisko 70 tys. osób – głównie seniorów, ale również przedstawiciele kadry zajmującej się edukacją dorosłych.

W programie Grundtvig realizowane były także różnego typu indywidualne wyjazdy zagraniczne przedstawicieli kadry edukacji dorosłych. Były to zarówno mobilności o charakterze szkoleniowym, jak i wizyty przygotowawcze, służące opracowaniu przyszłych projektów. Z wyjazdów korzystali nauczyciele osób dorosłych, edukatorzy, kadra pracująca z dorosłymi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, pracownicy kultury i przedstawiciele kadry zarządzającej. Dzięki dofinansowaniu z programu Grundtvig od 2007 r. zorganizowano prawie 800 wyjazdów szkoleniowych.

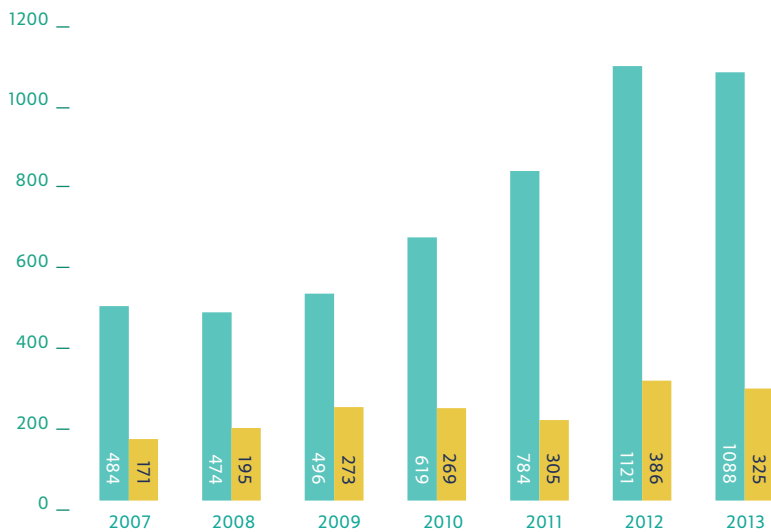
W programie istniała także – w ramach akcji Warsztaty Grundtviga – możliwość indywidualnych wyjazdów zagranicznych o charakterze edukacyjnym dla słuchaczy chcących rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności. W latach 2009-2012 polskie organizacje zrealizowały prawie 100 tego rodzaju przedsięwzięć dla uczestników z zagranicy.

PRZYZNANE DOFINANSOWANIE
WE WSZYSTKICH AKCJACH 2007-2013. KWOTY W EURO
PROGRAM GRUNDTVIG

LICZBA UCZESTNIKÓW WE WSZYSTKICH AKCJACH 2007-2013
PROGRAM GRUNDTVIG

LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW I DOFINANSOWANYCH PROJEKTÓW 2007-2013
PROGRAM GRUNDTVIG

■ Liczba złożonych wniosków
■ Liczba dofinansowanych projektów

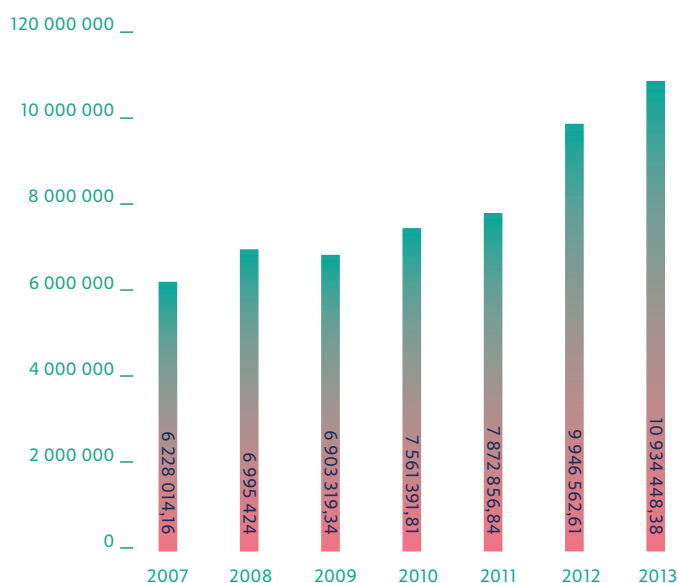
Sukcesem projektów w programie Grundtvig w Polsce jest m.in. duża liczba zaangażowanych przedstawicieli kadry i słuchaczy w porównaniu z innymi krajami i przy uwzględnieniu dostępnych środków na dofinansowanie działań.

Alina Respondek

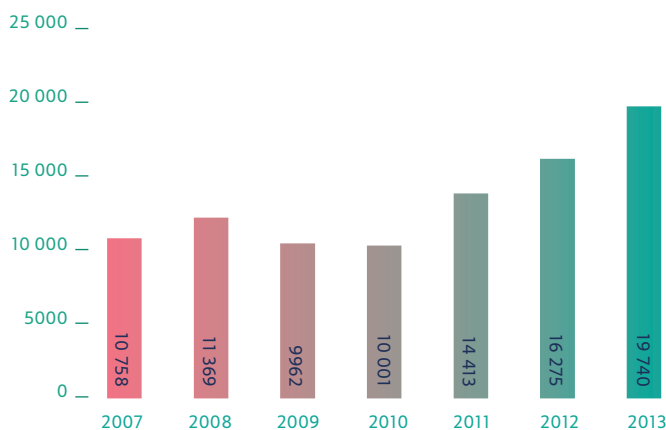
zastępca dyrektora programu Erasmus+ Edukacja dorosłych
zastępca dyrektora programu „Uczenie się przez całe życie” ds. programu Grundtvig do końca 2013 roku

Młodzież w działaniu

Ostatni rok realizacji programu „Młodzież w działaniu” był pod wieloma względami rekordowy. Dofinansowano wtedy największą liczbę projektów w ramach Akcji 1.3. Młodzież w Demokracji, Akcji 2. Wolontariat Europejski, Akcji 3.1. Współpraca z sąsiednimi krajami partnerskimi Unii Europejskiej oraz Akcji 5.1. Spotkania młodzieży i osób odpowiedzialnych za politykę młodzieżową. Łączne dofinansowanie dla wszystkich akcji osiągnęło najwyższy poziom w historii, a liczba uczestników Akcji 1.2. Inicjatywy Młodzieżowe przekroczyła 1600 – najwięcej od 2007 r. Najbardziej imponująca jest liczba uczestników z Polski i zagranicy, którzy wzięli udział w wymianach. W latach 2007-2013 w wymianach uczestniczyło bowiem 39 185 osób.

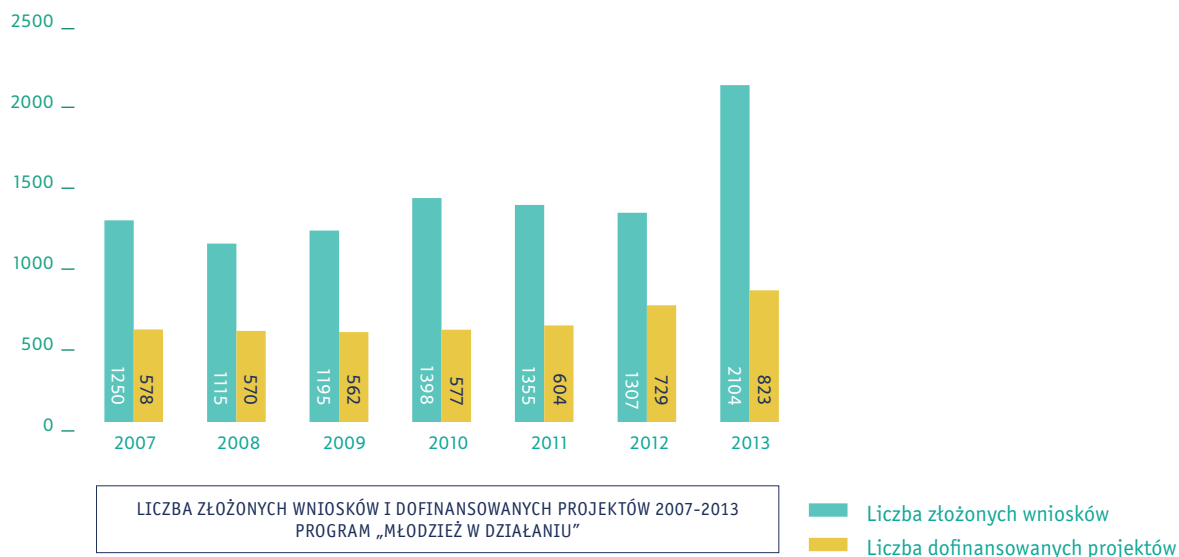
PRYZNANE DOFINANSOWANIE WE WSZYSTKICH AKCJACH 2007-2013. KWOTY W EURO PROGRAM „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU”

LICZBA UCZESTNIKÓW Z POLSKI I Z ZAGRANICY 2007-2013 PROGRAM „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU”

Priorytetem krajowym w programie „Młodzież w działaniu” było wspieranie projektów realizowanych z partnerami z krajów Europy Wschodniej i Kaukazu (w ramach Akcji 2. Wolontariat Europejski i Akcji 3. Młodzież w Świecie). Od 2012 r. liczba projektów realizo-

wanych w ramach tych akcji znacznie wzrosła dzięki dodatkowym środkom przyznanym przez Komisję Europejską w ramach Okna dla Młodzieży z Krajów Partnerstwa Wschodniego.

W latach 2007-2013 Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji dofinansowała ponad 4,4 tys. projektów w ramach programu „Młodzież w działaniu”, z których skorzystało 92,5 tys. uczestników. Największą popularnością cieszyły się Akcja 1.1. Wymiany Młodzieży i Akcja 1.2. Inicjatywy Młodzieżowe.

Zofia Ślęzakowska

zastępca dyrektora programu Erasmus+ Młodzież
zastępca dyrektora programu „Młodzież w działaniu” do końca 2013 roku

Wizyty Studyjne

Ten program międzysektorowy umożliwił kadrze zarządzającej polską oświatą wyjazdy na zagraniczne wizyty służące wymianie doświadczeń i dobrych praktyk oraz nawiązaniu kontaktów i zaplanowaniu wspólnych przedsięwzięć. Roczny budżet Wizyt Studyjnych od 2007 r. wynosił od 210 do 280 tys. euro. W sumie na realizację projektów Wizyt Studyjnych przyznano ponad 1,5 mln euro, co pozwoliło na dofinansowanie blisko 1000 wniosków.

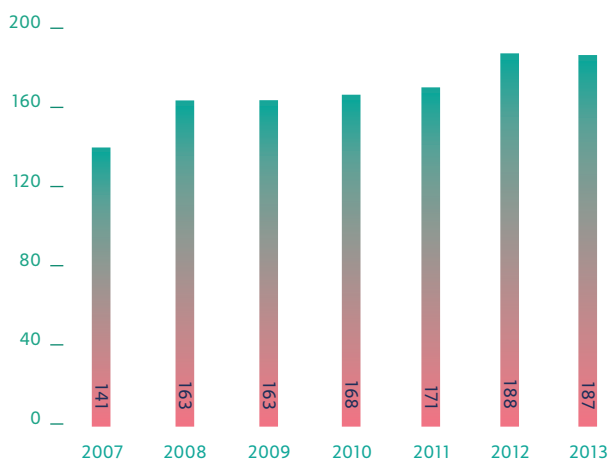
Za koordynację Wizyt Studyjnych na poziomie europejskim odpowiadało Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP) w Salonikach, natomiast narodowe agencje współpracowały przy tworzeniu katalogu wizyt, rekrutacji uczestników i upowszechnianiu rezultatów.

W latach 2007-2013 liczba zaakceptowanych wniosków o dofinansowanie Wizyt Studyjnych utrzymywała się na wysokim poziomie. W 2013 r. udało się przyznać środki finansowe na realizację 187 projektów.

Anna Dębska

koordynatorka zespołu „Zagranicznej mobilności szkolnej kadry edukacyjnej w ramach projektów instytucjonalnych”
koordynatorka programu Wizyty Studyjne do końca 2013 roku

LICZBA MOBILNOŚCI 2007-2013
PROGRAM WIZYTY STUDYJNE

PRYZNANE DOFINANSOWANIE 2007-2013. KWOTY W EURO
PROGRAM WIZYTY STUDYJNE

Dofinansowaliśmy

Erasmus

Comenius

Leonardo da Vinci

Grundtvig

„Młodzież w działaniu”

Wizyty Studyjne

Międzynarodowa współpraca uczelni oraz mobilności studentów i pracowników szkół wyższych

„Spędzanie pewnego czasu w innych krajach Unii powinno być obowiązkowe”. /Umberto Eco/

W latach 2007-2013 Erasmus był adresowany przede wszystkim do studentów i pracowników szkół wyższych. Studentom umożliwiał odbywanie za granicą studiów i praktyk, wykładowcom i kadrze administracyjnej pozwalał na wyjazdy w celach dydaktycznych i szkoleniowych. Program stwarzał też szkołom wyższym szerokie możliwości udziału w międzynarodowych projektach edukacyjnych.

Celem Erasmusa realizowanego w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” było podnoszenie jakości kształcenia. Wspierane były następujące rodzaje działań:

MOBILNOŚĆ EDUKACYJNA STUDENTÓW I PRACOWNIKÓW UCZELNI, W TYM:

- ▲ wyjazdy studentów na studia w uczelni partnerskiej (od 3 miesięcy do roku);
- ▲ wyjazdy studentów na praktyki związane z programem studiów, realizowane w zagranicznych przedsiębiorstwach;
- ▲ wyjazdy nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych dla studentów uczelni partnerskich;
- ▲ wyjazdy pracowników w celach szkoleniowych, podnoszące kwalifikacje kadry uczelni.

KURSY INTENSYWNE – CZYLI MODUŁY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH PRZYGOTOWYWANYCH DLA MIĘDZYNARODOWYCH GRUP STUDENTÓW PRZEZ NAUCZYCIELI I PROFESJONALISTÓW POCHODZĄCYCH Z RÓŻNYCH KRAJÓW.

INTENSYWNE KURSY JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (EILC) – DLA ZAGRANICZNYCH STUDENTÓW ERASMUSA PODEJMUJĄCYCH W POLSCE STUDIA LUB PRAKTYKI.

WIZYTY PRZYGOTOWAWCZE ORGANIZOWANE W CELU:

- ▲ zawarcia nowych umów dwustronnych rozszerzających ofertę zagranicznych wyjazdów dla studentów i pracowników uczelni;
- ▲ znalezienia przedsiębiorstw stanowiących potencjalne miejsce odbywania praktyk przez studentów;

- ▲ zawiązania partnerstw w celu organizacji kursów intensywnych, wielostronnych projektów centralnych lub sieci akademickich.

PROJEKTY WIELOSTRONNE – REALIZOWANE PRZEZ SZKOŁY WYŻSZE Z RÓŻNYCH KRAJÓW, POŚWIĘCONE NP. OPRACOWANIU NOWYCH PROGRAMÓW NAUCZANIA, MODERNIZACJI UCZELNI CZY WSPÓŁPRACY Z OTOCZENIEM ZEWNĘTRZNYM.

SIECI TEMATYCZNE – DAJĄCE MOŻLIWOŚĆ UDZIAŁU UCZELNI W OGÓLNOEUROPEJSKICH PROJEKTACH OBEJMUJĄCYCH INSTYTUCJE ZE WSZYSTKICH KRAJÓW UCZESTNICZĄCYCH W ERASMUSIE.

Pokolenie Erasmusa to już ponad **3 mln osób** w całej Europie:

32 421 nauczycieli akademickich skorzystało ze środków programu Erasmus.

93 871 studentów skorzystało ze środków programu Erasmus.

60 tys. drzew posadzili studenci, którzy przyjechali do Polski na wymianę w ramach programu Erasmus.

260 uczelni publicznych i niepublicznych brało aktywny udział w programie Erasmus.

45 tys. zagranicznych studentów gościły polskie uczelnie.

Co w programie **Erasmus+** znajdą beneficjenci Erasmusa?

W ramach akcji 1 „Mobilność edukacyjna” programu Erasmus+ studenci mogą uczyć się lub odbywać praktykę w zagranicznej instytucji partnerskiej. Na zagraniczną praktykę lub staż mogą wyjeżdżać także absolwenci wyższych uczelni – w ciągu jednego roku od ukończenia studiów.

Erasmus+ obejmuje również mobilności nauczycieli akademickich. Prowadzone przez te osoby zajęcia muszą być zawsze integralną częścią aktualnego programu nauczania goszczącej uczelni. Pracownicy szkół wyższych mogą także wyjeżdżać do instytucji zagranicznych, np. przedsiębiorstw, organizacji, instytucji edukacyjnych

w celu doskonalenia umiejętności potrzebnych w pracy, wymiany doświadczeń oraz poszerzania wiedzy.

Ponadto w sektorze szkolnictwa wyższego istnieje możliwość współpracy między instytucjami w ramach międzynarodowych projektów, przede wszystkim „Partnerstw strategicznych” (akcja 2). Celem partnerstw powinno być wdrażanie i upowszechnianie innowacyjnych rozwiązań w szkolnictwie wyższym, a efektem – modernizacja oferty dydaktycznej, jej lepsze dostosowanie do potrzeb społeczeństwa i gospodarki oraz podniesienie jakości kształcenia.

www.erasmusplus.org.pl/szkolnictwo-wyzsze

Wymiana studentów i pracowników

Lider ze stolicy

Instytucją, która zrealizowała w Polsce najwięcej mobilności w ramach programu Erasmus, jest Uniwersytet Warszawski. W roku akademickim 2012/2013 za granicę wyjechało 1248 studentów oraz 379 pracowników tej uczelni.

W 2013 r. Uniwersytet Warszawski współpracował z 410 uczelniami z całej Europy. Szkoła nie tylko wysyłała swoich studentów za granicę, ale także przyjmowała młodych ludzi z uczelni partnerskich. Liczba Europejczyków zainteresowanych nauką na UW rosła

lawinowo. W pierwszym roku realizacji programu Erasmus Uniwersytet Warszawski przywitał 23 stypendystów. Dziś organizuje spotkania informacyjne dla prawie 700 osób.

– Studenci, nauczyciele akademicy i inni pracownicy uczelni zgodnie wyliczają dobrodziejstwa programów, w których uczestniczyliśmy: poznanie innych kultur, nauka tolerancji, samodzielności, języka obcego, poznanie nowych metod nauczania i uczenia się, nawiązanie przyjaźni, zdobycie bezcennych kontaktów naukowych, inspirujące inicjatywy, spojrzenie na siebie z innej perspektywy, duma z własnego kraju i uczelni, pozbycie się kompleksów – mówi Sylwia Salamon, koordynator uczelniany programu Erasmus na UW.

Ze wzrostu poziomu nauczania korzystają nie tylko studenci, ale także sam uniwersytet, który staje się uczelnią coraz wyższej cenioną i coraz częściej zapraszaną do współpracy – także naukowej – przez uczelnie zagraniczne. Udział w unijnym programach

edukacyjnych znacząco przyspieszył konieczne zmiany na UW i sprawił, że uczelnia stała się lepiej przygotowana do funkcjonowania w dobie globalizacji i rosnącej konkurencji.

Kursy intensywne

Studenci z całej Europy poznają polską wieś

W dniach od 2 maja do 19 lipca 2009 r. na Lubelszczyźnie gościło 60 studentów i opiekunów naukowych z 14 uczelni w Europie. Uczestnicy kursu analizowali rozwój polskich obszarów wiejskich.

– Podstawowym celem kursu było zapoznanie studentów ostatnich lat studiów magisterskich z problematyką wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, zrównoważonego rolnictwa oraz jego konkurencyjności – wyjaśnia dr Aneta Jarosz-Angowska z Katedry Ekonomiki i Organizacji Agrobiznesu Wydziału Agrobiżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Studenci odwiedzali m.in. gospodarstwa rolne o różnych profilach działalności, zakłady produkcyjne oraz instytucje związane z agrobiznesem. Uczestniczyli także w warsztatach, podczas których m.in. oceniali sytuację w rolnictwie.

Na koniec kursu uczestnicy zaprezentowali osiągnięte rezultaty. Na podstawie zrobionych wcześniej notatek i zdjęć oraz rozmów z rolnikami studenci przygotowali prezentacje multimedialne oraz raporty końcowe – była to podstawa do zaliczenia kursu.

Zorganizowanie kursu intensywnego przyczyniło się do rozszerzenia wiedzy studentów na temat zarządzania obszarami wiejskimi oraz integracji międzynarodowej kadry akademickiej zajmującej się tą tematyką. Kurs umożliwił również wymianę doświadczeń dydaktycznych i naukowych oraz pomógł w wypromowaniu Polski i Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie wśród studentów i wykładowców uczelni zagranicznych.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Znaczenie rolnictwa w tożsamości terytorialnej i konkurencyjności obszarów wiejskich*

ORGANIZATOR: _____ Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

CZAS I MIEJSCE: _____ 2 maja – 19 lipca 2009 r., Lubelszczyzna

KRAJE PARTNERSKIE: _____ Belgia, Holandia, Francja, Węgry, Słowenia, Portugalia, Niemcy, Hiszpania, Włochy

Kursy intensywne

Studenci Erasmusa intensywnie uczą się polskiego

Zainteresowanie zagranicznych studentów Erasmusa Polską wzrasta z roku na rok. Wychodząc naprzeciw ich potrzebom, Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS w 2013 r. po raz kolejny zorganizowało intensywny kurs języka polskiego (Erasmus Intensive Language Course), w którym wzięło udział 46 osób.

– Przyjeżdżający do Polski zagraniczni studenci, mimo że zwykle znają język angielski, czują się nieco zagubieni. Dlatego tak ważne jest wychodzenie naprzeciw ich potrzebom i organizowanie podobnych kursów – komentuje dr Anna Dunin-Dudkowska, koordynator projektu.

Kursy EILC to zajęcia organizowane dla studentów przyjeżdżających do krajów, których języki są rzadziej nauczane. Podczas zajęć uczestnicy projektu ćwiczą używanie języka w życiu codziennym, poznają kulturę danego kraju, adaptują się do nowych warunków oraz integrują z lokalnym środowiskiem.

Jedną z placówek, która przez lata prowadziła tego typu zajęcia, było Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Podczas kursu, który trwał od 1 do 28 września 2013 r., 46-osobowa grupa studentów uczyła się podstawowych zwrotów używanych w sklepie, na ulicy, u lekarza czy w urzędzie. Kursanci poznali również najważniejsze fakty z najnowszej historii Polski, a także uczyli się

o politycznych, ekonomicznych oraz kulturowych zmianach, które miały miejsce w naszym kraju po 1989 r. Wiedzy tej studenci nie zdobywali jednak tylko w salach wykładowych. Przekazywano ją też podczas wycieczek m.in. do Lublina, Kozłówek, Kazimierza, Sandomierza, Zamościa i Zwierzyńca. Aby lepiej zrozumieć historię naszego kraju, kursanci odwiedzili muzeum na terenie byłego obozu koncentracyjnego na Majdanku. Naszą muzykę poznawali natomiast podczas koncertu Zespołu Tańca Ludowego UMCS, koncertów w kościele Św. Rodziny i w Filharmonii Lubelskiej. Organizatorzy kursu nie zapomnieli również o tradycji naszego kraju, z którą zapoznano zagranicznych studentów m.in. podczas wizyty w Muzeum Wsi Lubelskiej.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ Intensywny Kurs Języka Polskiego EILC
ORGANIZATOR: _____ Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS w Lublinie
CZAS I MIEJSCE: _____ 1-28 września 2013 r., Lublin

Międzynarodowa współpraca uczniów, kadry nauczycielskiej i szkół

„Nauczyciel powinien brać pod uwagę wszelkie drogi zmierzające do otwarcia umysłów i używać ich odpowiednio do okoliczności”.
/Jan Amos Komeński/

Celem programu Comenius było rozwijanie wiedzy o różnorodności kultur i języków europejskich oraz pomaganie młodym ludziom w nabywaniu podstawowych umiejętności i kompetencji życiowych. W programie brali udział uczniowie i nauczyciele z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, a także pracownicy stowarzyszeń, organizacji non profit, instytucji pozarządowych oraz lokalnych i regionalnych władz oświatowych.

Comenius miał bardzo liczne grono aktywnych beneficjentów, nauczycieli, którzy chcieli się doskonalić, a tym samym podnosić jakość edukacji w Polsce. Corocznie najlepsze projekty partnerskie koordynowane przez polskie szkoły otrzymywały europejski status

projektu-gwiazdy (*Star Project*) i były wyróżniane w Europejskiej Bazie Produktów (www.llp.est.org.pl) zawierającej informacje na temat wszystkich projektów partnerskich realizowanych w programie „Uczenie się przez całe życie”.

W ramach

PARTNERSKIE PROJEKTY SZKÓŁ, czyli dwu- lub wielostronne przedsięwzięcia polegające przede wszystkim na wyjazdach uczniów i nauczycieli do szkół partnerskich. Projekty mobilizowały młodzież i kadre nauczycielską do brania udziału w zajęciach wykraczających poza szkolny program nauczania. Kończyły się wspólnym opracowaniem produktu: publikacji, pracy plastycznej, źródła multimedialnego lub innej pomocy dydaktycznej.

PARTNERSKIE PROJEKTY REGIO polegające na współpracy między lokalnymi i regionalnymi władzami oświatowymi w Europie. W skład partnerstwa wchodziły dwa konsorcja z dwóch krajów uczestniczących w programie, obejmujące jednostkę samorządu terytorialnego lub kuratorium oświaty, szkołę oraz inną organizację edukacyjną działającą w danym regionie. Realizacja projektów pomagała lokalnym władzom oświatowym w rozwiązywaniu problemów i poszerzaniu oferty edukacji szkolnej. W ramach partnerstw organizowano m.in. wymiany pracowników, staże, konferencje, warsztaty, szkoły letnie i wspólne kampanie informacyjne.

ASYSTENTURA COMENIUSA – akcja skierowana do przyszłych nauczycieli, umożliwiająca odbycie wielotygodniowych praktyk pedagogiczno-zawodowych w szkołach za granicą. Asystentura Comeniusa pozwalała również na przyjęcie do polskiej szkoły praktykanta z zagranicy, co dawało uczniom możliwość poznania innych kultur i nauki z wykorzystaniem nowych metod edukacyjnych.

34 877

TYLU NAUCZYCIELI SKORZYSTAŁO
ZE ŚRODKÓW PROGRAMU COMENIUS
OD 2007 R.

1. miejsce

ZAJĘŁA POLSKA W 2012 R. POD WZGLĘDEM
LICZBY PROJEKTÓW W AKCJI COMENIUS REGIO.

Comeniusa

wspierane były następujące akcje:

MOBILNOŚĆ SZKOLNEJ KADRY EDUKACYJNEJ oferująca dofinansowanie udziału w zagranicznych kursach szkoleniowych (np. językowych), konferencjach i seminariach, a także praktykach typu *job shadowing*, polegających na poznawaniu pracy zagranicznej instytucji oświatowej poprzez obserwację zadań wykonywanych przez jej pracowników. Nauczyciele powracający z mobilności bardzo często deklarowali chęć dalszego i systematycznego podnoszenia swoich kompetencji. Ich przykład motywował też współpracowników do uczestnictwa w podobnych formach doskonalenia zawodowego.

WYJAZDY INDYWIDUALNE UCZNIÓW COMENIUSA – ta akcja była skierowana do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, które są lub były zaangażowane w Partnerskie Projekty Szkół. Dawła możliwość nauki w krajach UE przez okres od 3 do 10 miesięcy.

Co w programie **Erasmus+** znajdą beneficjenci Comeniusa?

W ramach programu Erasmus+ ciekawą propozycją dla osób zainteresowanych dotychczasową ofertą Comeniusa stanowią: „Mobilność kadry” (Akcja 1) oraz „Partnerstwa strategiczne” (Akcja 2). Na wsparcie mogą liczyć działania polegające na współpracy między szkołami, której celem będzie poznawanie nowoczesnych i innowacyjnych metod nauczania, tworzenie programów nauczania, wzmocnienie europejskiego wymiaru edukacji, walka z przemocą w szkołach oraz rozwijanie podstawowych kompetencji życiowych, umiejętności językowych i świadomości międzykulturowej.

Nie zabraknie także międzynarodowej współpracy placówek edukacyjnych, władz oświatowych i innych instytucji zajmujących się edukacją szkolną. Celem tych działań będzie wprowadzenie długofalowych zmian, innowacji i dobrych praktyk wszędzie tam, gdzie jest to niezbędne do zapewnienia wysokiej jakości edukacji. Nie powinni się również martwić uczniowie, którzy chcą wyjechać do zagranicznej szkoły. W ramach współpracy placówek edukacyjnych nadal będą wspierane wyjazdy uczniów na dłuższe okresy do szkół partnerskich.

www.erasmusplus.org.pl/edukacja-szkolna

Asystentura Comeniusa

Włoska młodzież uczy się z asystentką z Polski

We włoskich placówkach Roksana Tchórz spędziła 8 miesięcy. Skorzystali i uczniowie, i polska asystentka, która poznała odmienny system edukacji oraz rozwinęła swoje umiejętności językowe.

– W bardzo krótkim czasie znacząco poprawiła się moja znajomość języka angielskiego, rosyjskiego i włoskiego. Co więcej, poznałam lokalny dialekt „gallurese”. Uważam, że zdobyłam dość wysoki poziom płynności językowej oraz biegłości w przeskakiwaniu z języka na język. Tak duży progres, tj. znaczne wzbogacenie znajomości kilku języków obcych w 8 miesięcy, bez wyjazdu na asystenturę, według mnie, nie byłby możliwy – komentuje Roksana Tchórz.

Pełniąc funkcję asystentki Comeniusa we Włoszech, stażystka zwróciła uwagę na to, że system nauczania i model systemu edukacji kraju goszczącego są odmienne od polskiego, a poznawanie ich na przestrzeni całego roku szkolnego to niezwykle cenne doświadczenie.

Najważniejsze jednak, że realizując staż we włoskim liceum, beneficjentka zapoznała się z zawodem nauczyciela. Miała możliwość opracowania, zaprezentowania i skonfrontowania własnej metodyki oraz autorskiego programu nauczania języka rosyjskiego i angielskiego, przygotowując się do zawodu i realizując tym samym główny cel programu Asystentura Comeniusa.

W trakcie tych ośmiu miesięcy nowe umiejętności językowe zdobyli również uczniowie szkoły goszczącej. Dzięki obecności asystentki Comeniusa włoska młodzież, obok podniesienia poziomu znajomości regularnie nauczanych w szkole języków obcych, miała możliwość poznania podstaw języka polskiego oraz historii, literatury czy też dziedzictwa kulturowego naszego kraju.

BENEFICJENT:

Roksana Tchórz

CZAS I MIEJSCE:

10.2013-07.2014, Włochy

Ewaluacja kluczem do sukcesu

Projekt „Od raportu z ewaluacji zewnętrznej do sukcesu szkoły” był próbą odpowiedzi na pytania związane z realizacją zewnętrznego nadzoru pedagogicznego w szkołach, jego efektami i rolą w rozwoju szkoły.

– Przeprowadzone wśród grona pedagogicznego rozmowy wykazały, że nauczyciele odczuwają wielorakie korzyści związane z ich pracą pedagogiczną, np. wykorzystanie wyników ewaluacji zewnętrznej do podniesienia jakości pracy szkoły oraz podniesienie kompetencji grona pedagogicznego IX LO, co zostało osiągnięte dzięki realizacji wspólnych działań ze szkołą partnerską KAG. Projekt Comenius Regio 2011–2013 umożliwił również promowanie szkoły w środowisku poprzez upowszechnianie dobrych praktyk we współpracy z MCDN – korzyści, które przyniósł projekt, wylicza Aleksandra Pagacz-Pociask, nauczycielka IX LO w Krakowie.

Kuratorium Oświaty w Krakowie, IX Liceum Ogólnokształcące im. Zygmunta Wróblewskiego w Krakowie oraz Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w ramach realizowanego projektu postanowiły wspólnie przemierzyć drogę od ewaluacji zewnętrznej do sukcesu.

Najpierw wizytatorzy Kuratorium Oświaty przeprowadzili w IX Liceum Ogólnokształcącym całościową ewaluację zewnętrzną. Następnie powstał raport przekazany dyrektorowi szkoły. Z raportu zostały wyciągnięte wnioski, by podjąć w szkole wielokierunkowe działania związane z doskonaleniem zawodowym nauczycieli, a także motywowaniem uczniów.

Dzięki przedsięwzięciu udało się wskazać kierunki rozwoju IX LO, a także wyznaczono cele i terminy ich osiągnięcia. Ponadto przeszkolono nauczycieli (młodych stażem) w zakresie sposobów osiągnięcia wyznaczonych celów.

Uczestnicy projektu z ramienia Kuratorium Oświaty dzielili się z dyrektorami szkół doświadczeniami wyniesionymi z realizacji projektu. Osoby uczestniczące w projekcie współpracują z kadrami projektu systemowego POKL – *Program wzmocnienia efektywności*

systemu nadzoru pedagogicznego i oceny jakości pracy szkoły, m.in. poprzez prezentację rezultatów na ogólnopolskich konferencjach realizowanych w ramach projektu dotyczącego nadzoru pedagogicznego. Dyrektor IX LO w Krakowie przekazuje natomiast zdobyte doświadczenia na spotkaniach z dyrektorami oraz prowadzi szkolenia dla dyrektorów z zakresu wykorzystania raportu z ewaluacji zewnętrznej. Biuletyn z artykułami dotyczącymi wykorzystania raportu oraz relacjami z realizacji projektu otrzymała każda szkoła w Małopolsce.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Od raportu z ewaluacji zewnętrznej do sukcesu szkoły*
ORGANIZATOR: _____ Kuratorium Oświaty w Krakowie
CZAS: _____ 2011–2013 r.
KRAJ PARTNERSKI: _____ Niemcy

Kompetencje zawodowe i mobilność pracowników

„Praktyka jest najlepszym nauczycielem”. /Cyceron/

Program Leonardo da Vinci był adresowany do osób kształcących się i szkolących zawodowo (poza studiami wyższymi), młodych pracowników i osób poszukujących pracy oraz do nauczycieli zawodu, instruktorów i szkoleniowców. Celem programu było promowanie mobilności oraz podnoszenie jakości i innowacyjności kształcenia i szkolenia zawodowego. Program LdV wspierał też rozwiązania zwiększające przejrzystość i uznawalność kwalifikacji.

Międzynarodowe projekty wspierane przez Leonardo da Vinci umożliwiały nawiązywanie współpracy między różnymi instytucjami w krajach Unii, odbywanie zagranicznych staży i praktyk zawodowych, a także wymianę doświadczeń i doskonalenie warsztatu metodycznego oraz wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań do

szkoleń dla pracowników. Uwagę zwracano również na promowanie nauki branżowych języków obcych, kształtowanie wrażliwości międzykulturowej oraz umiejętności adaptowania się do warunków życia i pracy w różnych krajach europejskich.

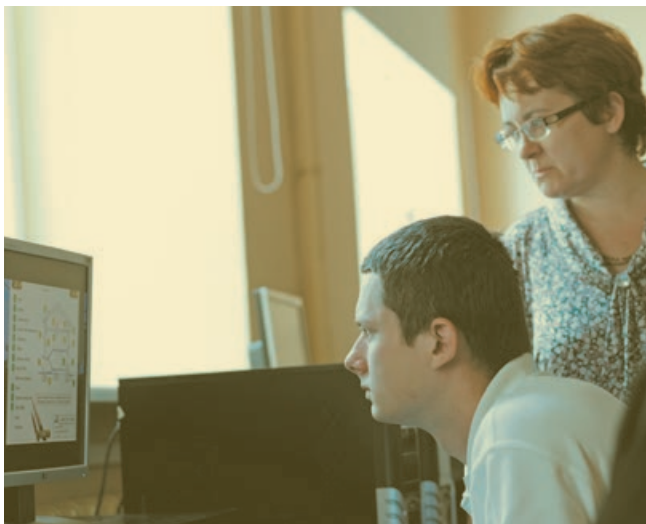
W ramach programu Leonardo da Vinci realizowano:

PROJEKTY MOBILNOŚCI, CZYLI:

- ▲ ZAGRANICZNE PRAKTYKI ZAWODOWE skierowane do uczniów szkół o profilu zawodowym oraz do osób kształcących się zawodowo w systemie dualnym (nauka i praca);
- ▲ STAŻE ZAGRANICZNE dla pracowników, absolwentów i osób poszukujących pracy;
- ▲ WYMIANY DOŚWIADCZEŃ dla nauczycieli zawodu, szkoleniowców, instruktorów, doradców zawodowych i kierowników działów kadr – w celu stworzenia nowoczesnych programów szkoleniowych, materiałów dydaktycznych itp.;

PROJEKTY WIELOSTRONNE POLEGAJĄCE NA DOSTOSOWYWANIU SPRAWDZONYCH POMYSŁÓW (POD KĄTEM MERYTORYCZNYM, ALE RÓWNIEŻ JĘZYKOWYM, KULTUROWYM I PRAWNYM), A NASTĘPNIE WDRAŻANIU ICH W KOLEJNYCH KRAJACH, BRANŻACH LUB NOWYCH GRUPACH ODBIORCÓW. PROJEKTY WIELOSTRONNE REALIZOWANO W RAMACH AKCJI:

- ▲ PROJEKTY PARTNERSKIE – opartej na wielostronnej współpracy nad zagadnieniami dotyczącymi kształcenia i doskonalenia zawodowego, realizowanej pomiędzy instytucjami różnego typu: szkołami zawodowymi i technicznymi, partnerami

29 500 osób

**OD 2007 R. WYJECHAŁO DZIĘKI
PROGRAMOWI LEONARDO DA VINCI
ZA GRANICĘ, ABY ODBYĆ STAŻE.**

społecznymi, szkoleniowymi i doradczymi oraz przedsiębiorcami. Projekty były instrumentem wspierającym wdrażanie reform szkolnictwa zawodowego, ułatwiającym tworzenie ofert kursów i programów nauczania z uwzględnieniem efektów kształcenia oraz narzędzi dydaktycznych dla nauczycieli i instruktorów;

- ▲ TRANSFER INNOWACJI – mającej na celu poprawę jakości i atrakcyjności systemów kształcenia i szkolenia zawodowego poprzez przeniesienie i zastosowanie na nowym gruncie innowacyjnych rozwiązań, np. programów nauczania;
- ▲ ROZWÓJ INNOWACJI – polegającej na opracowywaniu innowacyjnych metod ułatwiających zaangażowanym instytucjom wdrażanie dotychczas niestosowanych w Europie rozwiązań;
- ▲ SIECI TEMATYCZNE EKSPERTÓW I INSTYTUCJI – służącej upowszechnianiu rezultatów i dobrych praktyk.

2013

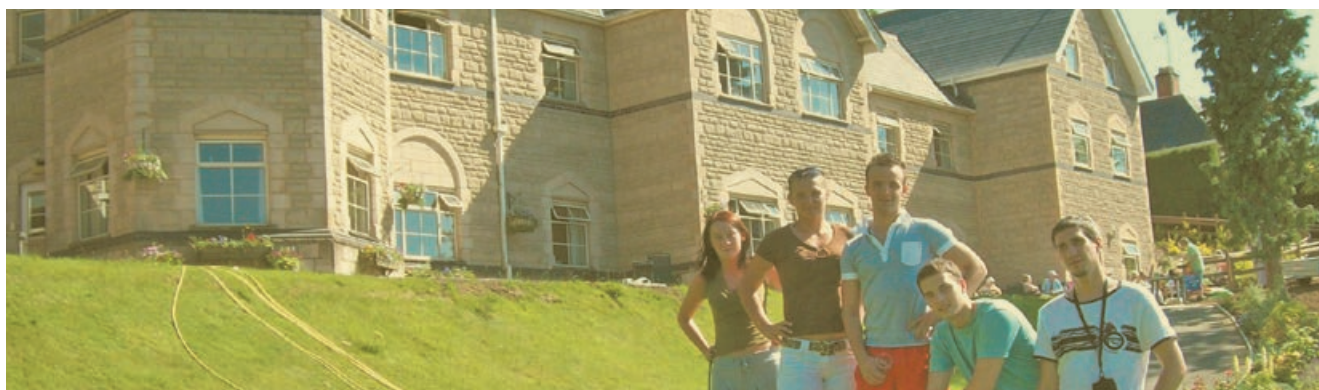
**PROJEKTÓW ZREALIZOWANO
W RAMACH PROGRAMU
LEONARDO DA VINCI.**

Co w programie Erasmus+ znajdują beneficjenci Leonardo da Vinci?

W ramach akcji 1 „Mobilność edukacyjna” można organizować staże lub praktyki zawodowe w zagranicznych przedsiębiorstwach i instytucjach kształcenia. Do wnioskowania w nowym programie zaproszono m.in. szkoły zawodowe i ośrodki kształcenia i szkolenia zawodowego. Możliwe są także wyjazdy kadry odpowiedzialnej za kształcenie i szkolenie zawodowe (czyli nauczycieli zawodu, instruktorów i kierowników praktyk oraz doradców zawodowych). Przedstawiciele kadry mogą wyjeżdżać w celu: odbycia staży, prowadzenia zajęć lub realizacji praktyk typu *job shadowing* w instytucjach szkolenia zawodowego.

www.erasmusplus.org.pl/ksztalcenie-i-szkolenia-zawodowe

Młodzież z Polski opiekuje się seniorami

Uczniowie szkoły policealnej z Nowego Sącza podczas pobytu w Anglii zajmowali się osobami starszymi, chorymi oraz niepełnosprawnymi. W ten sposób zdobyli kompetencje zawodowe i poznali nowe metody pracy z tak szczególną grupą osób.

Uczestnicy projektu odbyli staż w placówce Cleeve Hill Nursing Home. Dzięki temu, że brytyjską placówkę charakteryzuje bardzo wysoki standard opieki, uczniowie mieli okazję poznać i zastosować w praktyce urządzenia do podnoszenia chorych, wanny z podnośnikami i hydromasażem oraz nowoczesne łóżka dla podopiecznych. Dla uczestników projektu było to bardzo wartościowe doświadczenie, ponieważ takie urządzenia nie były wówczas używane na tak dużą skalę w naszym kraju. Wyjazd do innego państwa, kontakt z innym środowiskiem kulturowym, miały natomiast bardzo pozytywny wpływ na rozwój osobisty uczestników stażu. Uczniowie podczas wizyty doskonalili także swoje umiejętności językowe.

Dzięki projektowi brytyjska placówka nawiązała współpracę z domami pomocy społecznej w Nowym Sączu. Partner podarował jednemu z DPS-ów nowoczesne łóżka dla podopiecznych, a jedna z pracownic z Cleeve Hill odbyła kilkudniowy staż w pracowni terapii zajęciowej w jednym z sądeckich DPS-ów. Mimo że projekt został już zakończony, młodzież z Policealnej Szkoły Służb Medycznych im. Jadwigi Wołskiej wciąż wyjeżdża do pracy w placówce partnera podczas wakacji lub świąt. Zdaniem przedstawicieli Cleeve Hill Nursing Home, uczniowie z Nowego Sącza po odbyciu stażu byli bardzo dobrze przygotowani do przyszłego zawodu.

Projekt w 2011 r. zwyciężył w konkursie EDUinspiracje w kategorii instytucjonalnej.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Z sercem do europejskiego seniora*
ORGANIZATOR: _____ Szkoła Policealna Pracowników Służb Medycznych i Społecznych im. Jadwigi Wołskiej w Nowym Sączu
CZAS I MIEJSCE: _____ 15 marca 2008 r. – 30 maja 2009 r., Cleeve Hill (Wielka Brytania)
KRAJ PARTNERSKI: _____ Wielka Brytania

Staż zagraniczne

Polscy mistrzowie kuchni szkolą się we Francji

Dziesięciu polskich kucharzy pod koniec 2007 r. wybrało się do jednego z najlepszych centrów kulinarnych na świecie – Instytutu Paula Bocuse’a w Lyonie. Cel był jeden – zdobyć wiedzę i podzielić się nią z innymi.

Szkolenie, które kucharze odbyli w Instytucie Paula Bocuse’a, składało się z dwóch części. Uczestnicy projektu mogli poznać nie tylko smak potraw, ale również styl i system pracy we francuskiej kuchni. Każdy miał możliwość odbycia stażu w kuchni jednej z restauracji Paula Bocuse’a, odwiedzenia kilku restauracji w Lyonie oraz zwiedzenia winnic znajdujących się w okolicach. Program szkoleniowy zakończył się uroczystością wręczenia certyfikatów podpisanych przez samego Bocuse’a.

Wielu uczestników projektu wiedzę zdobytą podczas dwutygodniowego szkolenia wykorzystuje obecnie w swoich restauracjach. Udział kucharzy w projekcie miał ogromny wpływ na podniesienie jakości ich codziennej pracy. Kucharze zdecydowali się nie tylko na

zmianę menu, ale całego systemu zarządzania personelem. Niektórzy z nich wzięli udział w konkursach i pokazach kulinarnych. Jako przykład może posłużyć Dominik Brodziak, który dzięki uczestnictwu w projekcie i wyniesionym z niego umiejętnościom zakwalifikował się do prestiżowego europejskiego konkursu kulinarnego Bocuse D’or Europe.

– Teraz ważne jest, aby polscy kucharze mogli rozwijać się i przekazywać swoją wiedzę i zdobyte doświadczenie młodym adeptom sztuki kulinarnej, którzy być może nigdy nie będą mieli szansy na taki wyjazd – podsumowuje Joanna Ochniak z firmy FPMS – Doradztwo Unijne, która zorganizowała projekt.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Festiwal kuchni francuskiej. Doskonalenie i certyfikacja umiejętności zawodowych kucharzy*
ORGANIZATOR: _____ SFPMS – Doradztwo Unijne Joanna Ochniak
CZAS I MIEJSCE: _____ 15 października 2007 r. – 7 lipca 2008 r., Lyon
KRAJ PARTNERSKI: _____ Francja

Pigułki wiedzy pomagają rozwiązywać problemy w firmach

Celem projektu było dostosowanie Metodyki Pigulek Wiedzy do użytku mediatorów wiedzy w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP) w Polsce, Hiszpanii i Grecji. Metodyka ta została opracowana jako narzędzie służące do efektywnego dzielenia się wiedzą w firmach oraz do uczenia się w organizacjach.

Metodyka Pigulek Wiedzy to nowa metoda kształcenia, która wzmacnia kompetencje zawodowe poprzez zastosowanie krótkich wskazówek multimedialnych (tzw. pigulek wiedzy). Pigułki wiedzy przedstawiają, jak przeprowadzać określone czynności na stanowisku pracy, oraz są dostępne zawsze, gdy są potrzebne. Wystarczy skorzystać z pigułki wiedzy, by móc natychmiast rozwiązać problem. Metodyka Pigulek Wiedzy została jednak stworzona dla dużych organizacji. Biorąca udział w projekcie Fundacja Obserwatorium Zarządzania i jej partnerzy postanowili przystosować ją do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce i Hiszpanii.

W ramach projektu przeszkolono 14 moderatorów wiedzy i przetestowano metodę pigulek w polskich i hiszpańskich MŚP. Upowszechnianie projektu i jego rezultatów odbyło się na dużą skalę; konferencja końcowa zorganizowana wspólnie dla dwóch projektów z pokrewnych dziedzin połączona została z Digital Learning Congress, w którym uczestniczyło osobiście ponad 400 osób, a dodatkowo w Internecie 2799 osób z 17 różnych krajów.

Ponadto w ramach projektu opracowano podręcznik zatytułowany „Metodologia pigulek wiedzy dla małych i średnich przedsiębiorstw” oraz „Metodyka Pigulek Wiedzy – podręcznik mediatora wiedzy” przeznaczony dla mediatorów wiedzy współpracujących z MŚP i zawierający praktyczne wskazówki oraz ćwiczenia i case’y, 100 prezentacji multimedialnych na temat tworzenia i używania pigulek wiedzy oraz studia przypadków.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Metodyka Pigulek Wiedzy – efektywne nauczanie i wymiana wiedzy w MŚP*
ORGANIZATOR: _____ Fundacja Obserwatorium Zarządzania
CZAS I MIEJSCE: _____ 2010-2012
KRAJE PARTNERSKIE: _____ Portugalia, Hiszpania, Grecja

Aktywność w każdym wieku

„Jeśli posiadasz wiedzę, pozwól, by inni mogli od niej zapalić swoje świece”. /Margaret Fuller/

Program Grundtvig wspierał europejską współpracę i wymianę doświadczeń związanych z niezawodową edukacją osób dorosłych – formalną, pozaformalną i nieformalną. Celem programu było stwarzanie możliwości uczenia się osób dorosłych, co miało pomóc w rozwiązaniu problemów starzejącego się społeczeństwa europejskiego.

Program Grundtvig był poświęcony szeroko rozumianej ogólnej, niezawodowej edukacji osób dorosłych. Wspierał współpracę na poziomie europejskim poświęconą m.in. tworzeniu oferty edukacyjnej dla osób dorosłych oraz rozwijaniu mobilności. Program kierowany był do słuchaczy i pracowników różnego typu organizacji

zajmujących się edukacją, np. Uniwersytetów Trzeciego Wieku, Centrów Kształcenia Ustawicznego, fundacji, organizacji non profit, bibliotek, muzeów, stowarzyszeń, władz lokalnych, urzędów pracy itp.

W OKRESIE OD 2007 DO 2013 R. O

50

% WZROŚŁA LICZBA UCZESTNIKÓW PROGRAMU GRUNDTVIG.

780

TYLE OSÓB OD 2009 R. WZIĘŁO UDZIAŁ W PROJEKTACH WOLONTARIATU SENIORÓW W RAMACH PROGRAMU GRUNDTVIG.

Co w programie **Erasmus+** znajdą beneficjenci programu Grundtvig?

W ramach akcji 1 programu Erasmus+ Edukacja dorosłych organizacje zajmujące się edukacją dorosłych mogą organizować zagraniczne wyjazdy edukacyjne kadry. Mają one służyć nie tylko podniesieniu kompetencji i zdobyciu nowych doświadczeń związanych ze wspieraniem uczenia się dorosłych, ale także mogą być okazją do poprawy znajomości języków obcych i poszerzenia wiedzy o innych kulturach.

Akcja 2 programu Erasmus+ Edukacja dorosłych umożliwia natomiast wymianę doświadczeń, praktyk i rozszerzenie współpracy europejskiej pomiędzy organizacjami zajmującymi się edukacją dorosłych, a także wypracowanie oferty edukacyjnej lepiej dostosowanej do potrzeb słuchaczy i stworzenie nowych sposobów wspierania uczenia się dorosłych.

www.erasmusplus.org.pl/edukacja-doroslych

Beneficjenci

mogli skorzystać z siedmiu akcji zdecentralizowanych programu Grundtvig, takich jak:

- PROJEKTY PARTNERSKIE GRUNDTVIGA – były to dwuletnie projekty wielostronnej współpracy na stosunkowo niewielką skalę, których głównym celem była wymiana doświadczeń na temat sposobów rozwijania kompetencji kluczowych u dorosłych oraz motywowania ich do dalszego uczenia się;
- WARSZTATY GRUNDTVIGA – dzięki nim dorośli słuchacze mogli wziąć udział w warsztatach tematycznych odbywających się w innych krajach europejskich;
- PROJEKTY WOLONTARIATU SENIORÓW – umożliwiały wymianę doświadczeń i pomagały rozwijać współpracę organizacji partnerskich w zakresie wymiany wolontariuszy powyżej 50. roku życia. Założeniem projektów było wykorzystanie potencjału seniorów – ich wiedzy, umiejętności i doświadczenia w pracy na rzecz społeczeństwa;
- KURSY DOSKONALENIA ZAWODOWEGO KADRY DLA EDUKACJI DOROSŁYCH – akcja ta umożliwiała wyjazdy kadry zaangażowanej w edukację dorosłych na zagraniczne kursy;
- WIZYTY I WYMIANA KADRY DLA EDUKACJI DOROSŁYCH – były to wyjazdy zagraniczne kadry edukacji dorosłych na seminaria, konferencje lub praktyki typu *job shadowing*, poświęcone edukacji dorosłych;
- ASYSTENTURY GRUNDTVIGA – były to dłuższe pobyty przedstawicieli kadry edukacji dorosłych w zagranicznych organizacjach zajmujących się tą dziedziną. Asystent Grundtviga mógł pełnić rolę pomocniczą (asystując w nauczaniu bądź zarządzaniu organizacją) lub też być ekspertem odpowiedzialnym za jedno lub więcej szkoleń czy wybrany aspekt zarządzania organizacją;
- WIZYTY PRZYGOTOWAWCZE GRUNDTVIGA – były to indywidualne wizyty u przyszłego zagranicznego partnera projektu lub wyjazdy na seminaria kontaktowe służące znalezieniu partnerów.

„Głos i dźwięk” osób niepełnosprawnych w studio radiowym

Dzięki projektowi „Sounds & Voices” osoby niepełnosprawne miały okazję wcielić się w rolę dziennikarzy. Przedsięwzięcie pomogło im rozwinąć umiejętności społeczne i komunikacyjne.

– Nasi redaktorzy mówią teraz wyraźniej, pełniejszymi zdaniami, wyrażają swoje opinie. W przypadku ludzi niepełnosprawnych jest to ogromne dobro, powodujące, że takie osoby mają większe szanse przy szukaniu pracy – podsumowuje koordynator projektu Anna Kwiatkowska.

Projekt partnerski Grundtviga pt. „Sounds & Voices” stanowił wymianę doświadczeń pomiędzy organizacjami z 6 krajów. W ramach projektu stworzono radio internetowe SoVo, które uruchomiono w Polsce. Było ono wyjątkowym miejscem, w którym osoby niepełnosprawne, podopieczni Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (PSOUU), doskonalili swoje umiejętności społeczne, komunikacyjne oraz uczyli się wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych. Tworząc materiały oraz przeprowadzając wywiady, uczestnicy projektu nabierali pewności siebie, uczyli się formułowania własnych opinii.

Podczas prowadzenia audycji wśród dziennikarzy najwięcej pozytywnych emocji wzbudził kontakt ze słuchaczami – komunikacja przez forum oraz Facebooka. Wówczas prowadzący audycję uczyli się reagowania nie tylko na pochwały, ale również na krytykę.

Osoby, które wzięły udział w projekcie, także potwierdzają, że teraz nie boją się kontaktu z innymi osobami.

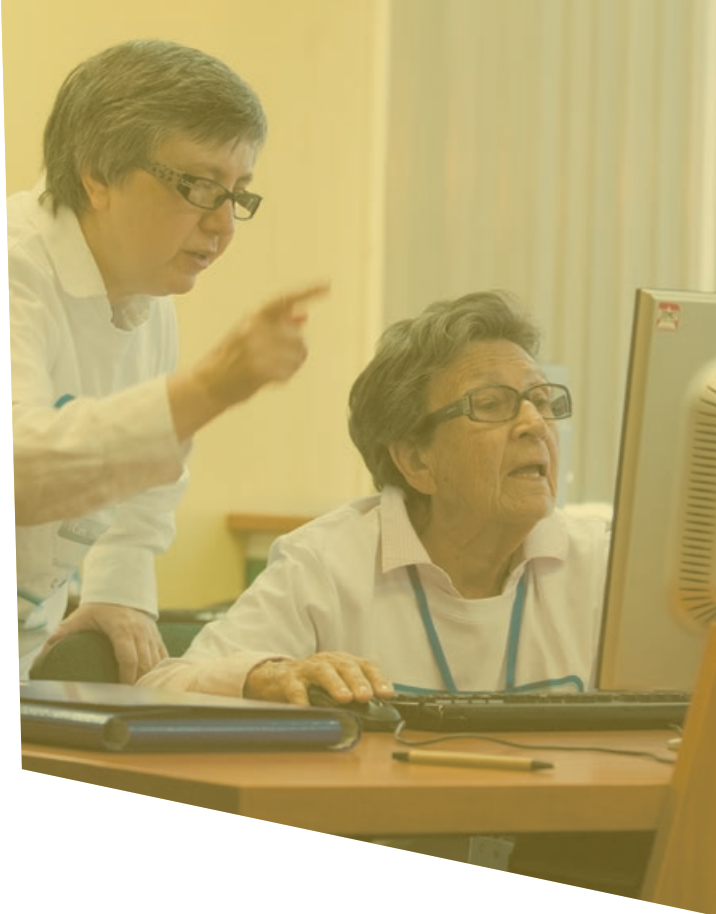
Rezultaty projektu zostały docenione przyznaniem organizacji I nagrody w konkursie EDUinspiracje 2013 (www.eduinspiracje.pl), w szczególności ze względu na wpływ projektu na instytucje, terapeutów, a przede wszystkim na same osoby niepełnosprawne. Idea będzie kontynuowana w latach 2013-2015 w projekcie pt. „bridge.r@dio.network – crossing boundaries”.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Sounds & Voices*
ORGANIZATOR: _____ Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
CZAS I MIEJSCE: _____ 1.08.2011-31.07.2013 r., Warszawa
KRAJE PARTNERSKIE: _____ Włochy, Hiszpania, Francja, Szwecja, Wielka Brytania

Warsztaty Grundtviga

Seniorzy poznają media społecznościowe

Uczestnicy warsztatów zatytułowanych „Web 5.0+” rozwijali swoje umiejętności interpersonalne oraz poznawali technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) poprzez pracę na portalach społecznościowych. W przedsięwzięciu zrealizowanym przez organizację Ad Infinitum z Katowic wzięło udział 11 osób z ośmiu krajów europejskich.

– Udział w warsztatach dał mi szansę nie tylko na zdobycie wiedzy, ale także porównanie moich umiejętności ze sprawnościami mieszkańców innych regionów Europy. To bardzo cenne doświadczenie – podkreślił 71-letni Aleksejs Milovskis (Łotwa).

Grupę, do której został skierowany warsztat, stanowiły osoby po 50. roku życia. Wśród uczestników znaleźli się zarówno emerytowani nauczyciele języka angielskiego, nauczyciel akademicki, inżynier, jaki i lekarz czy gospodyni domowa.

Uczestnicy warsztatów poznawali takie programy jak Skype i Picasa, uczyli się zamieszczać zdjęcia w sieci, przeprowadzać wideorozmowy oraz wideokonferencje, poszukiwali znajomych na Facebooku oraz dowiedzieli się, jak tworzyć blogi. Uczestnicy przeszli także szkolenie w zakresie motywacji w korzystaniu z Internetu oraz trening interpersonalny. Ponadto dyskutowali, dlaczego osoby, które ukończyły 50 lat, nie korzystają z Internetu oraz

dlaczego powinny korzystać z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Jednym z punktów programu była również wizyta w krakowskim oddziale firmy Google.

Osoby realizujące projekt po jego zakończeniu zaczęły myśleć o kolejnym przedsięwzięciu poświęconym tej samej tematyce i skierowanym do tej samej grupy docelowej. Ich zdaniem rozwijanie umiejętności seniorów w zakresie korzystania z nowoczesnych technologii jest dzisiaj niezwykle ważne, ponieważ może to zapobiec wycofywaniu się osób starszych z życia społecznego.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Web 5.0+*
BENEFICJENT: _____ *Ad Infinitum*
CZAS I MIEJSCE: _____ *1-5.07.2013 r., Katowice*

Działania artystyczne w pracy z grupami wymagającymi wsparcia

Sześciodniowy kurs organizowany w ramach Projektu Wielostronnego Grundtviga ARTERY workshop: *Art – Education – Therapy Social Skills for Vulnerable Groups* dotyczył wykorzystania sztuki w polepszaniu umiejętności społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jedną z jego uczestniczek była Karina Boguń, pedagog specjalny pracujący w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach.

– Udając się do Perugii we Włoszech, miałam nadzieję zdobyć wiedzę na temat nowych metod pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, którą potem mogłabym zastosować bezpośrednio w pracy z moimi klientami lub przekazać uzyskane informacje osobom, które szkole – wyjaśnia.

Karina Boguń zdecydowała się na wyjazd, ponieważ bardzo zależało jej na stałym podnoszeniu swoich kompetencji zawodowych, aby móc pomagać innym. Kurs został zorganizowany przez organizację Key & Key Communications z Włoch. W szkoleniu wzięło udział kilkanaście osób z różnych krajów europejskich (m.in. osoby pracujące z bezdomnymi, imigrantami czy niepełnosprawnymi). Zajęcia zostały przeprowadzone w formie warsztatowej, która obejmowała zarówno krótkie prezentacje, dyskusje, jak i ćwiczenia praktyczne, polegające na pracy w parach, w grupie, podejmowaniu działań teatralnych, literackich, plastycznych, tanecznych i muzycznych. Prawie każdy dzień składał się z prezentacji – najczęściej pokazanej w bardzo praktycznej formie – metod pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym (np. bezdomnymi, niepełnosprawnymi, chorującymi psychicznie, imigrantami) stosowanymi przez poszczególnych partnerów.

Karina Boguń przyznaje, że zajęcia, w których uczestniczyła, poszerzyły jej horyzonty oraz zainspirowały do rozwoju zawodowego. Pedagog po powrocie do Polski zaczęła stosować metody, o których dowiedziała się podczas wyjazdu. Warto dodać, że Karina Boguń w 2013 r. została laureatką konkursu EDUinspiracje w kategorii indywidualnej.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *ARTERY workshop: Art – Education – Therapy Social Skills for Vulnerable Groups*
ORGANIZATOR KURSU: _____ Key & Key Communications z Włoch
BENEFICJENT: _____ Karina Boguń
CZAS I MIEJSCE: _____ 3-8.09.2012 r., Włochy

Edukacja pozaformalna młodych ludzi

„Co skraca mi czas? – Działanie! Co wydłuża go niemiłosiernie? – Bezczyność”.
/Johann Wolfgang von Goethe/

„Młodzież w działaniu” to program, dzięki któremu młodzi ludzie w wieku 13-30 lat mogli realizować swoje pasje, rozwijać umiejętności i zdobywać nowe doświadczenia w czasie wolnym od nauki. Program był adresowany również do osób i organizacji pracujących z młodzieżą, które chciały podnieść kwalifikacje swojej kadry, rozwinąć działania czy nawiązać współpracę międzynarodową.

Program zachęcał do podejmowania przeróżnych wyzwań, począwszy od międzynarodowej wymiany młodzieży i wyjazdów na wolontariat, poprzez realizację inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności (Inicjatywy Młodzieżowe), aż po spotkania i debaty z osobami odpowiedzialnymi za politykę młodzieżową (seminaria, szkolenia).

Celem programu była również pomoc w przezwyciężaniu barier, uprzedzeń i stereotypów występujących wśród młodych ludzi, wspieranie ich mobilności oraz promowanie aktywności obywatel-

skiej. Stałymi priorytetami „Młodzieży w działaniu” były: aktywne obywatelstwo europejskie, uczestnictwo młodzieży i różnorodność kulturowa.

Tego rodzaju projekty wpływały na kreatywność, innowacyjność, mobilność i przedsiębiorczość młodych ludzi.

16 tys. młodych osób korzystało rocznie w Polsce z programu „Młodzież w działaniu”. To drugi najlepszy wynik w Europie.

5318 osób wzięło udział w projektach Wolontariatu Europejskiego od 2007 do 2013 r.

44 185 osób w przeciągu 7 lat wzięło udział w projektach wymian młodzieżowych w ramach programu „Młodzież w działaniu”.

Program „Młodzież w działaniu” dofinansowywał działania młodych ludzi w ramach pięciu akcji.

AKCJA 1. MŁODZIEŻ DLA EUROPY TO:

- ▲ WYMIANY MŁODZIEŻY (AKCJA 1.1.) – spotkania osób w wieku 13-25 lat w celu wzajemnego poznania, przedyskutowania interesujących tematów, zrealizowania wspólnych działań;
- ▲ INICJATYWY MŁODZIEŻOWE (AKCJA 1.2.) – działania osób w wieku 18-30 lat służące rozwojowi postaw przedsiębiorczych poprzez działania na rzecz społeczności lokalnej;
- ▲ MŁODZIEŻ W DEMOKRACJI (AKCJA 1.3.) – przedsięwzięcia promujące uczestnictwo młodzieży w życiu obywatelskim na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym;

AKCJA 2. WOLONTARIAT EUROPEJSKI – UMOŻLIWIAŁA WYSŁANIE MŁODYCH LUDZI JAKO WOLONTARIUSZY DO PRACY PRZY RÓŻNYCH PROJEKTACH ZAGRANICZNYCH (EKOLOGICZNYCH, SOCJALNYCH, KULTURALNYCH ITP.) ORAZ GOSZCZENIE WOLONTARIUSZY Z INNYCH KRAJÓW W POLSKICH ORGANIZACJACH I INSTYTUCJACH NON PROFIT. PROJEKTY WOLONTARIATU EUROPEJSKIEGO MOGŁY BYĆ REALIZOWANE INDYWIDUALNIE LUB GRUPOWO PRZEZ MŁODYCH LUDZI W WIEKU 18-30 LAT;

AKCJA 3.1. MŁODZIEŻ W ŚWIECIE – WSPIERAŁA WSPÓŁPRACĘ POMIĘDZY MŁODZIEŻĄ I PRACOWNIKAMI MŁODZIEŻOWYMI Z KRAJÓW PROGRAMU I SĄSIEDZKICH KRAJÓW PARTNERSKICH UE, ORGANIZACJĘ WYMIAN MŁODYCH LUDZI Z PAŃSTW SĄSIADUJĄCYCH Z ROZSZERZONĄ EUROPEJĄ ORAZ SZKOLENIA I PROJEKTY WSPÓŁPRACY SIECI;

AKCJA 4.3. SZKOLENIE I TWORZENIE SIECI – POMAGAŁA WSZYSTKIM ZAANGAŻOWANYM W DZIAŁALNOŚĆ MŁODZIEŻOWĄ W PRZYGOTOWYWANIU I REALIZACJI PROJEKTÓW W RAMACH PROGRAMU „MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU” ORAZ DOSKONALENIU KOMPETENCJI NIEZBĘDNYCH W PRACY Z MŁODZIEŻĄ. W JEJ RAMACH FINANSOWANE BYŁY SZKOLENIA, SEMINARIA, STAŻE DLA PRACOWNIKÓW MŁODZIEŻOWYCH;

AKCJA 5.1. SPOTKANIA MŁODZIEŻY Z OSOBAMI ODPOWIEDZIALNYMI ZA POLITYKĘ MŁODZIEŻOWĄ – WSPIERAŁA ROZWÓJ DIALOGU USYSTEMATYZOWANEGO MŁODZIEŻY Z OSOBAMI ODPOWIEDZIALNYMI ZA KREOWANIE POLITYKI MŁODZIEŻOWEJ W EUROPIE. UMOŻLIWIAŁA M.IN. ORGANIZACJĘ KRAJOWYCH I MIĘDZYNARODOWYCH SPOTKAŃ DOTYCZĄCYCH WSPÓŁPRACY W TEJ DZIEDZINIE.

Co w programie Erasmus+ znajdują beneficjenci programu „Młodzież w działaniu”?

Młodzi ludzie nadal mogą wyjeżdżać na wolontariat. Co ważne, funduszy na ten cel jest więcej niż dotychczas, dzięki czemu z oferty będzie mogło skorzystać nawet 500 tys. młodych osób z całej Europy w latach 2014-2020. Wolontariat będzie dofinansowywany w ramach Akcji 1, podobnie jak wymiana młodzieży oraz szkolenia i tworzenie sieci.

Osoby, które zaangażowały się w Międzynarodowe Inicjatywy Młodzieżowe, mogą realizować tego typu projekty w ramach Akcji 2 Partnerstwa Strategicznego. Natomiast w ramach Akcji 3 nadal dofinansowywane są działania związane z rozwojem polityki młodzieżowej. Projekty w tym obszarze mogą być realizowane zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym.

www.erasmusplus.org.pl/mlodziez

Z jakimi problemami zmagają się imigranci?

Fundacja dla Somalii od kilku lat prowadzi działania, których celem jest walka z rasizmem i nietolerancją – dwoma głównymi problemami emigrantów. Aby pokazać, jak naprawdę wygląda życie osób, które opuszczają swoją ojczyznę, Fundacja przystąpiła do realizacji projektu *Imigranci w demokracji*, w którym wzięli udział Polacy i Brytyjczycy.

– Naszym głównym celem było zburzenie bariery między Polakami i imigrantami
– podsumowuje Abdulcadir Gabeire Farah, prezes Fundacji dla Somalii.

Młodzi uczestnicy przedsięwzięcia musieli wczuć się w role tych, którzy rozpoczynają życie w obcym państwie. Aby było to możliwe, Brytyjczycy przyjechali na tydzień do naszego kraju, a Polacy wyjechali do Londynu. Jednym z najważniejszych celów tej wymiany było zapoznanie uczestników z procedurami administracyjno-prawnymi. Młodzież dowiedziała się, jakie prawa i obowiązki mają imigranci, co muszą zrobić, by znaleźć pracę w danym kraju i rozpocząć w nim normalne życie.

Podczas warsztatów prowadzonych przez ekspertów – m.in. przedstawicieli urzędów – uczestnicy projektu zastanawiali się też nad pojęciem demokracji. Młodzież mogła wykazać się swoją wiedzą w tym zakresie, rozwiązując quizy oraz organizując burze mózgów. Wieczorami natomiast odbywały się spotka-

nia integracyjne, w których uczestniczyły osoby wywodzące się z różnych kultur i środowisk. Po powrocie do kraju polscy uczestnicy wymienili się doświadczeniami z kolegami z Wielkiej Brytanii, a następnie podzielili się zdobytą wiedzą z lokalną społecznością.

Projekt pomógł młodzieży zrozumieć, z jakimi problemami na co dzień zmagają się imigranci. Młodzi ludzie dowiedzieli się też, jakie możliwości stwarza Unia Europejska i jak ważna jest integracja społeczna – przestali myśleć stereotypowo o mniejszościach narodowych i osobach wywodzących się ze środowisk o mniejszych szansach.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Imigranci w demokracji*
ORGANIZATOR: _____ Fundacja dla Somalii
CZAS I MIEJSCE: _____ 2011 r., Warszawa
KRAJ PARTNERSKI: _____ Wielka Brytania

Podkarpackie kino w plenerze

Nieformalna grupa młodzieży Młodzi w Kulturze zrealizowała w 2012 roku projekt „Kino Horyzontów”. Jego głównym celem było przybliżenie kultur krajów europejskich mieszkańcom niewielkich podkarpackich miejscowości poprzez projekcje filmowe w plenerze i dyskusje o oglądanych filmach.

Od czerwca do września 2012 roku mieszkańcy Podkarpacia mieli okazję uczestniczyć w projekcjach plenerowych, m.in. w Mołodyczu, Cetuli, Surmaczówce, Wetlinie i Roźwienicy. Podczas pokazów, w których zwykle uczestniczyło około 50 osób, wyświetlano filmy czeskie, brytyjskie, irlandzkie, francuskie, włoskie, hiszpańskie, bałkańskie czy skandynawskie. Seansom towarzyszyły dyskusje na temat filmów oraz prezentacje kultur krajów, z których pochodzą filmy i ich autorzy. Wielkim sukcesem okazały się cykliczne projekcje filmów w amfiteatrze Gminnego Ośrodka Wypoczynku i Rekreacji w Radawie, w wakacyjne piątki przyciągały nawet 150 osób.

– Dzięki poznaniu wybranych filmów ukazujących życie osób innej narodowości lub pochodzących z innych społeczności oraz konfrontacji obrazu przedstawionego w filmie z relacjami osób, które ten kraj odwiedziły, uczestnicy projektu mieli okazję poznać Europę. Dowiedzieć się czegoś nowego o naszym kontynencie z innych źródeł niż telewizja – podsumowują autorzy projektu.

Dzięki udziałowi w projekcie mieszkańcy województwa podkarpackiego mieli okazję poznać kino europejskie, jego tematykę oraz kontekst kulturowy. Zwiększyła się również otwartość osób, które wzięły udział w przedsięwzięciu, na poznawanie innych kultur. Mieszkańcy województwa podkarpackiego bardziej niż dotychczas zainteresowali się również samym kinem.

Młodzi realizatorzy projektu zdobyli natomiast szereg umiejętności w zakresie komunikacji, obsługi sprzętu elektronicznego,

przygotowania i promocji, pracy w zespole oraz planowania działań. Ponadto dla realizowanych przez siebie działań zdobyli partnerów i sponsorów. Obok programu „Młodzież w działaniu” projekt wsparli lokalni przedsiębiorcy i instytucje kultury.

Przedsięwzięcie, mimo upływu blisko dwóch lat od zakończenia realizacji w ramach programu „Młodzież w działaniu”, ma swoją kontynuację. Grupa nadal organizuje w każdy piątek seanse filmowe w Radawie.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Kino Horyzontów*
ORGANIZATOR: _____ *Młodzi w Kulturze*
CZAS I MIEJSCE: _____ *2.02.2012-31.12.2012 r., Jarosław (inne miejscowości województwa podkarpackiego)*

Jak edukować młodzież z mniejszymi szansami

Dla nieformalnej grupy młodzieży Streetpaker streetworking jest pasją i sposobem pracy z najbardziej potrzebującymi dziećmi i młodzieżą.

Celem realizowanego w 2012 roku projektu „Street Rocket – rakieta edukacyjna ląduje na ulicy” była edukacja obywatelska i zaktywizowanie dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Miała w tym pomóc „rakieta edukacyjna”, czyli samodzielnie zaprojektowane przez członków grupy przenośne narzędzie edukacyjne składające się

z gier planszowo-karcianych oraz tablic edukacyjnych. Rakieta była wykorzystywana podczas wyjść ulicznych, które przez kilka miesięcy grupa organizowała dwa razy w tygodniu w jednej z krakowskich dzielnic. Podczas nich młodzi prowadzili zajęcia o tematyce związanej m.in. z ekologią, prawami dziecka, higieną osobistą, tolerancją.

– Tablice i gry wykonane jako wyposażenie narzędzia Street Rocket pomogły nauczać o prawach dziecka, ekologii, tolerancji, edukacji europejskiej, a więc mocno przyczyniły się do pogłębienia poczucia europejskiego obywatelstwa wśród wolontariuszy, dzieci i młodzieży. Dzieci, które uczestniczyły w projekcie, były zagrożone wykluczeniem społecznym. Dzięki naszej inicjatywie udało nam się przeanalizować z nimi pewne problemy związane z narkomanią, agresją, przemocą i prawami dziecka – wyjaśniają autorzy projektu.

Dzięki rakiecie dzieci biorące udział w projekcie pogłębiły swoją wiedzę na temat geografii Europy, Unii Europejskiej oraz ekologii. Angażując się w organizowane na ulicy przedsięwzięcia, uczyły się również tego, jak radzić sobie z agresją i negatywnymi emocjami oraz jak reagować w sytuacji, gdy ktoś wyrządza im krzywdę.

Projekt zwrócił uwagę społeczności lokalnej na problemy dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem, a młodzi ludzie z grupy Streetpaker, mimo zakończenia realizacji projektu w pro-

gramie „Młodzież w działaniu”, nadal prowadzą działania związane z edukacją i pracą ze środowiskami marginalizowanymi. Jeszcze w trakcie projektu „Street Rocket” założyli organizację pozarządową, Fundację Nowe Centrum, w której realizują kolejne projekty, w tym streetworkingowe z wykorzystaniem edukacyjnej rakiety.

Projekt został wyróżniony w konkursie EDUinspiracje 2013 w kategorii instytucjonalnej.

TYTUŁ PROJEKTU: _____

Street Rocket – rakieta edukacyjna ląduje na ulicy

ORGANIZATOR: _____

Grupa Nieformalna Streetpaker

CZAS I MIEJSCE: _____

1.02.2012-30.11.2012 r., Kraków

Wymiany Młodzieży

Młodzież pomaga wykluczonym, tańcząc breakdance

Projekt „The art of helping” był urzeczywistnieniem marzeń młodych ludzi, którzy wierzą, że poprzez taniec i pasję mogą wpłynąć na losy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W wymianie młodzieży, zrealizowanej w ramach projektu, udział wzięli Hiszpanie, Włosi oraz Polacy – razem 27 kreatywnych młodych artystów sztuki ulicznej. Uczestnicy projektu, wykorzystując elementy ulicznej kultury hip-hop takie jak breakdance, pracowali z dziećmi z mniejszymi szansami.

W trakcie 9 dni, które uczestnicy projektu spędzili w Warszawie, przez 4 odbywały się warsztaty dla dzieci. Uczestnicy projektu wystąpili w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Wójtowskiej 11, w Centrum Aktywności Lokalnej na Pradze Południe oraz na placu Zamkowym na warszawskiej Starówce.

– Oprócz świetnych treningów we wspomnieniach mam wspaniałe wspólne wieczory oraz inspirujące dyskusje – podsumowuje Marta Szymańska, uczestniczka projektu.

Podsumowaniem działań było wydarzenie końcowe – turniej tańca ulicznego, na który przyszło ponad 100 osób.

Uczestnicy przeprowadzili również szereg wykładów i dyskusji na temat wpływu kultury hip-hop na społeczeństwo – zwłaszcza na młodzież zagrożoną wykluczeniem społecznym. Organizowali też multikulturowe wieczory, podczas których omawiali kwestię stereotypów związanych z ich krajami oraz prezentowali kulturę i historię swoich narodów. Istotną kwestią poruszaną podczas paneli dyskusyjnych była przyszłość Unii Europejskiej oraz miejsce młodych ludzi w zjednoczonej Europie. Uczestnicy projektu określili czas spędzony w Warszawie jako jeden z najpiękniejszych i najbardziej wartościowych w ich życiu.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *The art of helping*
ORGANIZATOR: _____ Centrum Kultury Łowicka
CZAS I MIEJSCE: _____ 2-12 sierpnia 2013 r., Warszawa
KRAJE PARTNERSKIE: _____ Hiszpania, Włochy

Wizyty Studyjne

WWW.SV.ORG.PL

Przywództwo edukacyjne w teorii i praktyce

„Wszystka wiedza pochodzi z doświadczenia. Doświadczenie jest produktem rozumu”. /Immanuel Kant/

Wizyty Studyjne były adresowane do kadry zarządzającej, decydentów i specjalistów z zakresu edukacji oraz kształcenia i szkolenia zawodowego. Kilkunastoosobowe grupy fachowców zajmujących się podobnymi obszarami kształcenia mogły brać udział w krótkich wyjazdach dotyczących konkretnych wyzwań i problemów. Program umożliwiał też organizowanie takich wizyt przez polskie instytucje.

Celem Wizyt Studyjnych był rozwój polityki edukacyjnej poprzez pogłębianie współpracy i wymiany dobrych praktyk. Za koordynację działań na poziomie europejskim odpowiadało Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP) w Salonikach (Grecja), natomiast narodowe agencje współpracowały przy tworzeniu katalogu wizyt, rekrutacji uczestników i upowszechnianiu rezultatów.

Wizyty Studyjne miały charakter międzysektorowy – program zachęcał uczestników do kompleksowego podejścia do uczenia się przez całe życie i wypracowywania rozwiązań umożliwiających i usprawniających wzajemne przenikanie się edukacji ogólnej, kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i edukacji dorosłych. Oferta programu była więc skierowana do ekspertów i decydentów z różnych środowisk.

W 2013 r. na wizyty studyjne dotyczące edukacji ogólnej wyjechało 77 osób. Tematyka wyjazdów dotyczyła doskonalenia zawodowego, zindywidualizowanych metod nauczania i uczenia się, umiejętności komunikacyjnych, metod pracy w zespole oraz mechanizmów wspierających ocenianie. W wizytach studyjnych dotyczących

kształcenia i doskonalenia zawodowego wzięło udział 110 beneficjentów, którzy zajmowali się m.in. współpracą szkół zawodowych z instytucjami rynku pracy i środowiskiem lokalnym, podnoszeniem atrakcyjności szkolnictwa zawodowego oraz przygotowaniem młodych ludzi do wejścia na rynek pracy.

Średnio co roku na wizyty wyjeżdżało około 170 polskich specjalistów, a gości z zagranicy przyjmowało ok. 15 instytucji. Przedsięwzięcia organizowane w Polsce sprzyjały wymianie dobrych praktyk związanych z aktualnymi potrzebami rozwojowymi polskich placówek oświatowych, umożliwiały też przenoszenie ciekawych rozwiązań wypracowanych w innych krajach europejskich do polskiego systemu edukacji. W 2013 r. tematy wizyt organizowanych w Polsce były związane z priorytetowymi zadaniami wyznaczonymi w ramach polityki oświatowej państwa: doskonaleniem zawodowym nauczycieli, skuteczną edukacją zawodową z uwzględnieniem efektów uczenia się, ewaluacją oświaty i nadzorem pedagogicznym.

W OKRESIE OD 2007 DO 2013 R. O

1/4

WZROSŁA LICZBA UCZESTNIKÓW WIZYT STUDYJNYCH.

Wspieranie polityki edukacyjnej

Urzędnicy o nowych trendach

„Nowe trendy w szkoleniu i rozwoju urzędników służby cywilnej” to nazwa wizyty studyjnej, która odbyła się w Warszawie między 19 a 21 października 2009 r. Jej głównym celem była wymiana doświadczeń między ekspertami i urzędnikami wyższego szczebla. Gospodarzem wizyty była Krajowa Szkoła Administracji Publicznej.

W wizycie studyjnej wzięło udział 9 urzędników z całej Europy (z Węgier, Bułgarii, Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii, Turcji oraz Portugalii). W trakcie spotkania prezentowano wykorzystywane metody szkoleniowe oraz sposób funkcjonowania służby cywilnej w krajach gości.

Uczestnicy wizyty dyskutowali również o innowacyjnych rozwiązaniach problemów, jakie występują w służbie cywilnej. Przeprowadzono interesującą debatę z polskimi ekspertami: Izabelą Kozłowską z Narodowego Banku Polskiego oraz Robertem Czarneckim z Ministerstwa Finansów.

Jednym z punktów programu była także wizyta w Departamencie Służby Cywilnej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, gdzie

uczestnicy mogli zasięgnąć informacji na temat funkcjonowania administracji cywilnej w Polsce.

Wizyta studyjna została bardzo dobrze oceniona przez obecnych na spotkaniu urzędników, którzy stwierdzili, że tego typu inicjatywy są bardzo ważne. Dzięki wizytom ich uczestnicy uczą się nowych rzeczy i poznają dobre rozwiązania, które następnie wdrażają u siebie.

– Wiedza i inspiracja, które urzędnicy zdobywają na takich spotkaniach, mają ogromny wpływ na poprawę funkcjonowania ich urzędów. Na tym zaś korzysta każdy obywatel – podsumowuje Yorgos Kostakis z Europejskiego Centrum Rozwoju Szkolenia Zawodowego w Salonikach.

– To świetna okazja, by osobiście poznać sytuację kolegów po fachu oraz podzielić się z nimi własnymi spostrzeżeniami. Po tej wizycie będę wpływać na moich podwładnych, postaram się również podzielić z nimi doświadczeniami, które tutaj zdobędę – komentuje Sofia Alves z Porto w Portugalii, urzędniczka zajmująca się HR-em.

TYTUŁ PROJEKTU: _____ *Nowe trendy w szkoleniu i rozwoju urzędników służby cywilnej*
ORGANIZATOR: _____ Krajowa Szkoła Administracji Publicznej
CZAS I MIEJSCE: _____ 19-21 października 2009 r., Warszawa
KRAJE PARTNERSKIE: _____ Węgry, Bułgaria, Niemcy, Francja, Wielka Brytania, Turcja oraz Portugalia

Programy wspierające

eTwinning

Eurodesk

Europass

Eurydice

European Language Label

Języki Obce w Szkole

SALTO EECA

eTwinning – europejska współpraca szkół

WWW.ETWINNING.PL

eTwinning to program Unii Europejskiej umożliwiający placówkom w całej Europie nawiązanie współpracy dzięki wykorzystaniu mediów elektronicznych – głównie Internetu. We współpracy z rówieśnikami ze szkół partnerskich uczniowie nawzajem się poznają, wspólnie uczą i razem cieszą z efektów pracy. Społeczność eTwinning liczy już ponad 235 tys. nauczycieli ze 122 tys. szkół, którzy łącznie realizują ponad 103 tys. różnych projektów edukacyjnych.

W Polsce od 10 lat eTwinning rozwija się bardzo dynamicznie: uczestniczy w nim już 25 tys. nauczycieli i ponad 10 tys. szkół, które prowadzą projekty współpracy międzynarodowej. Te osiągnięcia plasują Polskę w czołówce europejskich statystyk programu. Uczestniczą w nim wszystkie kraje Unii Europejskiej oraz Turcja, Macedonia, Islandia, Norwegia i do 2013 r. Szwajcaria, a także kraje Partnerstwa Wschodniego włączone do inicjatywy w marcu 2013 r.: Armenia, Azerbejdżan, Gruzja, Mołdawia i Ukraina oraz Tunezja. W Polsce program prowadzi Krajowe Biuro Programu eTwinning, które działa w strukturze Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

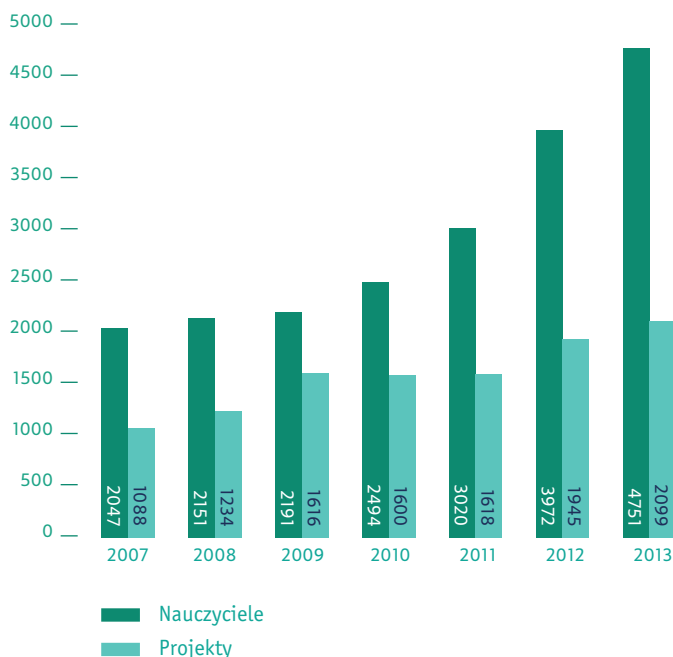
eTwinning jest skierowany do uczniów w wieku 3-19 lat, czyli przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, posiadających uprawnienia szkół publicznych i realizujących *podstawę programową*. Przystąpić do programu i realizować projekt – wraz z uczniami – może nauczyciel uczący dowolnego przedmiotu, a także bibliotekarz czy pedagog. Program jest elastyczny: pozwala nauczycielom na swobodny wybór tematu, czasu trwania projektu, planowanych działań i liczby szkół partnerskich.

eTwinning jest łatwo dostępny – wszystkie materiały i narzędzia niezbędne do rozpoczęcia współpracy są udostępniane bezpłatnie na europejskim portalu www.etwinning.net. Na tej platformie partnerzy komunikują się, wymieniają informacjami i wspólnie tworzą treści i zawartość projektu, wykorzystując różne narzędzia, np. czaty czy videokonferencje. eTwinning zachęca do poznawania i wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) oraz aktywnych metod pracy z uczniem. Projekty mogą dotyczyć różnorodnych tematów i zagadnień oraz łączyć w sposób innowacyjny problematykę z różnych przedmiotów szkolnych, pozwalając jednocześnie na wzbogacanie wiedzy ucznia zgodnie z *podstawą programową*.

Realizacja projektów ułatwia nauczycielom ubieganie się o kolejne stopnie awansu zawodowego. Podczas różnych form doskonalenia organizowanych przez biuro eTwinning (warsztatów, seminariów, konferencji, szkoleń typu „e-Czwartki” czy kursów online) nauczy-

ciele zwiększają swoje umiejętności językowe, pedagogiczne i informatyczne oraz wymieniają się doświadczeniami z kolegami z innych krajów i znajdują partnerów do współpracy.

Krajowe Biuro Programu eTwinning w latach 2007-2013 zorganizowało ponad 1000 wydarzeń szkoleniowych dla nauczycieli i dyrektorów szkół i przedszkoli (konferencje, warsztaty, seminaria), m.in. 409 kursów online, które ukończyło 7339 nauczycieli. Tylko w roku 2013 zorganizowano 337 spotkań (najwięcej w historii). Uczestniczyło w nich 7700 nauczycieli, z czego 3393 ukończyło kursy online.

DYNAMIKA WZROSTU LICZBY NAUCZYCIELI ZAREJESTROWANYCH W PROGRAMIE ETWINNING I LICZBY PROJEKTÓW REJESTROWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH LATACH OD ROKU 2007 DO ROKU 2013. DANE Z BAZY CENTRALNEGO BIURA ETWINNING W BRUKSELI.

Program eTwinning daje wiele korzyści zarówno nauczycielom, jak i uczniom poprzez wspieranie rozwoju wszystkich kompetencji kluczowych. Elastyczna formuła pozwala zintegrować projekt eTwinning z programem nauczania i gwarantuje nabywanie nowych kompetencji w atrakcyjny dla młodych ludzi sposób. Ponadto eTwinning oferuje różnorodne szkolenia, dzięki którym nauczyciele mogą wykorzystywać nowoczesne technologie w nauczaniu.

Barbara Milewska

p.o. koordynatora programu eTwinning

W minionych latach polskie projekty eTwinning często znajdowały się w gronie laureatów europejskiego konkursu eTwinning. W 2013 r. wyróżniono następujące przedsięwzięcia: *Friends Forever* (SP nr 13 w Olsztynie), *The Rainbow Village* (ZS w Dąbrowie Opolskiej), *Dans le cercle des signes du zodi@que* (ZS Tekstylno-

-Handlowych w Żaganie), *Direkt aus...* (Gimnazjum nr 11 w Częstochowie), *Fly me to the Moon* (MZS, Gimnazjum nr 1 w Czeladzi) oraz *Intercultural dialogue through fairy tales, drama and art* (SP nr 4 im. Orła Białego w Czechowicach-Dziedzicach).

Synergie z innymi programami edukacyjnymi

W LATACH 2007-2013 KRAJOWE BIURO PROGRAMU ETWINNING WSPÓLNIE Z NARODOWĄ AGENCJĄ PROGRAMU „UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE”, A TAKŻE SIECIĄ EURODESK, BIUREM EUROPEAN LANGUAGE LABEL, ZESPOŁAMI WIZYT STUDYJNYCH I FUNDUSZU STYPENDIALNEGO I SZKOLENIOWEGO (FSS) PODEJMOWAŁO WIELE DZIAŁAŃ SKIEROWANYCH DO WSPÓLNYCH GRUP ODBIORCÓW. OBEJMOWAŁY ONE M.IN.:

- ▲ konferencje regionalne (m.in. w Łodzi, Zielonej Górze i Warszawie);
- ▲ promocję podczas konferencji eTwinningu informacji o konkursie European Language Label, o projektach FSS finansowanych z POKL (mobilności i staże dla nauczycieli), a także o działaniach Eurodesku;
- ▲ prowadzenie warsztatów komputerowych w czasie obchodów Dnia Języków Obcych;
- ▲ organizowanie na portalu www.etwinning.pl wzajemnych kampanii promocyjnych (Tygodni eTwinningu oraz Tygodni Comeniusa);
- ▲ promocję projektu realizowanego przez Zespół Wizyt Studyjnych w ramach POKL EFS *Zagraniczna mobilność szkolnej kadry edukacyjnej*;
- ▲ włączanie przykładów dobrej praktyki w programie eTwinning do krajowej bazy programu „Uczenie się przez całe życie”.

W ramach synergii z innymi programami edukacyjnymi pracownicy biura eTwinning redagowali również artykuły do publikacji „Języki Obce w Szkole” oraz promowali to wydawnictwo podczas konfe-

rencji eTwinningu i na portalu www.etwinning.pl. Przedstawiciele biura eTwinning brali też udział w dorocznych spotkaniach regionalnych przedstawicieli programu „Uczenie się przez całe życie”.

POLSCY NAUCZYCIELE SĄ NAJLEPSI W ETWINNINGU
ZWŁASZCZA POD WZGLĘDEM LICZBY ZREALIZOWANYCH PROJEKTÓW.
W MOMENCIE ODDAWANIA DO DRUKU TEGO RAPORTU LICZBA PROJEKTÓW SIĘGAŁA

12 856

– sieć wielkich możliwości

Eurodesk to program nietypowy – w przeciwieństwie do większości programów FRSE nie ocenia wniosków, nie przyznaje grantów, nie rozlicza projektów. Zamiast tego informuje, szkoli, publikuje, koordynuje i wspiera. Oto podsumowanie jego działalności w latach 2007-2013 – od A do Z.

A **jak „Altruista w akcji**, czyli wszystko, co chcesz wiedzieć o wolontariacie za granicą” – jedna z trzech flagowych publikacji Eurodesk Polska dla młodzieży. Pozostałe dwie to „Studiowanie to wyzwanie, czyli jak zdobyć indeks w Europie” i „Na biało, czyli jak legalnie pracować w Europie”. Ich łączny nakład w latach 2007-2013 wyniósł 210 tys. egzemplarzy. To broszury do tzw. szybkiej lektury. Rozbudowane wersje publikacji znajdują się na naszej stronie (patrz „W”).

B **jak baza danych Eurodesk Polska** – systematycznie uzupełniana i aktualizowana baza programów grantowych, organizacji i projektów. To podstawowe źródło informacji dla organizacji szukających źródeł dofinansowania, inspiracji i partnerów do swoich projektów. Pod koniec 2013 r. baza składała się z 471 programów, 1687 organizacji i 214 projektów.

C **jak całokształt** – publikacje, Internet, odpowiadanie na pytania, lekcje i warsztaty, media społecznościowe, współpraca z multiplikatorami. Działania informacyjne Eurodesku były kompleksowe – jak puzzle tej samej układanki o nazwie: informacja europejska dla młodzieży.

D **jak działaj lokalnie, myśl globalnie** – znana z biznesu i polityki zasada była fundamentem strategii rozwoju sieci Eurodesk Polska. Dzięki temu informacje Eurodesku docierały tam, gdzie z informacją dotrzeć najtrudniej – do małych i bardzo małych miejscowości. Osieczna, Michałowo, Nakło nad Notecią. Tak, tam też działa Eurodesk!

E **jak Europejski Portal Młodzieżowy** – czyli stare-nowe wyzwanie. Stare, bo portal istnieje od 2004 r. Nowe, bo w 2013 r. całkowicie zmienił swoje oblicze. To już nie zbiór linków do stron młodzieżowych, a idące w setki artykuły, newsy, wydarzenia – o Polsce, Europie, świecie.

F **jak Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji** – Eurodesk współpracuje z większością programów, którymi zarządza Fundacja, z korzyścią dla wszystkich.

G **jak gazetki tematyczne** – zanim pojawił się kwartalnik „Europa dla Aktywnych” (pod literą „K”), gazetki były stałym elementem działalności wydawniczej Eurodesk Polska. Później wydawane były w formie dodatków do kwartalnika. W latach 2007-2013 Eurodesk wydał 17 gazetek tematycznych. Wiele wspólnie z partnerami z FRSE: „Europejski Dzień Języków”, „25 lat Erasmusa”, „10 lat SALTO”, „Jestem Aktywny”.

H **jak hit** – albo hity, czyli najważniejsze wydarzenia z minionych lat:
2007 r. – międzynarodowe seminarium w Malborku inaugurujące pierwszy międzynarodowy projekt Eurodesku „...wydaje ci się, że już wszystko wiesz?”;
2008 r. – warsztaty na temat informacji młodzieżowej w czasie Europejskiego Tygodnia Młodzieży (więcej pod „I”);
2009 r. – „Młódzież ma głos”, pierwszy projekt sieciowy Eurodesk Polska (więcej pod „P”);
2010 r. – pierwszy numer kwartalnika „Europa dla Aktywnych”;

2011 r. – z okazji Europejskiego Roku Wolontariatu Eurodesk realizuje kolejny projekt sieciowy: „Eurowolontariat – ciekawy start w dorosłe życie”;

2012 r. – witryna Eurodesk Polska notuje 40 tys. wizyt i 30 tys. użytkowników, staje się najpopularniejszą stroną www FRSE!;

2013 r. – wyniki badań przeprowadzonych przez Krajowe Biuro Eurodesk Polska nie pozostawiają wątpliwości: Eurodesk jest najbardziej rozpoznawalną siecią informacyjną w Polsce.

I jak informacja młodzieżowa. W Polsce mało kto zdaje sobie sprawę, że Eurodesk to tylko wycinek informacji młodzieżowej. Ważny, ale ograniczający się do spraw europejskich związanych przede wszystkim z mobilnością i funduszami. Informacja młodzieżowa w krajach o ugruntowanej polityce młodzieżowej ma znacznie szerszy zakres. Nauka, praca, zdrowie, czas wolny – to kilka z kilkunastu obszarów, jakimi w Europie zajmują się systemy informacji młodzieżowej. Składają się na nie sieci centrów informacji i doradztwa dla młodzieży, portale młodzieżowe, bazy danych, projekty informacyjne. Wszystko według wypracowanych na przestrzeni kilkadziesiąt lat standardów, o przestrzeganie których dbają międzynarodowe organizacje i instytucje (ERYICA i Rada Europy).

J jak jeszcze tu jesteśmy – Eurodesk przetrwał zmiany w unijnych programach edukacyjnych i swoją misję będzie kontynuował przez kolejne siedem lat. Jego misją pozostanie informowanie, służące zwiększaniu mobilności i aktywności młodzieży.

K jak kwartalnik „Europa dla Aktywnych” – jedyny taki w Europie, 16-stronicowy magazyn tworzony przez kilkadziesiąt pracowników FRSE poświęcony problematyce edukacyjnej, europejskiej i młodzieżowej. Na łamach gazety publikowali politycy, naukowcy i (euro)postawie, m.in. minister Krystyna Szumilas, prof. Jacek Kurzępa, dr hab. Maciej Duszczyk, postawka Urszula Augustyn i europostawka Sidonia Jędrzejewska. W latach 2010–2013 ukazało się 14 numerów kwartalnika. Ich łączny nakład przekroczył 100 tys. egzemplarzy. Gazeta trafiała bezpośrednio do blisko 2500 odbiorców. Reszta nakładów rozpowszechniana była za pośrednictwem organizacji należących do sieci Eurodesk Polska.

L jak lekcje Eurodesk Polska – zajęcia w szkołach prowadzone przez konsultantów Eurodesk Polska poświęcone następującym tematom: Czy warto wyjechać za granicę?; Jak zdobyć pieniądze na projekt młodzieżowy?; Jak wpłynąć na kształt Unii Europejskiej?; Euroszanse; Eurowolontariat; Eurostudia; Europraca. Dotychczas zorganizowano 1556 lekcji, w których wzięło udział 31 021 uczniów. Uzupelnieniem eurolekcji były dwugodzinne warsztaty „Młodzież ma głos” (90 warsztatów, 2722 uczestników), „Eurowolontariat – ciekawy start w dorosłe życie” (387 warsztatów, 8536 uczestników), „Europa dla młodzieży” (190 warsztatów, 4500 uczestników) i „Euroaktywacja” (68 warsztatów, 1725 uczestników). Dwa ostatnie były częścią projektów rocznych sieci Eurodesk Polska. Ich drugą składową były konkursy na Facebooku (patrz „T”).

Ł jak łączy nas Eurodesk – polska sieć Eurodesku jest jedną z większych w Europie. Pod koniec 2013 r. należało do niej 85 organizacji młodzieżowych i instytucji działających na rzecz młodzieży.

Mieścimy się w pierwszej piątce najefektywniej działających sieci krajowych, obok Hiszpanii, Włoch i Turcji. To, jak Eurodesk funkcjonuje w poszczególnych krajach, w dużej mierze zależy od wyników analizy potrzeb i strategii działania, która musi być dopasowana do realiów panujących w danym kraju. Dlatego wiele działań Eurodesk Polska stanowi dość unikatową ofertę na tle Europy.

Wawrzyniec Pater
koordynator Eurodesk Polska

M **jak młodzież i multiplikatorzy** – to podstawowe grupy docelowe Eurodesk Polska. Multiplikatorzy to – w uproszczeniu – osoby pracujące z młodzieżą i wszyscy inni, dzięki którym oferta Eurodesku jest powielana i dociera do większej liczby odbiorców.

N **jak newsletter(y)** – były dwa: comiesięczny „Eurokursor” i cotygodniowy „Eurokursor – partnerzy”. W 45 numerach „Eurokursora” opublikowanych zostało ponad 1100 informacji dotyczących europejskiej polityki młodzieżowej. W 160 wydaniach newslettera „Eurokursor – partnerzy” ukazało się ponad 1200 informacji o szkoleniach i projektach. Pod koniec roku na liście subskrybentów co najmniej jednego z eurodeskowych newsletterów znajdowało się 8518 osób. „Eurokursor” otrzymywało 8115, a „Eurokursor – partnerzy” – 8071 odbiorców.

O **jak odpowiadanie na pytania** – zajęcie najtrudniejsze, czasochłonne i najmniej spektakularne, ale doceniane przez samych zainteresowanych, czyli tych, którzy za pośrednictwem Eurodesku szukali odpowiedzi na swoje pytania. Zadawali je przez telefon lub bezpośrednio, a większość oczywiście przez e-mail. Średnio ponad 1000 rocznie, plus pytania skierowane do organizacji działających w sieci Eurodesk Polska. *Czy można wyjechać na wolontariat w wakacje? Jakie są zasady występowania na ulicy w Wielkiej Brytanii? Gdzie mogę podszkolić język za granicą?* – m.in. takie pytania zadawali młodzi ludzie.

P **jak projekty roczne** – realizowane wspólnie z pracownikami organizacji należących do sieci. Zaczęto się w 2009 r. od projektu „Młodzież ma głos” (90 warsztatów, ponad 2700 uczestników i film w ogólnopolskiej stacji informacyjnej). W kolejnych projektach uczestniczyło jeszcze więcej osób, a prowadzone w ich ramach warsztaty i konkursy na Facebooku na stałe weszły do katalogu działań informacyjnych Eurodesk Polska (więcej pod „L”).

R **jak roczne spotkania i szkolenia sieci Eurodesk** – jedno spotkanie roczne, jedno szkolenie roczne, szkolenie z eurolekcji i co najmniej dwa szkolenia wprowadzające dla nowych organizacji. Na przestrzeni 7 lat to w sumie kilkadziesiąt spotkań i szkoleń dla kilkuset eurodeskowych multiplikatorów.

S **jak synergia** – czyli korzystne współdziałanie z programem „Młodzież w działaniu” (z budżetu którego Eurodesk był finansowany) przy organizacji wydarzeń, szkoleń czy Europejskich Tygodni Młodzieży oraz przy prowadzeniu działalności informacyjnej dotyczącej projektów, imprez i poszukiwania partnerów.

T **jak twarzoksiążka, czyli Facebook** – polskie biuro Eurodesk codziennie publikuje na nim *the best of Eurodesk* – czyli najciekawsze informacje, konkursy i zadania (więcej pod „P”).

U **jak „Uczenie się przez całe życie” (LLP)** – to kolejny przykład synergii. Dzięki uprzejmości koleżanek i kolegów z programu „Uczenie się przez całe życie” ofertę Eurodesk Polska zaprezentowano tysiącom beneficjentów tego programu, sieć regularnie natomiast informowała o projektach i szkoleniach LLP. O nowościach w programie co roku opowiadaliśmy na spotkaniu rocznym konsultantów Eurodesk Polska. W 2010 r. zorganizowaliśmy trzydniowe szkolenie roczne z programu dla multiplikatorów Eurodesk Polska.

W **jak www.eurodesk.pl** – czyli... najpopularniejsza strona FRSE.

Zespół Krajowego Biura i pracownicy organizacji należących do sieci Eurodesk Polska to grupa chętnych do pomocy, kompetentnych i przyjaźnie nastawionych osób. Odpowiedzą na każde pytanie i pomogą w każdej sprawie związanej z Europą, młodzieżą, współpracą międzynarodową, mobilnością, edukacją i szkoleniami.

– portfolio pełne szans

Europass to inicjatywa Komisji Europejskiej, która umożliwia obywatelom UE prezentację swoich kwalifikacji i umiejętności zawodowych w sposób jasny i zrozumiały. Zwiększa to szanse Europejczyków na krajowym i europejskim rynku pracy oraz stwarza nowe możliwości kształcenia i zdobywania doświadczeń za granicą.

Europass został przyjęty decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady UE z dnia 15 grudnia 2004 r. i obowiązuje od 1 stycznia 2005 r. Europass to w praktyce pięć wzorów dokumentów funkcjonujących w takiej samej formie na obszarze Unii Europejskiej, państw EFTA/EOG oraz krajów kandydujących do UE. Każdy z dokumentów może funkcjonować samodzielnie, ale kompletując je, można stworzyć pełne portfolio opisujące karierę zawodową.

W skład Europass wchodzi:

- 1) EUROPASS – CV;**
- 2) EUROPASS – PASZPORT JĘZYKOWY** – prezentujący stopień znajomości języków obcych zgodnie z jednolitymi kryteriami przyjętymi na obszarze całej UE;
- 3) EUROPASS – MOBILNOŚĆ** – dokument potwierdzający europejskie ścieżki kształcenia;
- 4) EUROPASS – SUPLEMENT DO DYPLOMU;**
- 5) EUROPASS – SUPLEMENTY DLA ABSOLWENTÓW KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO** (Suplement do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe, Suplement do Dyplomu Mistrzowskiego oraz Suplement do Świadectwa Czeladniczego).

W ostatnich 7 latach swoje CV w specjalnej aplikacji online przygotowało ponad 34 mln Europejczyków, a ponad 500 tys. osób zdecydowało się opisać swoje umiejętności językowe, wykorzystując dokument Europass – Paszport Językowy. Polska co roku plasowała się w pierwszej dziesiątce krajów Unii Europejskiej w zakresie korzystania z tych dwóch dokumentów. Pozostałe również są popularne: Europass – Mobilność ma ponad 37 tys. Polaków, Suplementy do Dyplomu Potwierdzającego Kwalifikacje Zawodowe otrzymało ponad milion osób, a uczelnie wyższe wydały ponad 3 mln Suplementów do Dyplomu Ukończenia Studiów.

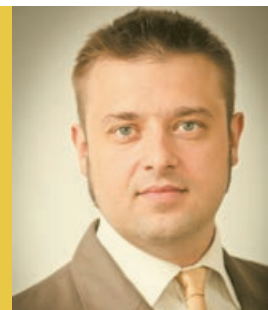
W 2012 r. w Polsce rozszerzono grono uprawnionych do otrzymania Suplementów do Dyplomów Zawodowych o osoby podejmujące naukę zawodu w rzemiośle. Wspólnie ze Związkiem Rzemiosła Polskiego (ZRP) udało się przygotować izby rzemieślnicze do wydawania tych dokumentów, dzięki czemu od 2013 r. Suplement mogło już otrzymać ponad 40 tys. osób.

Działalność Krajowego Centrum Europass

Głównym celem Krajowego Centrum Europass, działającego w strukturach Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, jest promocja dokumentów Europass oraz koordynacja ich wdrażania. Działania realizowane w ciągu ostatnich 7 lat polegały głównie na organizacji konferencji i seminariów skierowanych do nauczycieli, doradców zawodowych i metodycznych, przedstawicieli instytucji edukacyjnych, służb zatrudnienia, władz oświatowych i samorządowych, a także uczniów, studentów i absolwentów uczelni wyższych. Szczególnie wiele uwagi Centrum poświęcało osobom poszukującym pracy, pragnącym się przekwalifikować oraz pracodawcom. Tym ostatnim dokumenty Europass ułatwiają odpowiednią ocenę kandydatów do pracy oraz umożliwiają porównanie kwalifikacji osób aplikujących w różnych krajach UE.

Idea Europass promowana była głównie w ramach wydarzeń organizowanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji. Zespół Europass prowadził działania merytoryczne i promocyjne skierowane do strategicznych partnerów FRSE (kuratoriów oświaty, izb rzemieślniczych i wojewódzkich urzędów pracy), a także wspierał instytucje realizujące projekty w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”. Tematyka dokumentów była obecna na większości spotkań organizowanych przez programy sektorowe (Leonardo da Vinci i Comenius) i międzysektorowe (Wizyty Studyjne) oraz w trakcie wydarzeń związanych z European Language Label (ELL). Obecność ta polegała głównie na promocji CV i dokumentu Europass – Mobilność.

Ostatnie lata funkcjonowania Krajowego Centrum Europass pokazały, że z perspektywy europejskiej możemy bez obaw myśleć o prezentacji kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwoju mobilności zawodowej w krajach UE. Z perspektywy krajowej Europass postrzegamy jako sprawdzony sposób wspierania mobilności edukacyjnej, podnoszenia jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego oraz rozwoju zasobów ludzkich. Jest to bardzo ważne szczególnie dla młodych osób, które poszukują pracy.

Konrad Romaniuk

p.o. koordynatora Krajowego Centrum Europass

Działania promocyjne były realizowane także we współpracy z innymi sieciami informacyjnymi Unii Europejskiej (EURES, Europe Direct, Euroguidance, Eurodesk, a także Regionalnymi Centrami Informacji Europejskiej), jak również w ramach seminariów, targów edukacyjnych, targów pracy czy Europejskich Dni Pracy, organizowanych przez inne, krajowe lub regionalne instytucje związane z edukacją i rynkiem pracy. Portfolio promowano też w mediach oraz wydając ulotki, broszury i płyty CD.

W 2013 r. Krajowe Centrum Europass:

- współpracowało z MEN i Krajowym Ośrodkiem Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej w procesie przygotowania Suplementów do Dyplomów Potwierdzających Kwalifikacje Zawodowe dla zawodów określonych w *Nowej podstawie programowej kształcenia w zawodach*;
- kontynuowało prace nad uzupełnianiem biblioteki elektronicznych wzorów suplementów w językach polskim i angielskim;
- zakończyło pracę w międzynarodowym projekcie opracowania teaurusu terminologii związanej z umiejętnościami i kompetencjami. Powstanie polskiego interfejsu językowego na stronie: http://disco-tools.eu/disco2_portal (ok. 97 tys. zwrotów i ok. 33 tys. wyrażań) pozwoli Polakom na tłumaczenie potrzebnych zwrotów na 10 języków obcych.

10 888

OSÓB OTRZYMAŁO W POLSCE W 2013 R.
DOKUMENT EUROPASS – MOBILNOŚĆ.

TO WZROST O PONAD

120%

W STOSUNKU DO ROKU POPRZEDNIEGO.

W nowej perspektywie unijnych programów edukacyjnych na lata 2014-2020 inicjatywa Europass znalazła również swoje miejsce. Dokumenty Europass będą nadal dostępne dla wszystkich obywateli UE, EOG oraz krajów kandydujących. Zostaną one silniej powiązane z innymi inicjatywami Komisji Europejskiej, takimi jak: Europejskie Ramy Kwalifikacji, Europejski System Transferu Osiągnięć w Kształceniu i Szkoleniu Zawodowym (ECVET) oraz Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (ESCO).

– wiedza podstawą reform

Eurydice to europejska sieć, której celem jest ułatwianie europejskiej współpracy w dziedzinie edukacji poprzez dostarczanie osobom odpowiedzialnym za politykę edukacyjną na poziomie europejskim, krajowym i lokalnym analiz oraz informacji ułatwiających podejmowanie decyzji. Wszystkie działania sieci ukierunkowane są wprost na rozwój i sprawne funkcjonowanie systemów edukacji i szkoleń w Europie, w tym także polskiego systemu edukacji.

Sieć działa od 1980 r. i obecnie obejmuje 40 biur w 36 krajach oraz europejskie biuro z siedzibą w Brukseli. Eurydice wspiera prace służące realizacji strategii „Europa 2020” oraz „Edukacja i Szkolenia 2020”, a od 2012 r. jest zaangażowana w raportowanie realizacji procesu bolońskiego w szkolnictwie wyższym.

Polskie Biuro Eurydice wchodzi w skład sieci od 1996 r. i aktywnie współtworzy raporty oraz publikacje sieci, a także pracuje na rzecz osób odpowiedzialnych za politykę edukacyjną kraju, przygotowując i upowszechniając informacje. Z publikacji sieci korzystają nie tylko politycy oświatowi, ale także wszyscy zainteresowani edukacją – pracownicy administracji szkolnej i akademickiej różnych szczebli, środowiska naukowe, nauczyciele oraz studenci.

W latach 2007-2013 Polskie Biuro Eurydice realizowało zadania w ramach dwóch głównych nurtów:

1) informowanie polskich użytkowników o rozwiązaniach edukacyjnych funkcjonujących w innych krajach

PRZYGOTOWANO NASTĘPUJĄCE RODZAJE PUBLIKACJI (KSIĄŻKOWYCH I INTERNETOWYCH):

- ▲ 23 publikacje tematyczne na temat bieżących zagadnień edukacyjnych (w polskiej wersji językowej);
- ▲ 6 publikacji z serii „Kluczowe dane...” w polskiej wersji językowej;
- ▲ 29 numerów biuletynu „Nowości Wydawnicze Eurydice”;
- ▲ 24 raporty Polskiego Biura Eurydice dotyczące wybranych zagadnień edukacyjnych w poszczególnych krajach Europy, opublikowane na stronie internetowej biura;
- ▲ 33 krótkie opisy europejskich systemów edukacji w języku polskim;
- ▲ dwie publikacje z serii „Struktury europejskich systemów edukacji – diagramy”, przedstawiające systemy edukacji w Europie w formie graficznej.

Polskie Biuro Europejskiej Sieci Informacji o Edukacji – Eurydice działa w strukturach FRSE od roku 1998. Przygotowywane przez pracowników biura publikacje tematyczne, raporty i serie wydawnicze pozwalają osobom kształtującym politykę oświatową nie tylko zrozumieć edukację w Europie, ale także, na przykładach najlepszych rozwiązań stosowanych w innych krajach UE, wprowadzać w Polsce reformy, które przyczyniają się do podniesienia jakości kształcenia w polskich szkołach i uczelniach wyższych.

Anna Grabowska

p.o. koordynatora Krajowego Biura Eurydice

2) informowanie użytkowników zagranicznych o polskim systemie edukacji

OPRACOWANO POLSKI WKŁAD DO PONAD 50 PUBLIKACJI EURYDICE, W TYM:

- ▲ 30 raportów tematycznych;
- ▲ 7 publikacji z serii „Kluczowe dane”;
- ▲ 20 cyklicznych publikacji z serii „Fakty i liczby”.

Opracowano także trzy wydania cieszącej się dużym powodzeniem anglojęzycznej publikacji *The System of Education in Poland* (na rok 2014 planowane jest kolejne wydanie). Polskie Biuro Eurydice aktualizowało też corocznie opis polskiego systemu edukacji w internetowej encyklopedii Eurypedia (wcześniej Eurybase), działającej w środowisku Wiki.

Sieć Eurydice ma swój unikalny wkład w rozwój polskiego systemu edukacji. Dostarczając informacje o efektywności różnych strategicznych rozwiązań w sektorze edukacji, wspiera wdrażanie reform w polskim systemie. Przedstawiciele Eurydice uczestniczą w spotkaniach, konferencjach i posiedzeniach zespołów roboczych – np. w 2010 r. pracownik sieci brał udział w pracach zespołu opiniodawczo-doradczego ds. statusu zawodowego nauczycieli, opracowującego w MEN zmiany w Karcie Nauczyciela.

Twórcy polskiej polityki oświatowej korzystają również z serwisu „Question and Answer”. W latach 2007-2013 Polskie Biuro Eurydice zadało za jego pośrednictwem około 30 pytań dotyczących zagadnień interesujących polskich polityków oświatowych, a nadesłane odpowiedzi przekazano do ministerstwa w postaci gotowych raportów. Opracowania te wykorzystano podczas prac nad zmianami w systemie edukacji. W związku z dyskusją o obniżeniu wieku rozpoczynania obowiązku szkolnego zebrano dane dotyczące tej kwestii w Europie, natomiast informacje o podręcznikach szkolnych i sposobach ich finansowania okazały się pomocne w przygotowaniach do wprowadzenia darmowych podręczników dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych.

W latach 2007-2013 publikacje Eurydice wspierały także działania programów „Uczenie się przez całe życie” oraz „Młodość w działaniu”. Podczas konferencji, seminariów i spotkań organizowanych przez FRSE beneficjenci tych programów otrzymywali informacje o europejskich systemach edukacji oraz rozwiązaniach stosowanych w innych krajach sieci. Uczestnicy programów korzystali też z gotowych informacji o polskim systemie edukacji opracowanych w języku angielskim, np. podczas wyjazdów zagranicznych w ramach programu Wizyt Studyjnych.

Polskie Biuro Eurydice miało również okazję prezentować efekty swojej działalności na forum europejskim podczas jednego z najważniejszych dla sieci wydarzeń, jakim była inauguracja Eurypedii – europejskiej encyklopedii krajowych systemów edukacji w grudniu 2011 r. w Brukseli. Przedstawiciel Polskiego Biura Eurydice – jednego z trzech wyróżnionych – prezentował polskie reformy w dziedzinie szkolnictwa wyższego, których opis stanowił część polskiego wkładu do nowo powstałej Eurypedii. Rok później, w trakcie jednej z konferencji prezydenckich zorganizowanych przez Instytut Badań Edukacyjnych, zaprezentowano dwie publikacje tematyczne Eurydice: „Nauczanie matematyki w Europie: ogólne wyzwania i strategie krajowe” oraz „Nauczanie przedmiotów ścisłych i przyrodniczych w Europie: polityka, praktyka i badania naukowe”.

W 2013 r. ukazały się kolejne ważne publikacje – m.in. nowa pozycja z cyklu „Kluczowe dane”, tym razem dotycząca nauczycieli i dyrektorów szkół, oraz „Kluczowe dane dotyczące nauczania języków obcych”. Sieć opublikowała także trzy kolejne raporty tematyczne: „Finansowanie edukacji w Europie 2000-2012: skutki kryzysu ekonomicznego”, „Wychowanie fizyczne i sport w szkołach w Europie” (wersja polska w przygotowaniu) oraz „Edukacja i szkolenia w strategii Europa 2020. Odpowiedzi krajów członkowskich”. Polskie Biuro Eurydice opublikowało również raport „Podręczniki szkolne w Europie: publikacja, zatwierdzanie i finansowanie”, który stanowił ważny wkład w dyskusję na temat darmowych podręczników dla polskich uczniów.

Europejski znak innowacyjności w dziedzinie nauczania i uczenia się języków obcych

Program European Language Label (ELL), czyli *Europejski znak innowacyjności w dziedzinie nauczania i uczenia się języków obcych*, był w latach 2007-2013 jedną z głównych inicjatyw wspierających rozwój wielojęzycznych kompetencji Europejczyków. Znak ELL przyznawano we wszystkich krajach uczestniczących w programie „Uczenie się przez całe życie” (LLP), a laureaci, wyłonieni w drodze konkursu, otrzymywali prestiżowe certyfikaty oraz prawo do firmowania swoich produktów i usług znakiem ELL.

W konkursie nagradzane są inicjatywy innowacyjne, mające wielostronny charakter, wnoszące tzw. wartość dodaną do krajowych praktyk nauczania i uczenia się języków obcych, promujące językową różnorodność UE, stanowiące źródło inspiracji dla innych, a także umożliwiające zastosowanie rezultatów projektu w nauczaniu różnych grup wiekowych i w różnych kontekstach kulturowych. Wyróżnienie znakiem ELL to sygnał dla społeczności lokalnej, że nagrodzona instytucja naucza języków obcych w sposób innowacyjny i niestandardowy. Certyfikat poświadcza także europejski zasięg realizowanych inicjatyw i ich twórczy charakter.

Priorytety tematyczne dla konkursu ELL Komisja Europejska ustanawia co dwa lata. W 2013 r. były to: *Nauka języka obcego z wykorzystaniem nowych technologii* oraz *Klasy wielojęzyczne*. Priorytety krajowe ustanowione przez komitet selekcyjny ELL były rozwinięciem priorytetów europejskich i w 2013 r. obejmowały następujące zagadnienia: *zintegrowane kształcenie przedmiotowo-językowe* (CLIL) oraz *nieformalną i pozaformalną naukę języków obcych*.

Tematyka projektów nadsyłanych na konkurs ELL

Mimo że w Polsce nie prowadzono badań nad wpływem programu European Language Label na poprawę jakości edukacji językowej, to z całą pewnością można stwierdzić, że wszędzie tam, gdzie realizowano projekty ELL, wzrosła motywacja uczestników do nauki języków. Edukacja językowa przestała być kojarzona z uczeniem się jedynie reguł gramatycznych, a stała się elementem innowacyjnego kształcenia.

Realizacji programu „Uczenie się przez całe życie” towarzyszył bardzo dynamiczny rozwój techniki cyfrowej. Dlatego też wykorzystanie w nauce języków obcych nowych technologii komunikacyjnych stało się ważną cechą projektów nagradzanych certyfikatem ELL. Na poziomie podstawowym oznaczało to wykorzystywanie Skype’a lub e-maila. Na poziomie uniwersyteckim – naukę języka obcego przy użyciu najnowszych urządzeń mobilnych i metod e-learningu. Nowoczesne technologie stanowiły także nieodłączny element projektów zgłaszanych na konkurs ELL przez nauczycieli szkół technicznych, którzy – ze względu na brak podręczników do nauki języków specjalistycznych –

opracowywali autorskie programy przygotowujące uczniów do mobilności zawodowej.

Na tematykę projektów ELL w latach 2007-2013 miały również wpływ reformy wprowadzane przez MEN w dziedzinie edukacji językowej. Obniżenie wieku rozpoczynania nauki pierwszego języka obcego zaowocowało, szczególnie w latach 2008-2011, inicjatywami dotyczącymi kształcenia językowego najmłodszych. Wzrost popularności zintegrowanego nauczania przedmiotu i języka (CLIL) przyczynił się natomiast do zwiększenia liczby projektów zgłaszanych przez szkoły dwujęzyczne lub szkoły z oddziałami dwujęzycznymi. Wiele zmian w tematyce i jakości składanych projektów przyniosła jubileuszowa edycja konkursu ELL w roku 2011. Priorytety KE na lata 2010-2011 (*Rozwój umiejętności językowych jako przygotowanie do pracy zawodowej* oraz *Nauka języków jako sposób na aktywizację i integrację społeczności lokalnej*) skłoniły do udziału w konkursie również takie instytucje, jak: biblioteki, organizacje pozarządowe, władze lokalne i urzędy pracy.

Od 2001 r. prowadzony jest w Polsce konkurs European Language Label. Co roku wpływa do FRSE około 100 wniosków. Najlepsze projekty nagradzane są *Europejskim znakiem innowacyjności w dziedzinie nauczania i uczenia się języków obcych*. Z punktu widzenia nauczyciela jest to uznanie jego wysokich kwalifikacji zawodowych i umiejętności motywowania uczniów do nauki języków.

Anna Grabowska

koordynatorka European Language Label

W ROKU 2013 NA KONKURS ELL
WPŁYNEŁO

86
wniosków,

Z CZEGO JURY KONKURSOWE
NAGRODZIŁO

25
inicjatyw.

W 2013 r., kończącym realizację programu „Uczenie się przez całe życie”, podobnie jak w latach poprzednich, największym zainteresowaniem uczestników konkursu ELL cieszyły się priorytety dotyczące nauki języka z wykorzystaniem nowych technologii oraz zintegrowanego kształcenia przedmiotowo-językowego. Królową wszystkich nauk była zdecydowanie matematyka.

W edycji konkursu ELL 2013 najliczniej reprezentowane były projekty dotyczące języka angielskiego. Kilka inicjatyw przeprowadzono w językach: niemieckim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim, ale koordynatorzy odwoływali się też do języków rzadziej nauczanych: chińskiego, łaciny, irlandzkiego, japońskiego, katalońskiego, norweskiego, lapońskiego, ormiańskiego, suahili, jidysz, włoskiego, szwedzkiego, czeskiego czy słowackiego.

Najważniejszym rezultatem inicjatywy ELL w Polsce w latach 2007-2013 jest z pewnością przełamanie prymatu języka angielskiego jako *lingua franca*. Wielu nauczycieli zrozumiało, że celem nauki języków nie jest jedynie dobre przygotowanie uczniów do egzaminu, ale przede wszystkim wyposażenie ich w kompetencje językowe, które pomogą im w przyszłości studiować na zagranicznych uczelniach i korzystać z ofert pracy na całym świecie.

Opisy projektów nagrodzonych certyfikatem ELL w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” znajdują się na stronie www.ell.org.pl oraz w publikacjach: *European Language Label 2008-2009*; *ELL 2010-2011* oraz *ELL 2012-2013*.

We wrześniu 2012 r. w Limassol przyznano nagrody *European Language Label of the Labels* dla najlepszych projektów wyróżnionych znakiem ELL w latach 2002-2012. Laur odebrały m.in. Jolanta Urbanik oraz prof. dr hab. Marta Kicińska-Habior z Uniwersytetu Warszawskiego za najlepszy polski projekt dziesięciolecia pt. *Uniwersytecki System Nauczania Języków Obcych*.

Języki Obce w Szkole

WWW.JOWS.PL

By rozumieć się lepiej

„Języki Obce w Szkole” (JOWS) to jedyny redagowany po polsku periodyk adresowany do nauczycieli wszystkich języków nauczanych w polskich szkołach. Na rynku wydawniczym pismo istnieje od 1957 r., Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji jest jego wydawcą od stycznia 2012 r. Głównym celem kwartalnika jest promowanie kształcenia językowego i przedmiotowego w językach obcych na wszystkich poziomach edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej.

Do zadań JOWS należą również promowanie nowoczesnych kierunków i tendencji w językoznawstwie oraz metod stosowanych we współczesnej glottodydaktyce. We wszystkich numerach czasopisma wydawanych w latach 2012-2013 poruszane były także zagadnienia odnoszące się do programu „Uczenie się przez całe życie” i jego oferty językowej dla nauczycieli, metodyków i studentów – przyszłych nauczycieli języków obcych. Pismo jest redagowane przez zespół European Language Label. Plan wydawniczy na dany rok jest ustalany przez radę programową pisma, której przewodniczy prof. zw. dr hab. Hanna Komorowska.

Na łamach JOWS ukazują się artykuły promujące politykę UE w dziedzinie wielojęzyczności oraz są prezentowane opracowania i badania porównawcze dotyczące rozwoju kompetencji językowych uczniów w całej Europie. Nauczyciele języków obcych mogą również znaleźć innowacyjne scenariusze lekcji.

W sumie w 2013 r. opublikowano w JOWS artykuły 115 autorów. Byli to pracownicy naukowci uczelni: profesorowie, doktorzy, doktoranci, metodycy; eksperci Ministerstwa Edukacji Narodowej, Instytutu Badań Edukacyjnych, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz nauczyciele – praktycy zajmujący się glottodydaktyką. Na łamach JOWS ukazały się też teksty zagranicznych specjalistów nauczania języków obcych z takich instytucji, jak: Europejskie Centrum Języków Nowożytnych, Rada Europy, Komisja Europejska i Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju.

Czasopismo „Języki Obce w Szkole” jest dostępne bezpłatnie na stronie internetowej www.jows.pl, na której – oprócz aktualnych i archiwalnych numerów kwartalnika – można znaleźć najważniejsze informacje na temat wydarzeń i dokumentów dotyczących nauki języków w Polsce i Europie, jak również materiały praktyczne i informacje o możliwościach kształcenia językowego w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”. Jeden numer w roku dystrybuowany jest w wersji papierowej – w czasie konferencji Europejskiego Dnia Języków.

W 2013 R. STRONĘ WWW.JOWS.PL ODWIEDZIŁO ŁĄCZNIE

30 470 UNIKALNYCH UŻYTKOWNIKÓW,

CO STANOWI PRAWIE TRZYKROTNY WZROST W STOSUNKU DO ROKU 2012.

CZASOPISMO „JĘZYKI OBCE W SZKOLE” NAJCZĘŚCIEJ CZYTANE JEST PRZEZ NAUCZYCIELI

14 175 Z WOJ. MAZOWIECKIEGO

3982 Z WOJ. ŚLĄSKIEGO

3500 Z WOJ. WIELKOPOLSKIEGO I MAŁOPOLSKIEGO

[języki:obce]
w szkole

Projekty systemowe

WWW.POKL.FRSE.ORG.PL

– Program Operacyjny Kapitał Ludzki

W ostatnich latach Polska była jednym z liderów wykorzystywania funduszy europejskich. Dzięki wysiłkowi Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji i wsparciu ministerstw: edukacji narodowej oraz infrastruktury i rozwoju udało się połączyć doświadczenia programu „Uczenie się przez całe życie” z możliwościami Europejskiego Funduszu Społecznego.

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji jest beneficjentem systemowym Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i realizuje trzy projekty w ramach priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty. Ich celem jest zwiększenie liczby osób uczestniczących w europejskich programach edukacyjnych. Osoby te dzięki zagranicznym mobilnościom podnoszą swoje umiejętności i kompetencje zawodowe.

Najważniejszym efektem stażu jest zdobycie doświadczenia zawodowego na europejskim rynku pracy. Wyjazd do zagranicznego pracodawcy pozwala też zapoznać się z nowymi technologiami, a także z realiami funkcjonowania w innym środowisku kulturowym. Bardzo często jest też pierwszym doświadczeniem zawodowym uczestnika i ma ogromny wpływ na jego dalszą karierę. Daje także szansę nauki języków obcych (w tym zawodowego) i poznania kultury kraju, w którym odbywa się praktyka.

15 190 LICZBA UCZESTNIKÓW W RAMACH
3 PROJEKTÓW SYSTEMOWYCH

2170 LICZBA WSZYSTKICH PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH

Projekty zazwyczaj są realizowane w przedsiębiorstwach lub branżowych centrach szkoleniowych. Praktyki trwają zwykle cztery tygodnie, ale z powodzeniem realizowane są również staże trzy- i dwutygodniowe. W ostatnich latach najpopularniejszymi krajami docelowymi wśród stażystów były Niemcy, Wielka Brytania, Hiszpania i Włochy.

1. Projekt systemowy *Staże i praktyki zagraniczne dla osób kształcących się i szkolących zawodowo*

Projekt ten stanowi bezpośrednią odpowiedź na inicjatywę Komisji Europejskiej *Youth Opportunities Initiative* – pionierskie na skalę europejską działanie przewidujące przeznaczenie niewykorzystanych środków z EFS do walki z bezrobociem młodzieży poprzez realizację dobrych jakościowo projektów z list rezerwowych programu „Uczenie się przez całe życie – Leonardo da Vinci”.

Głównym założeniem przedsięwzięcia jest wspieranie organizacji zagranicznych staży dla osób kształcących się i doskonalących zawodowo w wieku od 15 do 19 lat (projekty Wstępnego Kształcenia Zawodowego – *Initial Vocational Training, IVT*). Mobilności te umożliwiają uzupełnienie wiedzy teoretycznej i odbycie praktyk. W sumie w ramach konkursów w latach 2012 i 2013 dofinansowanie otrzymało 526 projektów, a łączna wartość wsparcia wyniosła ponad 149,5 mln zł. W efekcie do 30 sierpnia 2015 r. możliwość podniesienia swoich kwalifikacji będzie miało 12,3 tys. osób kształcących się i szkolących zawodowo.

Uczestnikami projektów są najczęściej osoby kształcące się w dziedzinach takich jak: hotelarstwo, gastronomia, budownictwo, turystyka, mechanika pojazdów, fryzjerstwo, logistyka czy architektura krajobrazu. Realizowane są również projekty z wąskich i specjalistycznych dziedzin: robotyki czy odnawialnych źródeł energii, a także przedsięwzięcia wspierające rozwój zawodowy młodych artystów. Najaktywniejszym regionem w realizacji projektów staży zagranicznych są województwa z południa Polski. Przewoduje województwo śląskie z blisko 50 projektami w ramach konkursu w 2012 r. i prawie 60 projektami w ramach konkursu 2013 r.

Opinie uczestników staży wskazują, że udział w praktyce zawodowej był dla nich bardzo cennym doświadczeniem. Rozwinęły swoje umiejętności zawodowe i językowe, nauczyły się pracy w grupie, poznali też sposoby rozwiązywania konfliktów czy radzenia sobie ze stresem. Wzrosła ich pewność siebie oraz motywacja do dalszej nauki.

Realizacja staży zagranicznych ma także wpływ na szkoły: przyczynia się do bardziej świadomego traktowania mobilności jako strategicznego narzędzia rozwoju szkół i placówek oświatowych wspierających kształcenie zawodowe oraz do ich umiędzynarodowienia i poprawy wizerunku w środowisku lokalnym i regionalnym.

2. Projekt systemowy *Zagraniczna mobilność szkolnej kadry edukacyjnej w ramach projektów indywidualnych*

Dane dotyczące liczby składanych wniosków w akcji Mobilność Szkolnej Kadry Edukacyjnej programu Comenius pokazują, że liczba nauczycieli zainteresowanych doskonaleniem zawodowym za granicą dwukrotnie przewyższa liczbę osób, które mogą uzyskać dofinansowanie. Był to jeden z powodów realizacji przez FRSE projektu systemowego *Zagraniczna mobilność szkolnej kadry edukacyjnej w ramach projektów indywidualnych*.

Celem projektu jest dofinansowanie większej liczby zagranicznych mobilności polegających na udziale nauczycieli i innych osób sektora edukacji szkolnej w kursach szkoleniowych, konferencjach, seminariach lub praktykach zawodowych *job shadowing*. Realizację projektu zaplanowano na okres od 1 sierpnia 2012 r. do 31 grudnia 2014 r. Nabór uczestników do projektu odbywał się w ramach konkursów wniosków programu Comenius – akcji Mobilność szkolnej kadry edukacyjnej, a projekty, które znalazły się na liście rezerwowej, otrzymywały dofinansowanie z projektu.

W projekcie uczestniczyły 1534 osoby. Najlichnieszą grupę uczestników stanowili nauczyciele gimnazjów i szkół średnich (52 proc.), szkół podstawowych (27 proc.) oraz średnich szkół zawodowych

(15 proc.). Wśród pozostałych osób byli m.in. nauczyciele przedszkoli, pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych, kuratorów oświaty i placówek doskonalenia nauczycieli.

Spośród różnych rodzajów szkoleń nauczyciele języków obcych zdecydowali się na udział w kursach metodyczno-językowych obejmujących również aspekty kulturowe i społeczne. Z kolei nauczyciele przedmiotowi uczestniczyli w szkoleniach dotyczących motywacji, wykorzystywania ciekawych materiałów edukacyjnych czy zastosowania technik informacyjno-komunikacyjnych. Mniejsza grupa osób wybierała praktyki zawodowe *job shadowing*, które dawały możliwość obserwacji procesu nauczania i funkcjonowania szkoły za granicą.

Udział nauczycieli w szkoleniach ma znaczący wpływ na podniesienie jakości edukacji w rodzimych szkołach. Uczestnicy projektu poznali m.in. nowe metody i techniki pracy, które mogą wykorzystywać na co dzień na swoich lekcjach, dzięki czemu lekcje są bardziej urozmaicone, a zadania w większym stopniu odpowiadają potrzebom i indywidualnym sposobom uczenia się uczniów. Związane znajomości polskich nauczycieli z pedagogami z innych krajów europejskich są często początkiem współpracy między szkołami w ramach międzynarodowych projektów edukacyjnych.

Według danych zawartych w raportach końcowych, w opinii ponad 98 proc. uczestników projektu szkolenie miało wpływ na poprawę kompetencji w zakresie języka obcego, ponad 95 proc. osób uważa, że mobilność wpłynęła na poprawę znajomości nauczanego przedmiotu i obszaru zawodowego, a 99 proc. nauczycieli ocenia, że szkolenie wywarło wpływ na stosowanie nowych metod nauczania w szkole.

Projekty POKL prowadzone przez FRSE wykorzystują doświadczenia już sprawdzonych programów Comenius i Leonardo da Vinci. Różnicę stanowi sposób ich finansowania. POKL jest dużym programem finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa, wspierającym rozwój osobisty i zawodowy Polaków oraz przeciwdziałającym problemom bezrobocia i wykluczenia społecznego. Możliwość korzystania z dodatkowych środków finansowych POKL pozwala na przyznanie grantów dwukrotnie większej liczbie projektów, niż umożliwiały to do tej pory budżety edukacyjnych programów europejskich.

Tomasz Bratek

zastępca dyrektora generalnego FRSE

3. Projekt systemowy *Zagraniczna mobilność szkolnej kadry edukacyjnej w ramach projektów instytucjonalnych*

Jest to projekt pilotażowy, którego innowacyjność polega na dostosowaniu koncepcji wymiany doświadczeń (VETPRO w ramach Leonardo da Vinci) do szerszej grupy beneficjentów programu Comenius. Projekt jest realizowany na zasadach programu „Uczenie się przez całe życie”, jego budżet wynosi 9,8 mln zł, a wdrażanie zaplanowano na okres od 1 sierpnia 2012 r. do 31 sierpnia 2015 r.

Celem głównym przedsięwzięcia jest zwiększenie liczby zagranicznych mobilności poprzez dofinansowanie wyjazdów nauczycieli (głównie nauczania początkowego i przedszkolnego), dyrektorów przedszkoli i wszystkich typów szkół, studentów szkół wyższych na kierunkach pedagogicznych, doradców metodycznych i zawodowych, pracowników zakładów kształcenia i doskonalenia nauczycieli, przedstawicieli organów sprawujących nadzór pedagogiczny i organów prowadzących szkoły, a także przedstawicieli instytucji zarządzających systemem edukacji i innych instytucji objętych ustawą o systemie oświaty.

Udział w mobilnościach zagranicznych umożliwi nauczycielom podniesienie kwalifikacji zawodowych i językowych, instytucje wysyłające zyskają natomiast możliwość wypracowania modelu podnoszenia kompetencji z wykorzystaniem mobilności zagranicznych. Dzięki temu, że dofinansowanie otrzymują instytucje, a nie indywidualni uczestnicy, projekt przyczynia się nie tylko do podniesienia jakości kształcenia i doskonalenia nauczycieli, ale również do stworzenia profesjonalnej struktury wspierania mobilności w placówkach uczestniczących w projekcie.

Mobilności zagraniczne mogą być realizowane w formie kursów szkoleniowych, seminariów, praktyk, staży, wizyt studyjnych, hospitacji oraz innych form podwyższania kwalifikacji zawodowych z zastosowaniem międzynarodowej wymiany doświadczeń. Czas trwania mobilności wynosi od tygodnia (pięć pełnych dni roboczych) do sześciu tygodni. Zdecydowana większość dofinansowanych projektów to wyjazdy tygodniowe o charakterze wizyt

studyjnych, wymiany doświadczeń i kursów. Uczestnicząc w nich, kadra edukacyjna zapoznaje się z zagranicznymi systemami oświaty, praktykami dotyczącymi zarządzania placówką, metodyką nauczania poszczególnych przedmiotów, organizacją pracy z uczniem o specjalnych potrzebach, jak również organizacją praktyk dla uczniów szkół zawodowych. Rezultatem projektów jest przeniesienie na polski grunt dobrych praktyk z placówek zagranicznych, rozwój kompetencji miękkich oraz zwiększenie motywacji uczestników do dalszego podnoszenia kompetencji zawodowych i językowych.

233

CAŁKOWITA LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW

110

LICZBA WNIOSKÓW ZAACEPTOWANYCH

85

LICZBA WNIOSKÓW NA LIŚCIE REZERWOWEJ

38

LICZBA WNIOSKÓW NIEZAACEPTOWANYCH

LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW I DOFINANSOWANYCH PROJEKTÓW.
PROJEKTY MOBILNOŚCI INSTYTUCJONALNYCH.

W trzech rundach selekcyjnych konkursu w 2013 r. złożono 233 wnioski. Ostatecznie dofinansowano 110 projektów na łączną kwotę 8,7 mln zł. Najwięcej projektów realizują instytucje z województw: śląskiego (36), mazowieckiego i małopolskiego (po 14) oraz wielkopolskiego (11). Do współpracy najchętniej wybierano instytucje partnerskie z Hiszpanii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Włoch i Turcji. Dzięki projektowi w zagranicznych szkoleniach weźmie udział co najmniej 1356 uczestników. 85 projektów znalazło się na liście rezerwowej.

Współpraca z krajami Europy Wschodniej i Kaukazu

Centrum Współpracy SALTO z Krajami Europy Wschodniej i Kaukazu (SALTO EECA) działa w ramach Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji od 2003 r. i jest jednym z ośmiu funkcjonujących w Europie Centrów Sieci SALTO. Ich głównym celem jest wspieranie narodowych agencji oraz młodych ludzi i pracowników młodzieżowych korzystających z europejskich programów ułatwiających edukację pozaformalną w innych krajach.

W latach 2007-2013 SALTO EECA prowadziło działalność informacyjną, szkoleniową i promocyjną – wszystko po to, by rozwinąć międzynarodową współpracę młodzieży w ramach programu „Młodzież w działaniu” z krajami Europy Wschodniej i Kaukazu (EECA): Armenią, Azerbejdżanem, Białorusią, Gruzją, Mołdawią, Federacją Rosyjską i Ukrainą.

W ramach wspierania programu „Młodzież w działaniu” Centrum SALTO EECA:

PROMOWAŁO EDUKACJĘ POZAFORMALNĄ i program „Młodzież w działaniu” w krajach Europy Wschodniej i Kaukazu;

PROMOWAŁO NOWE MOŻLIWOŚCI WSPÓŁPRACY w ramach Okna Partnerstwa Wschodniego programu „Młodzież w działaniu”;

POMAGAŁO ORGANIZACJOM I PRACOWNIKOM MŁODZIEŻOWYM z Unii Europejskiej oraz z krajów EECA w nawiązywaniu kontaktów oraz w planowaniu i realizacji projektów; KURSY DOSKONALENIA ZAWODOWEGO KADRY DLA EDUKACJI DOROSŁYCH – akcja ta umożliwiła wyjazdy kadry zaangażowanej w edukację dorosłych na zagraniczne kursy;

DZIAŁAŁO NA RZECZ PODNOSZENIA JAKOŚCI PROJEKTÓW realizowanych z udziałem organizacji z krajów EECA.

Zadania te Centrum SALTO EECA realizowało poprzez:

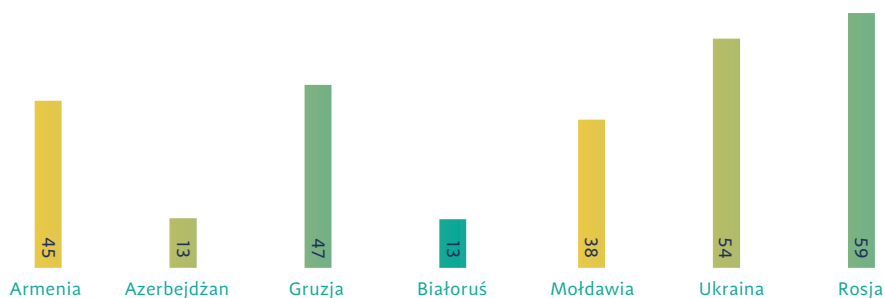
- ▲ **DZIAŁANIA SZKOLENIOWE** – w latach 2007-2013 zorganizowało oraz pomogło w organizacji kilkunastu kursów szkoleniowych, seminariów na rzecz budowania partnerstwa, wizyt studyjnych oraz forów i konferencji, w których co roku brały udział setki działaczy organizacji pozarządowych pracujących z młodzieżą z krajów programu i EECA. Od 2011 r. Centrum SALTO zajmowało się także organizacją szkoleń dla uczestników Wolontariatu Europejskiego (EVS) w krajach EECA. Do 2013 r. wzięło w nich udział 1611 osób;

▲ **DZIAŁANIA ROZWIJAJĄCE SIECI PARTNERSKIE:**

1. Sieć Multiplikatorów programu „Młodzież w działaniu” w krajach Europy Wschodniej i Kaukazu – doświadczeni pracownicy młodzieżowi realizujący działania informacyjno-promocyjne; działania informacyjno-promocyjne;
2. Grupa Trenerów EVS w krajach Europy Wschodniej i Kaukazu – osoby prowadzące szkolenia dla wolontariuszy w krajach EECA;
3. Grupa Akredytatorów EVS w krajach Europy Wschodniej i Kaukazu – ekspertów ds. Wolontariatu Europejskiego odpowiedzialnych za przeprowadzenie akredytacji organizacji z krajów EECA, zamierzających przyjmować lub wysłać wolontariuszy EVS;

▲ **DZIAŁANIA INFORMACYJNE I PROMOCYJNE** – ułatwianie dostępu do programu „Młodzież w działaniu” organizacjom partnerskim z Europy Wschodniej i Kaukazu oraz pomoc w nawiązywaniu partnerstw z organizacjami z państw UE. Centrum SALTO rozwijało internetowe i drukowane zasoby informacyjne w języku angielskim oraz w językach narodowych krajów EECA;

▲ **DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE NARODOWE AGENCJE PROGRAMU** „Młodzież w działaniu” – konsultacje, wizyty monitorujące, organizacja wizyt studyjnych oraz warsztatów dla pracowników narodowych agencji realizujących ten program.

LICZBA ORGANIZACJI Z KRAJÓW EECA, KTÓRE OTRZYMAŁY AKREDYTACJE EVS W LATACH 2010-2013

Na przełomie ostatnich lat musieliśmy sprostać wielu wyzwaniom. Największe z nich to stworzenie struktur partnerskich w krajach Partnerstwa Wschodniego i Rosji. Kolejne wyzwanie stanowiło opracowanie naszej strategii działania przy uwzględnieniu różnorodności obyczajowej i politycznej krajów tych regionów. Dużo wysiłku musieliśmy także włożyć w walkę z powielanymi w Unii Europejskiej stereotypami na temat krajów Partnerstwa Wschodniego i Rosji.

Andrij Pavlovych

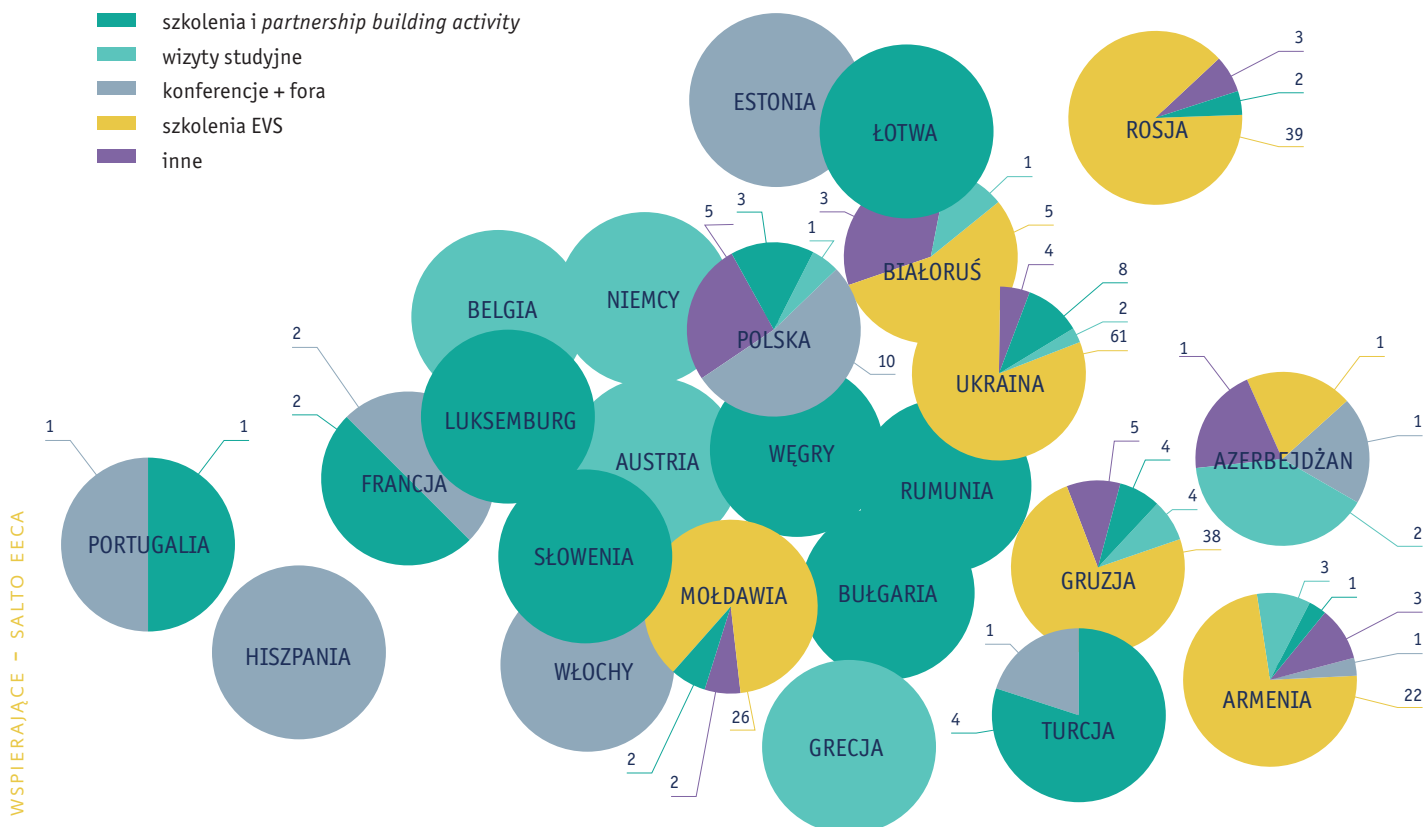
koordynator Centrum SALTO EECA, FRSE

Największe sukcesy SALTO EECA w latach 2007-2013:

- ▲ stworzenie Sieci Multiplikatorów programu „Młodzież w działaniu” w krajach Europy Wschodniej i Kaukazu;
- ▲ wdrożenie systemu akredytacji organizacji EVS w krajach regionu, co przełożyło się bezpośrednio na podniesienie jakości realizowanych projektów;
- ▲ harmonizacja cyklu szkoleń dla wolontariuszy EVS w krajach EECA;
- ▲ wsparcie narodowych agencji programu „Młodzież w działaniu” w realizacji zadań związanych z otwarciem Okna Partnerstwa Wschodniego.

Największe wyzwania SALTO EECA:

- ▲ sytuacja polityczna w regionie, np. wspieranie organizacji młodzieżowych w Gruzji podczas konfliktu z Rosją w 2008 r. było dobrym sprawdzianem skuteczności sieci partnerskich w tym kraju;
- ▲ niska rozpoznawalność roli edukacji pozaformalnej w obszarze pracy z młodzieżą w krajach EECA;
- ▲ bariery wizowe.

DZIAŁANIA SALTO EECA W LATACH 2007-2013

Działania własne Narodowej Agencji

Kalendarium

Wydarzenia

Wsparcie beneficjentów

Promocja i informacja

Kalendarium

2007

- Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji zostaje Narodową Agencją Programów „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”.
- FRSE staje się współorganizatorem Forum Ekonomicznego Młodych Liderów.
- Fundacja uruchamia unikatowy w Europie projekt Młodzieżowej Akademii Lokalnych Liderów oraz Pozaformalną Akademię Jakości Projektu.

2008

- FRSE współorganizuje konferencję promującą obchody Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego.
- Realizowany przez Fundację program Erasmus obchodzi 10. rocznicę uruchomienia w Polsce.
- Fundacja organizuje 1. edycję Leonardo Cup dla beneficjentów programu Leonardo da Vinci.

2009

- FRSE organizuje galę podsumowującą obchody Europejskiego Roku Kreatywności i Innowacji.
- Odbyna się Międzynarodowe Seminarium Kontaktowe Grundtviga.
- Mija 10 lat od uruchomienia Procesu Bolońskiego.
- Fundacja zaznacza swą obecność w mediach społecznościowych, zakładając profil na Facebooku i kanał na YouTube.

2010

- FRSE wydaje pierwszy numer kwartalnika „Europa dla Aktywnych”, który jest połączeniem dziennika informacyjnego, poradnika i gazety opinii.
- Fundacja organizuje konferencję z okazji 5-lecia programu eTwinning.
- Mija 10 lat od rozpoczęcia realizacji programu Grundtvig.
- Odbyna się Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Liderzy w edukacji*, zorganizowana przez FRSE we współpracy z Uniwersytetem Łódzkim.

2011

- Odbywa się Forum Wolontariatu Międzynarodowego w ramach Europejskiego Roku Wolontariatu.
- Rusza kampania *Ready, Study, Go!*, której celem jest promocja polskiego szkolnictwa wyższego za granicą.
- FRSE organizuje pierwszą edycję konkursu EDUinspiracje.
- Polska obejmuje przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej – FRSE organizuje międzynarodowe konferencje stanowiące ważny element programu prezydencji.

2012

- Program European Language Label kończy 10 lat.
- FRSE staje się wydawcą czasopisma „Języki Obce w Szkole”.
- Fundacja organizuje galę z okazji 25-lecia istnienia programu Erasmus.
- Odbywa się konferencja podsumowująca Europejski Rok Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej.
- Fundacja organizuje *TOOL Fair 2012*, spotkanie dla ponad 100 pracowników młodzieżowych z całej Europy.

2013

- Mija 20 lat od założenia Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.
- FRSE bierze udział w 6. Edycji Europejskiego Tygodnia Młodzieży, organizując Ogólnopolskie Forum Młodzieży.
- Fundacja startuje z Młodzieżowym Maratonem Aktywnego Obywatela.
- Fundacja angażuje się w obchody Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej.
- Kończy się perspektywa finansowa programów „Młodzi w działaniu” oraz „Uczenie się przez całe życie”.

Wydarzenia

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji od początku działalności organizuje i wspiera rozmaite wydarzenia o charakterze edukacyjnym. Lata 2007-2013 obfitowały w tego typu inicjatywy. Był to też czas jubileuszów. W trakcie licznych konferencji, forów i działań o charakterze promocyjnym FRSE starała się poszerzać grono odbiorców oraz beneficjentów zarządzanych przez nią programów. Były to doskonałe okazje, by dzielić się doświadczeniem, pomysłami i dobrymi praktykami.

Forum Ekonomiczne Młodych Liderów

W latach 2007-2013 Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji współorganizowała Forum Ekonomiczne Młodych Liderów w Nowym Sączu – wydarzenie będące niezwykle szansą dla młodych ludzi do poznania i przedstawienia nowych idei dotyczących finansów i przedsiębiorczości. Każdego roku wydarzenie gromadziło około 300 osób. W dyskusjach brali udział wysocy przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej i unijnej oraz eksperci z dziedziny ekonomii i prezesi największych spółek – z Polski i kilkudziesięciu krajów Europy.

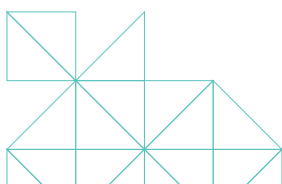
W trakcie Forum rozmawiano o najważniejszych wydarzeniach gospodarczych, politycznych i społecznych nie tylko w Europie, ale na całym świecie – takich jak kryzys ekonomiczny, bezpieczeństwo międzynarodowe i problemy demograficzne. Wśród wielu znakomitych gości znaleźli się między innymi José Manuel Barroso, Lech Wałęsa, Jerzy Buzek oraz Bronisław Komorowski.

Europejski Rok Kreatywności i Innowacji (ERKiI) 2009

Parlament Europejski i Rada UE ogłosiły rok 2009 Europejskim Rokiem Kreatywności i Innowacji (ERKiI). Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji pełniła funkcję koordynatora Roku w Polsce. Jednym z działań Fundacji związanych z obchodami było przyznawanie patronatu ERKiI. Dla projektów, które uzyskały to wyróżnienie, ogłoszono konkurs *Liderzy Europejskiego Roku Kreatywności i Innowacji 2009 w Polsce*. Statuetki i dyplomy wręczono laureatom 25 lutego 2010 r. podczas gali podsumowującej obchody Roku w Polsce, zorganizowanej przez FRSE w Sali Kameralnej Filharmonii Narodowej w Warszawie. Funkcję Ambasadora Europejskiego Roku Kreatywności i Innowacji pełnił Lech Wałęsa.

Na tle Europy Polska była zdecydowanym liderem pod względem liczby zrealizowanych projektów (51) oraz objętych patronatem przedsięwzięć (261). Obchody Europejskiego Roku Kreatywności i Innowacji zainspirowały Fundację Rozwoju Systemu Edukacji do wydania publikacji na temat potrzeby wprowadzenia innowacyjnych rozwiązań do szkół i instytucji publicznych. Opracowanie pt. *Innowacyjne zarządzanie w polskiej oświacie* przygotowano we współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu.

Konkurs EDUinspiracje

Konkurs EDUinspiracje to inicjatywa podejmowana corocznie przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji. Głównym celem konkursu jest wyróżnienie najlepszych przykładów realizacji projektów w programach zarządzanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji. Pierwsza edycja konkursu **EDUinspiracje** – pod hasłem *Mobilność od juniora do seniora* – odbyła się w 2011 r. Wyłoniono wówczas sześciu laureatów. Konkurs w 2012 r. zorganizowano pod hasłem *Rozwijanie kompetencji kluczowej: umiejętność uczenia się*, a nagrody otrzymało dziewięciu laureatów. Ostatnią edycję – w 2013 r. – zatytułowano *Historie sukcesu – jak udział w programach edukacyjnych wpłynął na funkcjonowanie instytucji i nasze życie?* Nagrody przyznano 19 laureatom.

Na każdy z konkursów wpływało ponad 150 zgłoszeń. Nagrody przyznawano w dwóch kategoriach: indywidualnej oraz instytucjonalnej. Konkurs objęty honorowym patronatem: Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Ambasada Norwegii.

Europejski Rok Wolontariatu 2011

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji zaangażowała się w obchody **Europejskiego Roku Wolontariatu 2011**. Przez cały rok trwała kampania mająca uświadomić społeczeństwu znaczenie działań wolontariuszy i wyzwań związanych z wolontariatem, a także zachęcić obywateli do większego zaangażowania w życie społeczne.

W trakcie Roku FRSE zorganizowała lub wspierała działania pokazujące, że wolontariat to niezwykle wartościowe doświadczenie edukacyjne. 20 stycznia w Pałacu Kultury i Nauki ponad 200 osób dyskutowało w trakcie Forum Wolontariatu Międzynarodowego o możliwościach, jakie daje wolontariat, a 2 września w specjalnym pawilonie Komisji Europejskiej zorganizowano warsztaty, pokazy i konkursy dotyczące wolontariatu młodzieżowego – każdy z odwiedzających miał okazję porozmawiać z organizacjami, które zajmują się tą dziedziną. Z kolei 18 września w całej Polsce młodzi uczestnicy Wolontariatu Europejskiego zorganizowali projekt *Efekt wolontariusza* – atrakcje dla lokalnych społeczności pod hasłem *Małe działania zmieniają świat!* Pod koniec roku – między 5 a 7 grudnia – odbyło się spotkanie działaczy z instytucji pozarządowych i rządowych zajmujących się wolontariatem oraz samych wolontariuszy, głównie z krajów Europy Wschodniej i Kaukazu.

Kampanie dla szkolnictwa wyższego

Ready, Study, Go! Poland i *Research & Go! Poland* to główne hasła kampanii wizerunkowej, którą Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego realizuje od 2012 r. Kampania ma na celu wspieranie polskich uczelni we wszystkich działaniach, które przyczyniają się do podniesienia ich poziomu umiędzynarodowienia. Kampania jest realizowana wspólnie z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji, Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Ministerstwem Spraw Zagranicznych. W ramach kampanii FRSE promowała polskie szkolnictwo wyższe między innymi w: Tajlandii, Singapurze, Kanadzie, Indonezji, Chinach, Gruzji, Kazachstanie, USA oraz na Ukrainie.

Parady Schumana

W latach 2007-2013 Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji uczestniczyła w Paradach Schumana, organizowanych przez Polską Fundację im. Roberta Schumana w święto Dnia Europy. Co roku Fundacja prezentowała swe osiągnięcia, udostępniała publikacje, rozdawała gadżety, a także w specjalnym namiocie stojącym w *miasteczku Schumana* udzielała informacji dotyczących swej działalności. Co roku działania FRSE poświęcone były innym tematom, np. w 2011 r. związane były z Europejskim Dniem Wolontariatu, w 2012 r. z 25-leciem programu Erasmus, a w 2013 r. z Europejskim Tygodniem Młodzieży. Osoby odwiedzające stoisko FRSE mogły też wziąć udział w quizie z nagrodami zorganizowanym z okazji 20-lecia istnienia Fundacji. Specjalnym gościem parady był Tadeusz Mazowiecki.

10-lecie European Language Label

W 2012 r. FRSE obchodziła 10-lecie funkcjonowania w Polsce programu European Language Label (ELL). Certyfikat ELL jest przyznawany co roku zwycięzcom konkursu na najbardziej innowacyjne projekty w dziedzinie edukacji językowej. Celem przedsięwzięcia jest wyróżnienie inicjatyw, które propagują nauczanie języków w sposób atrakcyjny i nowoczesny, wykorzystując nowe rozwiązania metodologiczne, a także stanowią inspirację dla lokalnej społeczności. Laureaci konkursu otrzymują certyfikaty podpisane przez komisarza UE ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży oraz ministra edukacji narodowej. Z okazji jubileuszu ELL w dniach od 19 stycznia do 9 lutego 2012 r. w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie można było oglądać wystawę *Języki to moja pasja!*

Teacher Education Policy in Europe 2012

Międzynarodowa Konferencja Sieci Naukowej *Teacher Education Policy in Europe* odbyła się w Warszawie w dniach 17-19 maja 2012 r. Jej głównym celem była dyskusja na temat sposobów zmniejszenia luki pomiędzy polityką edukacyjną, badaniami naukowymi i praktyką. Rozmawiano też o promocji rozwoju zawodowego nauczycieli w ramach partnerstwa pomiędzy szkołami, uniwersytetami, ośrodkami doskonalenia zawodowego nauczycieli i decydentami odpowiedzialnymi za edukację. Wydarzenie wraz z Wydziałem Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego organizowała Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. Konferencja zgromadziła niemal 100 przedstawicieli nauki oraz praktyków i polityków z całego świata.

Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej

Rozpoczęta 1 lipca 2011 r. polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej była dużym sukcesem naszego kraju. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji miała w nim znaczący udział. W czasie polskiego przewodnictwa w Unii rozpoczęły się gorące dyskusje o nowych programach edukacyjnych Unii Europejskiej. Jako organizator i moderator tych rozmów Polska odegrała bardzo ważną rolę.

W trakcie debat i konferencji współorganizowanych przez Fundację wypracowano wiele istotnych rekomendacji. Podczas konferencji *Wschodni Wymiar Mobilności* (6-7 lipca 2011 r., Warszawa) przyjęto konkluzje dotyczące wymiany młodzieży z krajami Europy Wschodniej. W efekcie debaty, która odbyła się podczas konferencji zatytułowanej *Kompetencje językowe podstawą rozwoju zawodowego i społecznego w Europie* (28-29 września 2011 r., Warszawa) przyjęto Deklarację na temat wielojęzyczności, natomiast Deklaracja mobilności była rezultatem konferencji *Mobilność sposobem zdobywania i rozwijania kompetencji – od juniora do seniora* (17-19 października 2011 r.). W trakcie tego ostatniego wydarzenia jako prelegenci wystąpili m.in. dyrektor generalny ds. edukacji, szkoleń, kultury i młodzieży w Komisji Europejskiej Jan Trzuszczński, przedstawiciel Dyrekcji Generalnej ds. Edukacji i Kultury Joao Delgado, minister edukacji narodowej Katarzyna Hall, były prorektor Brytyjskiego Uniwersytetu Otwartego Richard Lewis, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Mirosław Sielatycki, przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej Jacek Falkowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Zbigniew Marciniak, a także dyrektor generalny FRSE Mirosław Marczewski. W konferencjach uczestniczyły w sumie 862 osoby.

W trakcie polskiej prezydencji przedstawiciele FRSE brali również udział – jako eksperci – w pracach nad istotnymi dokumentami kształtującymi europejską politykę młodzieżową. Dyrektor programu „Uczenie się przez całe życie” Anna Atlas oraz kierownik polskiego Biura Eurydice Anna Smoczyńska uczestniczyły w pracach Zespołu Zadaniowego ds. Prac nad Dokumentami UE w Obszarze Edukacji i Młodzieży. Zespół ten konsultował akty przyjęte przez Radę Unii Europejskiej, m.in. Rezolucję w sprawie odnowionej europejskiej agendy w zakresie uczenia się dorosłych, Konkluzje Rady na temat poziomu odniesienia dla mobilności edukacyjnej oraz Konkluzje Rady w sprawie modernizacji szkolnictwa wyższego.

Podsumowanie rezultatów polskiej prezydencji w Radzie UE w dziedzinie edukacji stanowią trzy publikacje wydane przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji w latach 2012-2013 („Mobilność sposobem zdobywania i rozwijania kompetencji – od juniora do seniora”, „Rozwijanie współpracy pomiędzy kształceniem zawodowym, szkolnictwem wyższym i uczeniem się dorosłych”, „Kompetencje językowe podstawą sukcesu zawodowego i społecznego w Europie”).

Znalazły się w nich teksty 78 autorów.

25-lecie programu Erasmus

Dzięki programowi Erasmus aż 3 mln Europejczyków skorzystały z możliwości studiowania za granicą. Gala podsumowująca 25-lecie jego istnienia odbyła się 23 listopada 2013 r. w Centrum Nauki Kopernik. W jej trakcie nagrodzono uczelnie wyróżniające się pod względem liczby studentów i pracowników wyjeżdżających w ramach programu. Spotkanie zgromadziło ponad 250 przedstawicieli szkół wyższych: rektorów, prorektorów, wydziałowych i uczelnianych koordynatorów programu.

Aby uczcić obchody **25-lecia programu Erasmus**, ponad 600 studentów z Polski i innych krajów europejskich wzięło też udział w akcji *Las Erasmusa* – młodzi ludzie posadzili w kwietniu 25 tys. drzew na terenie 12 nadleśnictw. Współorganizatorem tego spektakularnego przedsięwzięcia była Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

Europejskie Tygodnie Młodzieży

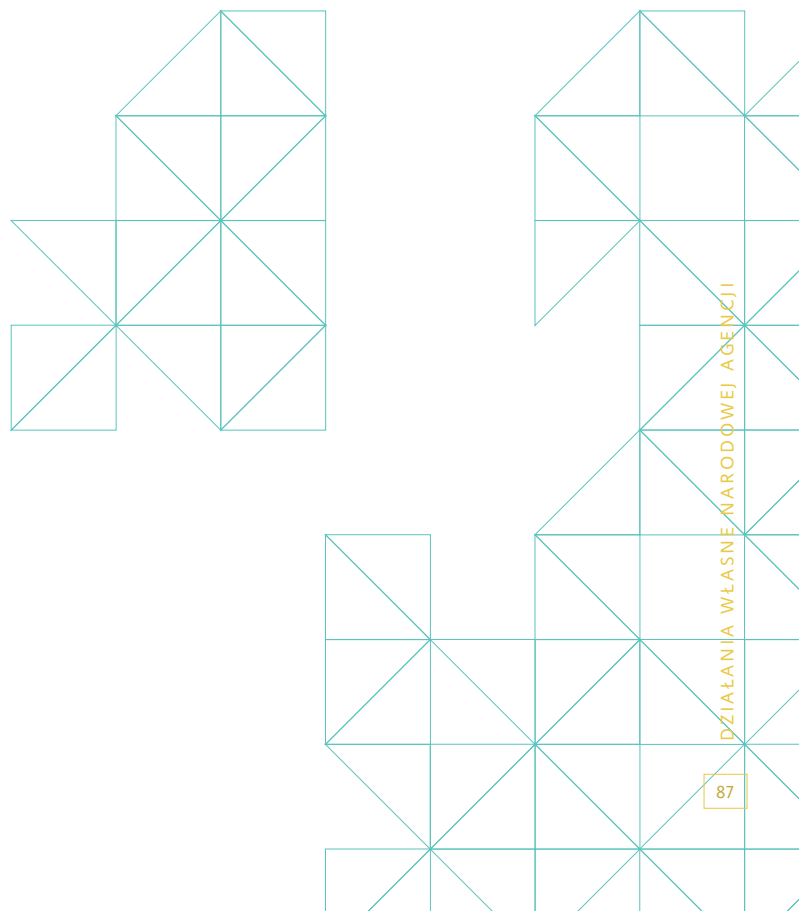
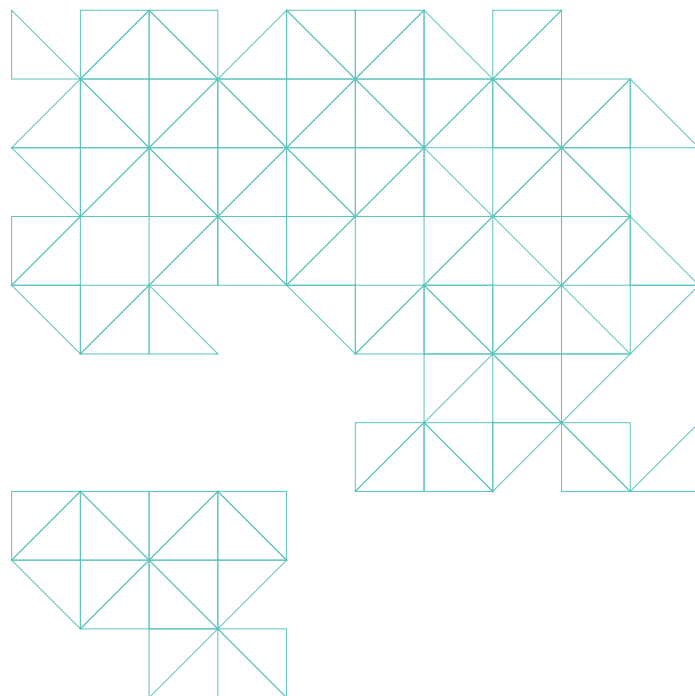
W latach 2008, 2011 i 2013 Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji angażowała się w organizację Europejskiego Tygodnia Młodzieży. W 2008 r. wydarzenie to poświęcone było obchodom Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego. Trzy lata później miało aż pięć priorytetów – organizowane działania dotyczyły: sytuacji ludzi młodych na rynku pracy, wyrównywania szans rozwoju młodzieży z mniejszymi szansami, wolontariatu, aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności oraz efektów programu „Młodzież w działaniu”.

W 2013 r. głównym wydarzeniem Europejskiego Tygodnia Młodzieży było Ogólnopolskie Forum Młodzieży „jEsTeM aktywny!”. 28 maja w Pałacu Prymasowskim w Warszawie zgromadziło się około 200 młodych ludzi z całej Polski, którzy debatowali w dwóch grupach dyskusyjnych na tematy: „Jak stać się młodym, aktywnym obywatelem?” oraz „Aktywna młodzież – cenni pracownicy”. W trakcie dyskusji młodzież – przy wsparciu zaproszonych ekspertów – formułowała swoje postulaty.

Punktem kulminacyjnym Ogólnopolskiego Forum Młodzieży było spotkanie młodych ludzi z przedstawicielami świata nauki, biznesu i polityki. Podczas dyskusji dużo uwagi poświęcono edukacji pozaformalnej jako motorowi zmian w systemie edukacji formalnej. Zastanawiano się również, jak zwrócić uwagę decydentów na problemy młodych ludzi.

27 maja w Warszawie odbył się finał ogólnopolskiej gry miejskiej *Wkręć się w obywatelstwo!*, w którym wzięła udział młodzież z sześciu polskich miast. Zadania były związane z aktywnością obywatelską, projektami młodzieżowymi i angażowaniem do działań lokalnej społeczności. Podczas obchodów Europejskiego Tygodnia Młodzieży w Brukseli polski projekt Wolontariatu Europejskiego otrzymał nagrodę w kategorii *The Responsible European Citizens*. Inicjatorce przedsięwzięcia odebrały wyróżnienie z rąk Androulli Vassiliou, komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności, sportu, mediów i młodzieży.

Wsparcie beneficjentów

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji oferuje wsparcie zarówno beneficjentom programów zarządzanych przez Fundację, jak również osobom i instytucjom, które dopiero zamierzają rozpocząć działalność. Uczestnikom różnego rodzaju szkoleń, spotkań i seminariów przekazuje wiedzę dotyczącą składania wniosków czy współpracy z zagranicznymi partnerami. FRSE szkoli również przyszłych liderów młodzieżowych oraz upowszechnia rezultaty projektów. Efektem tych przedsięwzięć jest stale rosnąca jakość zgłaszanych inicjatyw.

Spotkania informacyjne

Przez cały okres realizacji programów „Młodzież w działaniu” i „Uczenie się przez całe życie” pracownicy obu inicjatyw dbali o rzetelne przygotowanie przyszłych beneficjentów do składania wniosków. Każdego roku odbywało się kilkadziesiąt spotkań informacyjnych, podczas których osoby pracujące nad projektami miały okazję zapoznać się z możliwościami, jakie oferują im programy, poznać zasady konkursów wniosków i obsługi systemów niezbędnych do uzupełniania dokumentów, a także kryteria jakościowej oceny projektów. Dowodem na efektywność szkoleń była malejąca z roku na rok liczba wniosków odrzucanych ze względów formalnych. Osoby, które brały udział w spotkaniach informacyjnych, znacznie lepiej radziły sobie również z późniejszym rozliczeniem finansowym projektu.

Współpraca w regionach

Aby ułatwić przyszłym wnioskodawcom dostęp do informacji o programach „Młodzież w działaniu” oraz „Uczenie się przez całe życie”, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji organizowała spotkania informacyjne we współpracy z różnego rodzaju ośrodkami regionalnymi. Osobom zainteresowanym składaniem wniosków oferowała również konsultacje telefoniczne.

Regionalni konsultanci programu „Młodzież w działaniu” prowadzili szkolenia wprowadzające na temat struktury programu, cyklu projektowego, podstawowych aspektów jakościowych projektu, pracy nad wnioskiem i finansowania działań. Regionalni partnerzy strategiczni wspierali też FRSE przy wdrażaniu programów Comenius i Leonardo da Vinci. Dzięki ściślejszej współpracy z izbami rzemieślniczymi oraz kuratoriami oświaty lokalne instytucje sektora edukacji oraz małe i średnie przedsiębiorstwa zyskały szerszy dostęp do informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia finansowego. Powołani przez kuratoria oświaty koordynatorzy wojewódzcy programu „Uczenie się przez całe życie” – obok działalności informacyjnej – monitorowali również realizację projektów w wybranych szkołach przy wykorzystaniu narzędzi otrzymanych z FRSE oraz doradzali w zakresie potrzeb edukacyjnych poszczególnych województw.

Wsparcie beneficjentów programu Erasmus

Program Erasmus każdego roku organizował seminaria, podczas których uczelniani koordynatorzy mogli pogłębiać swoją wiedzę na temat mobilności studentów i pracowników, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z uznawalnością osiągnięć akademickich.

FRSE realizowała także standardowe działania związane z monitorowaniem beneficjentów (m.in. wizyty monitoringowe), a także doradztwo w zakresie zasad realizacji działań i ich finansowania. Corocznie organizowane były także spotkania informacyjne dla uczelni na temat obowiązujących w danym roku akademickim zasad realizacji mobilności i projektów typu kurs intensywny dla uczelnianych koordynatorów projektów. Wspierano również instytucje prowadzące intensywne kursy języka polskiego dla zagranicznych studentów Erasmusa, organizując dla nich spotkania dotyczące zasad realizacji tych kursów.

Zespół Ekspertów Bolońskich

W Polsce, podobnie jak w innych krajach uczestniczących w programie „Uczenie się przez całe życie”, w latach 2007-2013 działał Zespół Ekspertów Bolońskich. Rolą ekspertów było promowanie założeń Procesu Bolońskiego oraz pomoc uczelniom we wdrażaniu jego narzędzi. Pracę Zespołu Ekspertów Bolońskich koordynowała Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

Zespół organizował seminaria bolońskie oraz warsztaty dla pracowników uczelni na temat ram kwalifikacji, wewnętrznych systemów zapewniania jakości kształcenia oraz innych narzędzi Procesu Bolońskiego, takich jak np. ECTS. Członkowie zespołu byli prelegentami podczas spotkań szkoleniowych, seminariów i konferencji organizowanych przez różne instytucje.

Spotkania informacyjne i seminaria monitoringu tematycznego programu Grundtvig

Program Grundtvig wspierał zarówno potencjalnych wnioskodawców, jak i swoich beneficjentów, organizując szereg spotkań informacyjnych, podczas których mogli oni uzyskać informacje dotyczące programu. Spotkania dla potencjalnych wnioskodawców służyły głównie zapoznaniu ich ze specyfiką poszczególnych

akcji czy zasadami dofinansowania. Organizowano także tzw. „dni otwarte” – indywidualne konsultacje z pracownikami zespołu programu Grundtvig. Podczas takich spotkań zainteresowane osoby miały możliwość przedyskutowania pomysłu na projekt, uzyskania pomocy w znalezieniu partnera czy w technicznych aspektach wypełniania wniosku o dofinansowanie. Od 2007 r. liczba „dni otwartych” programu Grundtvig stale rosła – w 2013 r. zorganizowano ich siedem i skorzystało z nich 68 potencjalnych wnioskodawców z 54 organizacji.

Co roku organizowano również spotkania z nowymi beneficjentami wybranych akcji programu Grundtvig, zgodnie z wytycznymi KE. Spotkania dotyczyły przede wszystkim aspektów jakościowych, organizacyjnych i finansowych związanych z realizacją umowy finansowej. Umożliwiały również poznanie oczekiwań beneficjentów względem Narodowej Agencji, przekazanie doświadczeń, przydatnych wskazówek i dobrych praktyk ze zrealizowanych już projektów, poznanie się organizacji i wspieranie w realizacji projektów. Kładziono też nacisk na omówienie ewaluacji realizowanych projektów i wykorzystania ich rezultatów.

W ramach siedmioletniej edycji programu zorganizowano kilka seminariów monitoringu tematycznego. Dzięki tym spotkaniom realizatorzy projektów mieli okazję do omówienia swoich doświadczeń i do wzajemnego uczenia się oraz mieli możliwość poznania realizowanych w Polsce inicjatyw w danym obszarze tematycznym. Pierwsze seminarium – zatytułowane „Wpływ współpracy europejskiej na edukację seniorów – doświadczenia programu Grundtvig w Polsce”, miało miejsce 27 listopada 2009 r. Drugie, zorganizowane wspólnie z programem Leonardo da Vinci, poświęcone było roli edukacji „jako narzędzia walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym”. Zorganizowano je 22 listopada 2010 r. Kolejne seminarium, pt. „Technologie Informacyjno-Komunikacyjne (TIK) w rozwijaniu kompetencji zawodowych i społecznych osób z mniejszymi szansami”, Narodowa Agencja zorganizowała 6 września 2012 r. i obejmowało ono wszystkie programy sektorowe. W ramach tego wydarzenia program Grundtvig zorganizował sesję tematyczną „Zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu osób 50+”.

Seminarium zorganizowane w 2013 r., wraz z przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Polsce, zatytułowane „Mobilność obywateli UE z uwzględnieniem potrzeb osób z mniejszymi szansami” było skierowane do beneficjentów realizujących projekty w ramach wszystkich programów sektorowych programu „Uczenie się przez całe życie” oraz do przedstawicieli administracji, władz i środowisk pozarządowych. Spotkanie odbyło się 25 października 2013 r.

Spotkania monitoringowe programu Comenius

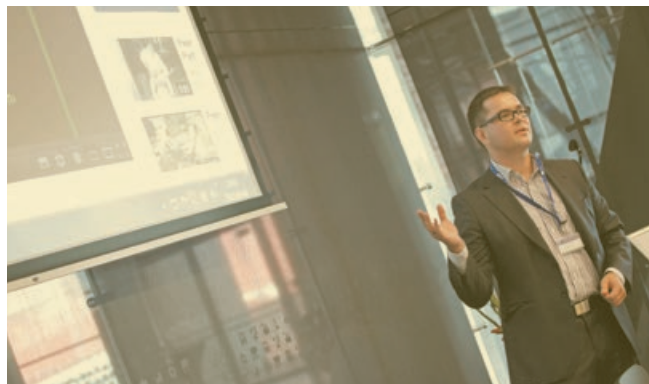
Zespół programu Comenius prowadził systematyczne działania służące informowaniu i wspieraniu potencjalnych i obecnych beneficjentów. W ramach tych działań odbywały się spotkania organizacyjne dla asystentów Comeniusa przygotowujących się do odbycia praktyk nauczycielskich w europejskich szkołach w kolejnym roku szkolnym. Materiały szkoleniowe oraz relacje zamieszczano natomiast na blogu Comeniusa przeznaczonym dla asystentów.

Kolejnym źródłem informacji, poza blogiem, oraz narzędziem służącym do utrzymywania stałego kontaktu z beneficjentami było Forum Comeniusa, które od początku swojej działalności, od 2008 roku, odwiedzone zostało przez kadre pedagogiczną szkół i placówek ponad 8 mln razy.

Rokrocznie odbywały się również spotkania dla beneficjentów rozpoczynających realizację projektów oraz spotkania monitoringowe. Te ostatnie dotyczyły merytorycznych aspektów zarządzania projektem, w tym metod i form monitoringu i ewaluacji oraz sposobów upowszechniania rezultatów projektów, oraz były połączone z prezentacją przykładów dobrej praktyki.

Kolejną, niezwykle efektywną formą wzmocnienia rezultatów działań programu Comenius było zorganizowanie we wrześniu 2013 r. spotkanie dla realizatorów najlepszych Partnerskich Projektów Szkół, koordynowanych przez polskie szkoły w latach 2007-2012, pt. „Drugie życie projektów – efekty współpracy europejskiej w kontekście polskiej szkoły”. Program spotkania zakładał prezentacje dotyczące upowszechniania i wykorzystania rezultatów projektów wyróżnionych jako Star Projects. Podczas warsztatów omawiano natomiast warunki, jakie muszą być spełnione, by realizowany projekt zakończył się sukcesem, a osiągnięte rezultaty na trwałe zmieniły ofertę szkoły, sposób pracy nauczycieli i wreszcie – lokalną politykę edukacyjną.

Ponadto w latach 2007-2013 zespół programu zorganizował we współpracy z uczelniami wyższymi kilka międzynarodowych konferencji naukowych dotyczących idei przywództwa w szkole oraz inne przedsięwzięcia dotyczące efektywnej współpracy szkoły z samorządem lokalnym i regionalnym oraz jej funkcjonowaniem w środowisku lokalnym.

Konferencja monitoringowa nt. technologii informacyjno-komunikacyjnych (TiK)

Wykorzystywanie technologii cyfrowych jest w dzisiejszych czasach elementem niezbędnym do funkcjonowania w niemal każdej branży. Istnieje wiele grup społecznych narażonych na wykluczenie z powodu braku znajomości technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK). O tym, jak zapobiegać temu zjawisku, a także o możliwościach programu „Uczenie się przez całe życie” w zakresie zwiększania dostępu do zdobyczy techniki, rozmawiano podczas spotkania monitoringowego „Technologie Informacyjno-Komunikacyjne (TIK) w rozwijaniu kompetencji zawodowych i społecznych osób z mniejszymi szansami”. W konferencji wzięło udział ponad 150 osób, w tym przedstawiciele ministerstw, szkół oraz innych instytucji związanych z edukacją formalną, nieformalną i pozaformalną.

Wśród zaproszonych prelegentów znaleźli się: podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Mirosław Sielatycki, koordynator działań Latarników Polski Cyfrowej Stowarzyszenia „Miasta w Internecie” Michał Golemo oraz zastępca dyrektora generalnego Narodowego Instytutu Audiowizualnego Jarosław Czuba. Spotkanie otworzyła sesja plenarna, podczas której debatowano o tym, w jaki sposób motywować osoby z mniejszymi szansami do korzystania z komputera i Internetu w procesie uczenia się. Główną częścią spotkania były sesje tematyczne: „TIK kluczem do aktywizacji zawodowej”, „Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób 50+”, „Wykorzystywanie TIK w pracy z uczniami o mniejszych szansach edukacyjnych”. Konferencja była swoistą platformą wymiany doświadczeń pomiędzy instytucjami zajmującymi się rozwojem narzędzi TIK a beneficjentami programów „Uczenie się przez całe życie” – szczególnie tymi, którzy pracują z grupami narażonymi na wykluczenie społeczne.

„W świecie cyfrowym...”

– projekt programu eTwinning

Projekt „W świecie cyfrowym – szkolenia, warsztaty, kursy” zwyciężył w konkursie ogłoszonym przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji na realizację zadania publicznego z zakresu działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu oraz wyrównywania szans edukacyjnych pod nazwą: „Upowszechnianie korzystania z Internetu i rozwój kompetencji cyfrowych”.

Projekt zakładał przeprowadzenie serii szkoleń i warsztatów komputerowych przeznaczonych m.in. dla środowiska oświatowego. Ich celem było wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze środowisk defaworyzowanych poprzez doskonalenie umiejętności cyfrowych nauczycieli, wychowawców i opiekunów. Szczególnie dużo uwagi poświęcono integrowaniu nowoczesnych technologii informacyjnych z zajęciami realizującymi podstawę programową we wszystkich przedmiotach szkolnych i na wszystkich etapach kształcenia.

Na tematykę szkoleń i warsztatów składały się takie zagadnienia, jak bezpieczeństwo w sieci, umiejętności korzystania z cyfrowego środowiska w procesie edukacyjnym, narzędzia i zasoby technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) europejskich programów edukacyjnych służące rozwojowi kompetencji cyfrowych oraz przeciwdziałanie analfabetyzmowi cyfrowemu. Projekt zawierał także organizację kilku konferencji szkoleniowych w mniejszych miastach i na terenach o niskim wskaźniku urbanizacji, a także organizację kilkudziesięciu sesji szkoleniowych w szkołach, bibliotekach szkolnych oraz w innych placówkach wyposażonych przynajmniej częściowo w odpowiedni sprzęt.

Pozaformalna Akademia Jakości Projektu

Pozaformalna Akademia Jakości Projektu (PAJP) skierowana była do liderów młodzieżowych i osób pracujących z młodzieżą, które posiadają już doświadczenie w realizacji i koordynacji projektu, jednak chciałyby rozwijać swoje kompetencje i podnosić jakość prowadzonych inicjatyw. Pierwsze szkolenie w ramach PAJP odbyło się w 2007 r. Jego sukces sprawił, że PAJP organizowana jest do dziś – w sumie w latach 2007-2013 odbyło się w ramach Akademii 19 szkoleń oraz sześć spotkań ewaluacyjnych (w 2014 r. odbyły się już 3 szkolenia).

Akademia obejmowała zazwyczaj trzy wzajemnie uzupełniające się szkolenia modułowe oraz spotkanie ewaluacyjne. Po szkoleniach uczestnicy otrzymywali certyfikaty Youthpass. Absolwenci mają okazję pod okiem ekspertów rozwijać umiejętności realizacji projektów młodzieżowych. W ramach Akademii powstało siedem publikacji dotyczących jakości w projektach edukacyjnych: „Uczestnictwo młodzieży”, „Edukacja międzykulturowa”, „Współpraca z mediami a tworzenie wizerunku organizacji”, „Ewaluacja w pracy metodą projektu” oraz „Analiza potrzeb”, a także dwie publikacje już w 2014 r.

Młodzieżowa Akademia Lokalnych Liderów (MALL)

Jak rozwijać umiejętności liderские, na czym polega sztuka bycia dobrym liderem oraz jak skutecznie działać w grupie i w swoim otoczeniu – tego mogą dowiedzieć się uczestnicy Młodzieżowej Akademii Lokalnych Liderów (MALL). Celem Akademii było wspieranie aktywnych młodych osób poprzez przekazywanie im wiedzy oraz umiejętności mających ułatwić prowadzenie działań oraz projektów w ich środowiskach. Przedsięwzięcie przeznaczone jest dla osób w wieku 16-24 lat, które na co dzień angażują się w życie swojego środowiska, mają na koncie realizację pierwszych inicjatyw i przedsięwzięć lokalnych, widzą wokół siebie potrzebę zmian i chcą podjąć działania, by je wcielić w życie. Pierwsza edycja MALL odbyła się w 2008 r.

Akademia składa się z trzech czterodniowych szkoleń, odbywających się co dwa miesiące, poświęconych następującym zagadnieniom: „Ja jako lider”, „Ja w środowisku”, „Ja w działaniu”. Podczas szkoleń szczególną wagę przykładano do tego, by ułatwić uczestnikom praktyczne wykorzystanie przekazywanej im wiedzy. Każdy lider funkcjonuje bowiem w konkretnej grupie, specyficznym środowisku i warunkach – i ma do dyspozycji inne możliwości działania. Ważnym elementem jest także przygotowanie uczestników Akademii do tego, by dzielili się ze swoimi rówieśnikami zdobytą wiedzą i umiejętnościami oraz zachęcali i inspirowali ich do społecznej aktywności. W ten sposób rozwija i kształtuje się nie tylko sam uczestnik, ale także jego otoczenie oraz, pośrednio, społeczność lokalna, w której żyje i działa. Do 2013 r. odbyły się trzy edycje Młodzieżowej Akademii Lokalnych Liderów.

Promocja i informacja

PUBLIKACJE

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji zbiera i prezentuje swój dorobek w różnego rodzaju wydawnictwach tradycyjnych i elektronicznych. Rocznie wydajemy ponad 50 tytułów publikacji, raportów, informatorów, poradników oraz broszur i ulotek o łącznym nakładzie sięgającym 200 tys. egzemplarzy. Publikacje i inne materiały pomagają beneficjentom w przygotowaniu i realizacji projektów, inspirują i zachęcają do działania.

Publikacje upowszechniające dobre praktyki

W ramach działań upowszechniających rezultaty projektów FRSE wydaje m.in. zeszyty tematyczne poświęcone dobrym praktykom. W serii pojawiły się m.in. tytuły:

- ▲ *Dialog międzykulturowy w projektach współpracy europejskiej;*
- ▲ *Rozwijanie kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowych i technicznych w projektach współpracy europejskiej.*

Efekty wspieranych przez FRSE projektów powinny posłużyć jako dobry przykład przy tworzeniu nowej strategii rozwoju edukacji skoncentrowanej na zapewnianiu jakości kształcenia.

PORTFOLIO UPOWSZECHNIANIA I WYKORZYSTYWANIA REZULTATÓW PROJEKTÓW PROGRAMU „UCZENIE SIĘ PRZES CAŁE ŻYCIE”

Publikacja podsumowuje treści zawarte w zeszytach tematycznych prezentujących dobre praktyki. Skierowana jest do wszystkich potencjalnych wnioskodawców oraz osób i instytucji, które realizowały bądź realizują projekty programu „Uczenie się przez całe życie”. Ma pomóc we właściwym zdefiniowaniu istoty oraz zrozumieniu procesów upowszechniania i wykorzystywania rezultatów projektów.

W zeszytach poruszane są najistotniejsze dla polskiego systemu edukacji tematy, takie jak: zwiększanie szans edukacyjnych osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, rozwijanie kompetencji społecznych i obywatelskich, kształtowanie kompetencji matematycznych oraz podstawowych kompetencji naukowych i technicznych, a także kreatywność i innowacje, dialog międzykulturowy, uczenie się i nauczanie języków obcych czy rozwój przedsiębiorczości.

Publikacje szkoleniowe

Aby wspierać beneficjentów na wszystkich etapach uczenia się i zabiegania o wsparcie finansowe z programów Unii Europejskiej, FRSE wydaje bezpłatne poradniki i materiały szkoleniowe. Część z nich ma charakter przewodników pokazujących możliwości danego programu. Przykładem może być *Suplement do dyplomu. Przewodnik krok po kroku*, który prowadzi użytkownika przez proces uzyskiwania dokumentu Europass.

Inne publikacje wspierają nauczycieli oraz pracowników młodzieżowych w ich codziennej pracy. Zestaw pakietów szkoleniowych *T-kit* to efekt międzynarodowego projektu szkoleniowców i liderów młodzieżowych. Opracowali oni pozycje pomocne w codziennej pracy z młodymi ludźmi. W wydanej przez Radę Europy serii znalazły się m.in. poradniki z zakresu zarządzania projektem i organizacją, a także publikacje dotyczące międzykulturowego uczenia się i aktywnego obywatelstwa. FRSE zajmuje się tłumaczeniem *T-kitów* na język polski.

PODRĘCZNIKI PAJP

Zapoczątkowana w 2008 r. seria powstała jako efekt szkoleń *Pozaformalnej Akademii Jakości Projektu*, organizowanej w ramach programu „Młodzież w działaniu”. Publikacje dotyczą aktywnego uczestnictwa młodzieży, edukacji międzykulturowej, współpracy z mediami i ewaluacji pracy.

FRSE wydaje także pozycje przedstawiające projekty nagrodzone w konkursach European Language Label oraz eTwinning. Od 2011 r. wydawana jest również książka prezentująca najlepszych z najlepszych, czyli laureatów konkursu – EDUinspiracje.

Publikacje pokonferencyjne

FRSE organizuje seminaria i konferencje dotyczące różnych aspektów edukacji. Efektem tych wydarzeń są wydawnictwa zawierające teksty wystąpień, a także opisujące wyniki prac w grupach dyskusyjnych.

TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE (TIK) W ROZWIJANIU KOMPETENCJI ZAWODOWYCH I SPOŁECZNYCH OSÓB Z MNIEJSZYMI SZANSAMI

W jaki sposób motywować osoby z mniejszymi szansami do korzystania z komputera i Internetu w procesie uczenia się? Czy polska szkoła może być cyfrowa? Jak zapobiegać wykluczeniu cyfrowemu osób 50+? Odpowiedzi na te pytania szukali uczestnicy konferencji *Technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) w rozwijaniu kompetencji zawodowych i społecznych osób z mniejszymi szansami*, która odbyła się w warszawskim Centrum Nauki Kopernik 6 września 2012 r. Konferencja miała na celu prezentację przykładów nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) oraz ich zastosowania w pracy nauczycieli, uczniów i studentów oraz edukatorów prowadzących szkolenia z udziałem osób dorosłych. W publikacji podsumowującej spotkanie znalazły się odnośniki do cyfrowego zapisu z przebiegu spotkania, prezentacje i artykuły napisane przez wybranych prelegentów konferencji, a także dane statystyczne dotyczące wykorzystywania TIK w Polsce.

Publikacje związane z polskim przewodnictwem w Radzie UE

Polska prezydencja w UE była czasem niezwykle wytężonej pracy wszystkich instytucji zaangażowanych w kreowanie i realizację polityk krajowych i europejskich w różnych obszarach. W dziedzinie edukacji i szkolnictwa wyższego kalendarz przewodnictwa obejmował imponującą liczbę różnorodnych spotkań – wśród

nich były trzy konferencje eksperckie, współorganizowane przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji. Ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną Fundacja zdecydowała się wydać specjalną, dwujęzyczną serię opracowań prezentujących i upowszechniających rezultaty prezydencji.

Fundacja zaangażowana była w polską prezydencję nie tylko pod względem organizacyjnym. Należy podkreślić skuteczne działania FRSE na rzecz jak najlepszego kształtu programów edukacyjnych w latach 2014-2020.

MOBILNOŚĆ SPOSOBEM ZDOBYWANIA I ROZWIJANIA KOMPETENCJI – OD JUNIORA DO SENIORA

(MOBILITY AS A TOOL TO ACQUIRE AND DEVELOP COMPETENCES FROM CHILDHOOD TO SENIORITY)

KOMPETENCJE JĘZYKOWE PODSTAWĄ SUKCESU ZAWODOWEGO I SPOŁECZNEGO W EUROPIE

(MULTILINGUAL COMPETENCES FOR PROFESSIONAL AND SOCIAL SUCCESS IN EUROPE)

ROZWIJANIE WSPÓŁPRACY POMIĘDZY KSZTAŁCENIEM ZAWODOWYM, SZKOLNICTWEM WYŻSZYM I UCZENIEM SIĘ DOROSŁYCH W ODPOWIEDZI NA WYZWANIA UCZENIA SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

(DEVELOPING COOPERATION BETWEEN VET, HIGHER EDUCATION AND ADULT LEARNING IN RESPONSE TO THE CHALLENGE OF LIFELONG LEARNING)

ORAZ SUPLEMENT:
POTENCJAŁ MOBILNOŚCI
W EDUKACJI FORMALNEJ, NIEFORMALNEJ
I POZAFORMALNEJ. KIERUNKI REFLEKSJI
(SUPPLEMENT: POTENTIAL OF MOBILITY IN FORMAL, INFORMAL AND NON-FORMAL EDUCATION. AREAS FOR REFLECTION)

Myślę, że najważniejszy w naszej promocyjnej historii był rok 2011, kiedy zorganizowaliśmy m.in. 3 międzynarodowe konferencje w ramach polskiej prezydencji w Radzie UE. Pierwszą z nich poświęcono wielojęzyczności, tematyką drugiej była mobilność, natomiast trzecia dotyczyła współpracy rynku pracy z sektorem edukacji. Podczas zorganizowanych konferencji udało nam się zainicjować europejską dyskusję na temat współpracy szkolnictwa wyższego z rynkiem pracy, jak również wypracować pewne rozwiązania, które oficjalnie przekazano do realizacji agendy kolejnej prezydencji.

Agnieszka Pietrzak

dyrektorka promocji i komunikacji, FRSE

Czasopisma

Periodyki wydawane przez FRSE dostarczają aktualnych informacji na temat europejskich programów edukacyjnych. Prezentują także szczegółową analizę wybranych zagadnień. Np. w ramach serii Biu-

letynów programu Leonardo da Vinci od 2008 r. ukazały się numery poświęcone m.in. nowym tendencjom w poradnictwie zawodowym, projektom językowym, zdrowiu publicznemu i rolnictwu.

JĘZYKI OBCE W SZKOLE

Od 2012 r. FRSE wydaje kwartalnik „Języki Obce w Szkole”. Czasopismo istniejące na polskim rynku wydawniczym od 1957 r. zostało wzbogacone przez FRSE o informacje na temat kształcenia językowego w ramach europejskich programów edukacyjnych oraz zyskało nowoczesną szatę graficzną. Dostępne w Internecie pismo dostarcza nauczycielom aktualnej wiedzy z zakresu glottodydaktyki, językoznawstwa, psycholingwistyki i kulturoznawstwa. Wszystkie wydane przez FRSE numery JOWS: <http://www.jows.pl/wydania>

EUROPA DLA AKTYWNYCH

Wydawany od 2010 r. bezpłatny kwartalnik „Europa dla Aktywnych” łączy w sobie funkcje dziennika informacyjnego, poradnika i gazety opinii. Gazecie towarzyszą okolicznościowe dodatki, publikowane np. z okazji Europejskiego Tygodnia Młodzieży. Wszystkie wydane numery czasopisma: <http://www.eurodesk.pl/eda>

Działalność wydawnicza to jedno z głównych działań promocyjno-informacyjnych Fundacji. Dzięki wydawnictwom papierowym możemy dotrzeć do większej liczby odbiorców z mniejszymi szansami, co jest naszym celem.

Biblioteczka naukowa

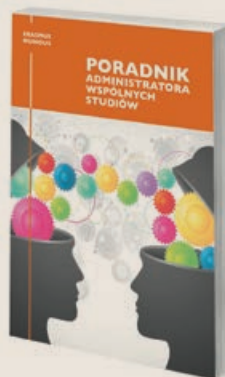
To seria publikacji poruszających aktualne zagadnienia edukacyjne. Książki zawierają specjalistyczne teksty ekspertów z Polski, a często również z Europy i świata. Biblioteczka naukowa obejmuje również publikacje wydawane przez Eurydice, w tym raporty prezentujące wyniki badań edukacyjnych. Eurydice oferuje trzy typy publikacji:

- ▲ **SERIA KLUCZOWE DANE** – raporty zawierające wskaźniki ilościowe i jakościowe, dane statystyczne oraz wyniki badań edukacyjnych;
- ▲ **RAPORTY TEMATYCZNE** – opisy porównawcze dotyczące zagadnień ważnych z punktu widzenia współpracy europejskiej w dziedzinie edukacji;
- ▲ **FAKTY I LICZBY** – materiały w języku angielskim opisujące strukturę i inne charakterystyczne cechy systemu edukacji.

EUROPEJSKI WYMIAR EDUKACJI – PROGRAM COMENIUS W POLSCE

Książka ta powstała z potrzeby podkreślenia korzyści, jakie płyną ze współpracy międzynarodowej w oświacie. Zainspirowało ją przekonanie, że realizacja wspólnego przedsięwzięcia ze szkołami z różnych krajów może – i powinna – stanowić sposobność rozwoju wielu kompetencji ucznia i nauczyciela, a otwarcie kształcenia i doskonalenia nauczycieli na kontakty z uczestnikami innych systemów edukacji w Europie stwarza jedyną w swoim rodzaju szansę na pogłębiany rozwój osobisty i zawodowy.

PORADNIK ADMINISTRATORA WSPÓLNYCH STUDIÓW

Pozycja ta jest skierowana zarówno do tych, którzy wspólnymi studiami dopiero zaczynają się interesować, jak i do tych, którzy mają już pomysł na ich uruchomienie, ale nie bardzo wiedzą, jak tę koncepcję wdrożyć w życie w sposób gwarantujący powodzenie oraz spójność z przepisami prawa o szkolnictwie wyższym.

FUNDACJA W MEDIACH

Polityka medialna Fundacji koncentruje się na rzetelnym i systematycznym informowaniu dziennikarzy o działaniach Fundacji oraz inicjatywach i projektach realizowanych przy wsparciu finansowym programów zarządzanych przez FRSE. Jednym z kanałów komunikacji z mediami jest serwis prasowy, na którym umieszczane są statystyki i informacje dotyczące programów i zbliżających się wydarzeń. FRSE organizuje także konferencje prasowe związane z najważniejszymi wydarzeniami i konferencjami tematycznymi.

SPOTKANIE PRASOWE
25-LECIA PROGRAMU
ERASMUS W 2012 ROKU

Spotkanie prasowe inaugurujące obchody Europejskiego Dnia Języków (EDJ) 2013

Fundacja – jako jeden z głównych organizatorów EDJ – była gospodarzem spotkania prasowego, którego celem było przedstawienie programu obchodów święta wielojęzyczności w 2013 r. Spotkanie zorganizowano 19 września 2013 r. w Kawiarni Kulturalna (Pałac Kultury i Nauki, Warszawa). Uczestniczyli w nim dziennikarze reprezentujący 17 redakcji. Po spotkaniu informację o EDJ wyemitowano 7 razy w telewizji, 109 razy w rozgłośniach radiowych, ukazało się też 41 artykułów prasowych oraz 259 internetowych.

Europejski Dzień Języków został ustanowiony przez Radę Europy w 2001 r. i jest obchodzony we wszystkich krajach europejskich. Jego celem jest podkreślenie bogactwa kulturowego Europy, jest to też okazja, by zachęcać ludzi – bez względu na wiek – do nauki języków obcych. W 2013 r. EDJ przypadał 26 września, a jego obchodom w Warszawie przyświecało hasło **Włącz się!**, nawiązujące także do idei Europejskiego Roku Obywateli.

Zespół prasowy FRSE utrzymuje stały kontakt z dziennikarzami, dzięki czemu w mediach bardzo często pojawiają się materiały na temat programów zarządzanych operacyjnie przez FRSE. Prowadzi internetowy serwis prasowy i stale monitoruje media. Organizuje też konferencje prasowe związane z najważniejszymi wydarzeniami w życiu programów. Pracownicy FRSE często występują w prasie, radiu i telewizji jako eksperci w dziedzinie edukacji i europejskiej polityki młodzieżowej.

Patronaty FRSE

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji obejmuje patronatem działania na rzecz rozwoju edukacji formalnej i pozaformalnej, a także promujące dialog międzykulturowy i walkę z wykluczeniem spo-

łecznym. Od 2011 r. patronat FRSE otrzymało ponad 100 projektów edukacyjnych.

Więcej informacji: <http://www.frse.org.pl/patronaty-frse>

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE I KOMUNIKACJA W INTERNECIE

W ciągu ostatnich kilkunastu lat Internet stał się jednym z najważniejszych mediów i kanałów komunikacji. Oprócz prowadzenia tradycyjnych stron w sieci Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji jest też obecna w mediach społecznościowych – korzysta z nich, by budować dialog, ale też zwiększać zaangażowanie beneficjentów i sympatyków unijnych programów edukacyjnych.

W serwisie Facebook Fundacja prowadzi 6 fanpage'ów (FRSE oraz programów: Erasmus, Eurodesk, eTwinning, „Młodzież w działaniu”, Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży) – łącznie lubi je ponad 25 tys. osób. Na kanale w YouTube można obejrzeć ponad 200 filmów zrealizowanych przez Fundację oraz benefi-

cjentów programów. W serwisie Flickr jest dostępnych ponad 1600 zdjęć dokumentujących działalność Fundacji. Profil FRSE na portalu Pinterest prezentuje wystawy, plakaty i grafiki, a serwis Prezi udostępnia prezentacje przygotowane na potrzeby wydarzeń promocyjnych.

Facebook

- ▲ fanpage instytucji powstał w lipcu 2009 r.;
- ▲ od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. liczba fanów wzrosła z 4270 do 5990, co oznacza wzrost o 40 proc. łączna liczba fanów wszystkich profili zarządzanych przez FRSE na koniec 2013 r. wynosiła blisko 22 tys.;
- ▲ **Facebook FRSE: <https://www.facebook.com/FRSE.fb>**

YouTube

- ▲ FRSE uruchomiła kanał w lipcu 2009 r.;
- ▲ na kanale dostępnych jest ponad 200 filmów;
- ▲ w 2013 r. obejrzano je 35 623 razy, a łączny czas oglądania to 55,4 tys. godzin (38 dni i 11 godzin);
- ▲ **YouTube FRSE: <https://www.youtube.com/user/FRSEtv>**

ISSUU

- ▲ profil FRSE na ISSUU został założony w październiku 2009 r.;
- ▲ Fundacja udostępniła w sumie 234 publikacje w 37 kategoriach tematycznych;
- ▲ 2013 r. dodano 47 nowych pozycji;
- ▲ **ISSUU FRSE: <http://issuu.com/frse>**

Flickr

- ▲ profil FRSE powstał w styczniu 2012 r.;
- ▲ w 2013 r. Fundacja zamieściła 645 zdjęć, łącznie udostępniła już 1600 fotografii w 41 zbiorach tematycznych;
- ▲ w 2013 r. fotografie obejrzano 78,5 tys. razy, co oznacza dwukrotny przyrost popularności w stosunku do roku poprzedniego;
- ▲ **Flickr FRSE: https://www.flickr.com/photos/frse_pl/**

Pinterest

- ▲ FRSE dołączyła do serwisu na początku 2013 r. – powstał zarówno profil Fundacji, jak i profile innych inicjatyw: konkursu EDUinspiratione oraz czasopisma „Języki Obce w Szkole”;
- ▲ na tablicach Fundacji pojawiło się aż 1107 tematycznych „pinów” z obszaru edukacji: linków, zdjęć, infografik itp.;
- ▲ **Pinterest FRSE:** <http://www.pinterest.com/frsepl/>

Prezi

- ▲ profil założony został w sierpniu 2012 r. w związku z dużą popularnością tego narzędzia do tworzenia prezentacji w FRSE;
- ▲ łącznie pracownicy Fundacji stworzyli ponad 70 nowoczesnych prezentacji, które pokazywane były na konferencjach, seminariach i innych wydarzeniach promujących programy edukacyjne. Część z nich dostępna jest na profilu.
- ▲ **Prezi FRSE:** <http://prezi.com/user/FRSE/>

Newslettersy

Kolejnym ważnym kanałem komunikacji z beneficjentami unijnych programów edukacyjnych są newslettersy. Każdego miesiąca subskrybenci (w 2013 r. było ich ponad 50 tys.) otrzymują na swoją skrzynkę e-mailową najciekawsze i najbardziej aktualne informacje przedstawione w dziesięciu profilowanych dla różnych grup docelowych newsletterach. Wszystkie newslettersy Fundacji: <http://www.frse.org.pl/newsletter-frse-wydania-archiwalne>

Strony internetowe

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji prowadzi 23 strony internetowe. Miesięcznie odwiedza je ponad 200 tys. osób, które generują od 600 tys. do miliona odsłon.

Wystawy

Jedną z ciekawszych form upowszechniania rezultatów realizowanych projektów wśród osób potencjalnie zainteresowanych udziałem w programach zarządzanych przez FRSE są wystawy. Fotografie prezentowane w tętniących życiem punktach miast często przyciągają spojrzenia zainteresowanych osób i stanowią doskonałą promocję europejskich programów edukacyjnych.

W ciągu ostatnich siedmiu lat odbyło się bardzo dużo różnorodnych wystaw. W niniejszym raporcie skupimy się na kilku najważniejszych, związanych z rocznicami, które w tym czasie były obchodzone. Zachęcamy do odwiedzenia naszego profilu Pinterest i odbycia wirtualnej wycieczki po wystawach FRSE: <http://www.pinterest.com/frsepl/>

WOLONTARIAT ZMIENIA ŚWIAT

wystawa z okazji ogłoszenia roku 2011 Europejskim Rokiem Wolontariatu

FRSE zaangażowała się w obchody Europejskiego Roku Wolontariatu 2011. Była to całoroczna kampania promująca dotychczasowe działania wolontariuszy i wyzwania związane z wolontariatem, mająca na celu pobudzić świadomość społeczną i zachęcić do większego zaangażowania. Szereg imprez zorganizowanych przez Fundację miał pomóc w zrozumieniu, że wolontariat to nie tylko świetny sposób na spędzanie wolnego czasu czy realizowanie pasji, ale też spoiwo społeczeństwa, pozwalające budować więzi pomiędzy jego członkami.

Wystawę *Wolontariat zmienia świat* prezentowano podczas różnorodnych przedsięwzięć. Przedstawiała ona osobiste relacje uczestników Wolontariatu Europejskiego, które prezentowane w Polsce (Pałac Kultury i Nauki w Warszawie, Ministerstwo Edukacji Narodowej) oraz za granicą (siedziba Rady Unii Europejskiej w Luksemburgu) zapoznawały widzów z emocjami, jakie towarzyszyły jej bohaterom.

JĘZYKI TO MOJA PASJA!

wystawa na 10-lecie European Language Label w Polsce

W dniach od 19 stycznia do 9 lutego 2012 r. w Bibliotece Uniwersyteckiej na warszawskim Powiślu można było oglądać wystawę zorganizowaną z okazji 10-lecia programu European Language Label. Podczas wystawy zaprezentowanych zostało dwadzieścia projektów nagrodzonych europejskim certyfikatem za innowacyjne działania w dziedzinie edukacji językowej. Wyróżnione inicjatywy pokazują różnorodność i wielostronność metod nauczania i uczenia się języków. Autorami projektów są nauczyciele, metodycy, a także uczniowie realizujący swoje pomysły w różnego typu placówkach edukacyjnych.

POKOLENIE ERASMUSA

wystawa z okazji 25-lecia programu Erasmus

W związku z jubileuszem Erasmusa Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji przygotowała wystawę fotografii szesnastu stypendystów programu, którzy doświadczenia i umiejętności zdobyte podczas studiów za granicą wykorzystali do osiągnięcia sukcesu zawodowego i osobistego. Grupa, którą udało nam się zaprosić do projektu, to osoby, które wyróżnia niezwykły talent i życiowe pasje. Wystawę można było obejrzeć: w październiku 2012 r. na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie i w listopadzie 2012 r. przy Dworcu Centralnym w Warszawie. Wystawa dostępna jest w formie elektronicznej.

20 LAT FUNDACJI ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI

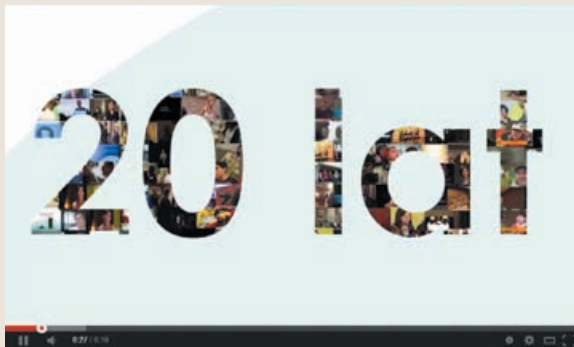
wystawa prezentująca dorobek FRSE

Na dwudziestu planszach można zobaczyć nie tylko różnorodność programów zarządzanych przez Fundację, ale również poznać dobre praktyki – projekty wyróżniające się na tle innych. Wystawa była wpisana w program obchodów jubileuszu FRSE. Dzięki działaniom Fundacji polskie i europejskie instytucje i stowarzyszenia nawiązały liczne kontakty oraz podjęły tysiące wspólnych projektów partnerskich. Ta współpraca przyczyniła się do modernizacji polskiego systemu edukacji – dzięki niej wzrosła innowacyjność nauczania, a nauczyciele, pracownicy akademicy i młodzieżowi wprowadzili do swej codziennej pracy nowe narzędzia i technologie oraz rozwiązania organizacyjne i pedagogiczne. Wystawa dostępna jest w formie elektronicznej.

KROK PO KROKU – AKTYWNA DROGA

wystawa prezentująca rezultaty programu „Młodzież w działaniu”

Niezliczone przyjaźnie, zdobyte umiejętności, niezapomniane przygody, poznawanie świata dosłownie – to tylko niektóre z efektów działań wspieranych przez unijny program edukacyjny „Młodzież w działaniu”. Projekty, które dzięki wsparciu UE realizują młodzi ludzie, pozwalają przekraczać nie tylko granice na mapie, ale również te określające własne możliwości. Działania osób prezentowanych w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego podczas trwającej od 26 października do 8 listopada 2013 r. wystawy *Krok po kroku – aktywna droga* udowodniły, że gdy młody człowiek chce, to wszystko jest możliwe. Dla wielu uczestników programu wyjazd na wolontariat czy wymianę studencką stał się inspiracją do wybrania drogi zawodowej i realizacji swoich marzeń.

20 lat FRSE , 2013

Come study in Poland, 2012

Program „Młodzież w działaniu”, 2010

Tool Fair 7, 2011

Filmy

Profil FRSEtv na portalu YouTube.pl to 185 filmów dotyczących różnych programów europejskich koordynowanych przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji w Polsce. Inicjatywy swoich beneficjentów promuje m.in. program „Młodzież w działaniu”, skierowany do młodzieży, opiekunów młodzieżowych, trenerów i wolontariuszy. Zachęca on do podejmowania przeróżnych wyzwań, począwszy od międzynarodowej wymiany młodzieży i wyjazdu na Wolontariat Europejski, poprzez organizację inicjatyw na rzecz lokalnej społeczności, szkoleń i seminariów, aż po spotkania i debaty z osobami odpowiedzialnymi za politykę młodzieżową.

Jednym z ważniejszych filmów, które opowiadają ogólnie o „Młodzieży w działaniu”, jest produkcja pod tym samym tytułem, dostępna na kanale FRSEtv serwisu YouTube. W Internecie można też obejrzeć dużą liczbę filmów promujących różne formy aktywności i edukacji poza szkołą i poza uczelnią, czyli edukację pozaformalną. Tego rodzaju projekty angażują młodych ludzi od pierwszego pomysłu aż do zamknięcia wszystkich związanych z nim formalności.

Na portalu YouTube dostępne są również filmy wyprodukowane z okazji różnych wydarzeń, np. obchodów 25-lecia programu Erasmus. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji zrealizowała wówczas film promujący Polskę jako atrakcyjny kraj do studiowania. Autorzy prześlędzi jeden dzień z życia stypendystów programu Erasmus, którzy odbywali część swoich studiów w jednym z pięciu polskich miast: Gdańsku, Lublinie, Wrocławiu, Warszawie i Krakowie. Studenci pochodzili z różnych krajów oraz studiowali na zupełnie innych kierunkach. By obejrzeć film, wystarczy wpisać w wyszukiwarkę hasło: „Poland – my best choice!”.

Zachęcamy do oglądania filmów udostępnianych przez FRSE i wykorzystywania ich w codziennej pracy z uczniami, młodzieżą czy osobami starszymi. Każdy z filmów może być źródłem inspiracji do stworzenia własnego projektu.

Zapraszamy na stronę www.youtube.com/user/FRSEtv.

A decorative background pattern consisting of a grid of squares, each divided into four triangles by a diagonal line. The pattern is arranged in a way that creates a sense of depth and movement, with some squares appearing to be in front of others. The overall effect is a complex, geometric design.

20-lecie FRSE

15

20

25

ie
TEMU EDUKACJI

Dwie dekady pracy na rzecz edukacji

W 2013 r. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji obchodziła 20-lecie swojej działalności. Była to doskonała okazja, by przypomnieć historię i dorobek instytucji, która przybliżyła polską edukację do Europy, wspierając ze środków UE projekty mobilności, wolontariatu czy transferu innowacji i wymiany dobrych praktyk.

Ostatnie 20 lat to okres wielu bardzo ważnych zmian społecznych, ekonomicznych i politycznych, które wpłynęły na kształt Europy i Polski. Przyczyniły się one do wzrostu wymiany międzynarodowej we wszystkich dziedzinach życia, a co za tym idzie, spowodowały zwiększenie mobilności zawodowej i edukacyjnej mieszkańców wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Tempo i skala tych zmian wymuszały – szczególnie w krajach, gdzie ponownie rodziła się demokracja – tworzenie mechanizmów i instytucji zarówno gospodarczych, jak i edukacyjnych, które wsparłyby rozwój nowoczesnego społeczeństwa i przygotowały obywateli do funkcjonowania w nowej europejskiej rzeczywistości.

23 czerwca 1993 r. ówczesny minister edukacji narodowej Zdobych Flisowski powołał do życia Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, która, jako fundacja skarbu państwa, miała za zadanie wspieranie działań przyczyniających się do poprawy jakości i efektywności systemu oświaty, szkolnictwa wyższego i szkoleń oraz ich otwarcia na świat. Cel ten FRSE realizuje do dziś, a w 2013 r. świętowała 20 lat swojego istnienia.

Jesteśmy jedyną w Polsce instytucją z tak ogromnym doświadczeniem w zarządzaniu 21 edukacyjnymi programami i inicjatywami. Śmiało możemy też powiedzieć, że dzięki naszym działaniom drzwi do Europy i świata są szeroko otwarte dla tysięcy studentów, pracowników akademickich, nauczycieli, szkoleniowców, dyrektorów placówek oświatowych, wolontariuszy, uczniów, a nawet przedszkolaków. Niewiele osób jednak wie, że początki FRSE sięgają czasów, w których o udziale w takich programach jak Erasmus czy Comenius można było w naszym kraju jedynie pomarzyć.

Obchody 20. rocznicy powstania Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji zbiegły się z jubileuszem 25-lecia istnienia programów unijnych w Europie i 15-leciem ich obecności w Polsce. Jednak sukcesu działalności FRSE nie da się opisać jedynie liczbą otrzymanych i zaakceptowanych wniosków w sprawie projektów edukacyjnych, wysokością dofinansowania na indywidualne wyjazdy w ramach doskonalenia zawodowego czy liczbą zorganizowanych semina-

riów, konferencji i wizyt przygotowawczych. Efekty działań podejmowanych przez FRSE to przede wszystkim coraz większa świadomość społeczeństwa w zakresie konieczności uczenia się bez względu na wiek, poziom wykształcenia i wykonywany zawód. To większa otwartość interkulturowa uczestników projektów, podniesienie ich kompetencji językowych, społecznych, zawodowych, a co za tym idzie – zwiększenie szans na rynku pracy.

Udział w programach zarządzanych przez Fundację oznacza dla osób z mniejszymi szansami możliwość włączenia społecznego, powrót do aktywności zawodowej, certyfikację kwalifikacji zdobytych w ramach edukacji pozaformalnej i nieformalnej. Internacjonalizacja szkolnictwa wyższego nie byłaby możliwa bez wymiany myśli badawczej, transferu innowacji i wzajemnego uznawania kompetencji studentów i pracowników naukowych, zdobywanych w czasie międzynarodowych wymian i staży.

Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim krajowym i zagranicznym ekspertom, instytucjom i organizacjom współpracującym z nami przy realizacji projektów edukacyjnych za ich zaufanie, wsparcie oraz dzielenie się wiedzą i doświadczeniem. Bez nich niemożliwe byłoby zapewnienie wysokiej jakości rezultatów międzynarodowych inicjatyw podejmowanych przez FRSE i jej beneficjentów. Mam nadzieję, że przed nami co najmniej drugie tyle równie udanych lat działalności, której efektem będą otwarte na świat uczelnie i szkoły, kreatywni młodzi ludzie, zaangażowani nauczyciele oraz innowacyjni naukowcy i studenci. Bo przecież sukces nas wszystkich zależy przede wszystkim od edukacji.

MIROSŁAW MARCZEWSKI,

dyrektor generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

Kalendarium 1993-2013

Dwadzieścia lat to we współczesnym, ciągle zmieniającym się świecie bardzo długi okres. Przez ostatnie dwie dekady w otaczającej nas rzeczywistości zmieniło się wiele. Polska codzienność wygląda dziś zupełnie inaczej niż w 1993 r. Mieszkamy w zjednoczonej Europie, możemy w niej swobodnie podróżować, uczyć się i pracować. Mamy dostęp do informacji i nowoczesnych technologii. Nic nie stoi na przeszkodzie, byśmy realizowali swoje pomysły i spełniali marzenia.

Zapraszamy do wędrowki przez dwa dziesięciolecia, podczas których powstała i rozwijała się Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

1993 **Europejski Rok Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej.** Powstaje Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji z pierwszą siedzibą w budynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. W Polsce rusza Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, a nasz południowy sąsiad dzieli się na dwa państwa: Czechy i Słowację.

1997 **Europejski Rok Walki z Rasizmem i Ksenofobią.** FRSE zaczyna koordynować programy SMART, TERM, Socrates i Młodzież dla Europy. Zgromadzenie Narodowe przyjmuje Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej, a Unia Europejska rozpoczyna negocjacje członkowskie z państwami Europy Środkowo-Wschodniej.

1994 **Europejski Rok Odżywiania się i Zdrowia.** W FRSE rusza program TESSA oraz Tempus II. 8 kwietnia Polska składa oficjalny wniosek o przyjęcie do Unii Europejskiej, a Szwecja decyduje w referendum o przystąpieniu do UE.

1998 **Europejski Rok Demokracji Lokalnej i Regionalnej.** Krajowe Biuro Eurydice przechodzi do FRSE. Europejski Trybunał Praw Człowieka zastępuje Europejską Komisję Praw Człowieka i Trybunał Praw Człowieka.

1995 **Europejski Rok Bezpieczeństwa Drogowego i Młodych Kierowców.** Po 70 latach planowania i przerywanej budowy w stolicy oddana zostaje pierwsza linia metra. Decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady ustanowiony zostaje wspólnotowy program Socrates.

1999 **Europejski Rok Działania na rzecz Zwalczenia Przemocy Wobec Kobiet.** W FRSE powstaje sieć koordynatorów i trenerów Comeniusa (ewenement w skali Europy). Polska wchodzi do NATO, a wspólna waluta euro zaczyna obowiązywać w transakcjach bezgotówkowych.

1996 **Europejski Rok Uczenia się Przez Całe Życie.** Rusza program SMART. Wisława Szymborska zostaje laureatką Nagrody Nobla, a Rosja zostaje przyjęta do Rady Europy.

2000 **FRSE organizuje pierwszy nabór wniosków do programu Grundtvig.** Andrzej Wajda otrzymuje Oscara za całokształt twórczości, a liczba ludności na świecie przekracza 6 miliardów.

2001 **Europejski Rok Języków.** Rozpoczęcie realizacji konkursu European Language Label w Polsce. Podpisano Traktat Nicejski oraz opublikowano Białą Księgę „Nowe impulsy dla młodzieży europejskiej”.

2002 Zgoda Rady FRSE na obsługę administracyjną projektu *Moja szkoła w UE*. W roku akademickim 2002/2003 milionowy student wyjeżdża na Erasmusa, zaś w krajach strefy euro pojawiają się banknoty i monety euro.

2003 Europejski Rok Osób Niepełnosprawnych. Start Eurodesku w FRSE, a tym samym w Polsce. Prezydent Aleksander Kwaśniewski ratyfikuje Traktat Akcesyjny – podstawowy akt prawny regulujący zasady i warunki przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. W Atenach podpisany zostaje Traktat Ateński dotyczący wejścia do Unii Europejskiej dziesięciu państw: Polski, Cypru, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Malty, Słowacji, Słowenii i Węgier.

2004 Europejski Rok Edukacji poprzez Sport. Inauguracja programu eTwinning w Polsce. Oficjalne przyjęcie Polski do Unii Europejskiej – 1 maja. Pierwszym polskim komisarzem ds. polityki regionalnej zostaje Danuta Hübner.

2005 Europejski Rok Edukacji Obywatelskiej. FRSE organizuje Europejski Tydzień Młodzieży. Parlament Europejski zatwierdza przystąpienie Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej.

2006 Europejski Rok Mobilności Pracowników. Ustanowienie programu „Uczenie się przez całe życie”, który zastępuje realizowany przez FRSE program Socrates. 3 czerwca w wyniku referendum powstaje Republika Czarnogóry.

2007 Europejski Rok Równych Szans dla Wszystkich. FRSE staje się Agencją Narodową programów „Uczenie się przez całe życie” oraz „Młodzież w działaniu”. Powstaje także Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży. Polska przystępuje do strefy Schengen.

2008 Europejski Rok Dialogu Międzykulturowego. FRSE staje się operatorem Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego (FSS). Rusza budowa Stadionu Narodowego w Warszawie, a Barack Obama zostaje pierwszym czarnoskórym prezydentem USA.

2009 Europejski Rok Kreatywności i Innowacji. Uruchomiony zostaje Fundusz Stypendialny SCIEX-NMSch, a krajowe Biuro Europass zostaje przeniesione do FRSE. Marta Sziłajtis-Obiegło samotnie opływa świat. W 2010 r. zostaje ambasadorką inicjatywy Komisji Europejskiej – Mobilna Młodzież.

2010 Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Ukazuje się pierwszy numer kwartalnika FRSE „Europa dla Aktywnych”. Program Grundtvig obchodzi 10-lecie. Janusz Lewandowski zostaje komisarzem UE ds. budżetu.

2011 Europejski Rok Wolontariatu. FRSE przystępuje do Academic Cooperation Association oraz otrzymuje certyfikat ISO. W lipcu Polska obejmuje prezydencję w Radzie UE.

2012 Europejski Rok Aktywności Osób Starszych. FRSE staje się wydawcą „Języków Obcych w Szkole” oraz zaczyna realizować trzy projekty w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W Polsce i na Ukrainie odbywają się Miistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Euro 2012.

2013 Europejski Rok Obywateli. 20-lecie Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Zawarte zostaje porozumienie w sprawie budżetu UE na lata 2014-2020, w wyniku którego Polska otrzyma ok. 441 mld zł. Uzgodnione zostają szczegóły nowego programu Erasmus+, który zastępuje inicjatywy „Uczenie się przez całe życie” i „Młodzież w działaniu”.

Gala 20-lecia: duma ze wspólnego dzieła

21 listopada 2013 r. w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji był dniem kulminacji obchodów 20-lecia jej istnienia. To właśnie tego dnia w Pałacu Prymasowskim w Warszawie odbyła się uroczysta gala z tej okazji, połączona z wręczeniem nagród w konkursie EDUinspiracje.

Wydarzenie pełne było niespodzianek i wspomnień, a wśród zaproszonych gości – ludzi, których los zetknął z FRSE w różnych momentach jej 20-letniej historii – panowała miła i serdeczna atmosfera. Długie powitanie gości przez dyrektora generalnego FRSE Mirosława Marczewskiego było nie tylko wyrazem kurtuazji. Witając zaproszonych, dyrektor opisywał, w jaki sposób i od kiedy są oni związani z FRSE. Dało to poczucie wspólnoty zgromadzonych gości, z których każdy dołożył swoją cegiełkę do budowy Fundacji.

Ważną rolę tej instytucji w polskiej edukacji podkreślali kolejni mówcy, członkowie Rady FRSE: podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Joanna Berdzik, która pełni funkcję przewodniczącej Rady FRSE, zastępca dyrektora Departamentu Strategii MNiSW dr Andrzej Kurkiewicz oraz postanka na Sejm V, VI i VII kadencji Urszula Augustyn.

Wielką niespodzianką okazało się wystąpienie Joanny Berdzik, która w imieniu minister edukacji narodowej wręczyła medale Komisji Edukacji Narodowej dyrektorowi generalnemu FRSE Mirosławowi Marczewskiemu, zastępcy dyrektora generalnego Tomaszowi Bratkowi oraz wieloletniej koordynatorce Sieci Eurydice Annie Smoczyńskiej.

Część gali poświęcona obchodom 20-lecia zakończyła się wykładem prof. dr. hab. Konstantego Wojtaszczyka, człowieka, który – jak stwierdził prowadzący Michał Olszański – o Unii Europejskiej wie wszystko. Profesor Wojtaszczyk podkreślał potrzebę ciągłego kształcenia na temat Unii Europejskiej, które zwłaszcza teraz, w czasach kryzysu, jest niezwykle istotne. Połączył również temat kształcenia na temat Unii z edukacją w ogóle, zwłaszcza z uczeniem się przez całe życie. Według profesora musimy się uczyć, aby działać, uczyć się, aby żyć wspólnie, a wreszcie uczyć się, aby być – zarówno Polakiem, jak i Europejczykiem.

Słowa profesora Wojtaszczyka nie bez powodu padły w odniesieniu do Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Jego zdaniem to właśnie nasza instytucja od wielu lat wspiera wszystkie te aspekty uczenia się, którym poświęcony był jego wykład.

Pozostała część gali była poświęcona rozdaniu nagród laureatom konkursu EDUispiracje, który w 2013 r. otwarty był dla beneficjentów wszystkich programów prowadzonych przez FRSE w latach 2007-2013. Tematem przewodnim przedsięwzięcia był sukces. Dlatego właśnie tematyce odnoszenia sukcesu i jego uwarunkowaniom został poświęcony wykład profesora Jacka Bliklego, który rozpoczął tę część uroczystości. Wykład słynnego matematyka i mistrza cukierniczego w jednej osobie wzbudził bardzo duże zainteresowanie gości. Był niezwykle ciekawy, został poprowadzony z humorem, a jego wysoki poziom merytoryczny gwarantowała pełna sukcesów kariera prelegenta. Wykład był wspaniałym wprowadzeniem do części poświęconej sukcesom odnoszonym przez beneficjentów prowadzonych przez FRSE programów.

Dyplomy, statuetki i nagrody beneficjentom Comeniusa, eTwinningu, Leonardo, Grundtviga oraz Wizyt Studyjnych wręczali Mirosław Marczewski, Tomasz Bratek oraz Claudia Torres Bartyzel, dyrektor Departamentu Funduszy Strukturalnych w Ministerstwie Edukacji Narodowej.

Beneficjentów programów Erasmus, European Language Label, „Młodość w działaniu” i Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodości nagrodzili dyrektor programu „Uczenie się przez całe życie” – Erasmus, Erasmus Mundus, Tempus, Eksperti Bolońscy oraz dyrektor programu eTwinning i członek Zarządu FRSE dr Tomasz Szymczak, dyrektor programu „Uczenie się przez całe życie” – Grundtvig, Leonardo da Vinci, Europass i członek Zarządu FRSE Marcin Rolnik oraz zastępca dyrektora Departamentu Strategii MNiSW dr Andrzej Kurkiewicz.

Rozdanie nagród zakończone występem doskonałych muzyków i stypendystów Erasmus – Alicji Wołyńczyk i Macieja Frąckiewicza, których kunszt goście mieli okazję podziwiać również na otwarciu gali – było ostatnim elementem oficjalnej części spotkania. Na gości czekał jednak dodatkowo przepyszny lunch i długie, nierzadko pełne sentymentu i wspomnień rozmowy w kularach Pałacu Prymasowskiego.

Obchody jubileuszu

W związku z obchodami 20-lecia istnienia Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji oraz 15-lecia funkcjonowania edukacyjnych programów europejskich w Polsce przygotowano identyfikację wizualną FRSE, która była wykorzystywana przez cały rok 2013. Nowe symbole graficzne wykorzystano na papierach firmowych i w stopkach wiadomości e-mail. Elementy jubileuszowej identyfikacji pojawiły się również na fasadzie budynku FRSE, co spotkało się z bardzo pozytywnym odbiorem beneficjentów, osób związanych z Fundacją, jak i przypadkowych przechodniów.

Bogaty dorobek Fundacji został także zebrany w jubileuszowych publikacjach, w tym w albumie *20 lat Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji*, w którym zostały zaprezentowane wybrane zagadnienia i wydarzenia w historii naszej instytucji na tle tego, co

działo się w Polsce, Europie i na świecie. Publikacja zawiera wypowiedzi pierwszych dyrektorów FRSE i jej byłych pracowników, przedstawia też najważniejsze statystyki oraz ciekawostki z życia instytucji.

20 lat Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

Przygotowana publikacja podsumowuje 20 lat pracy FRSE. Można w niej znaleźć obszerne kalendarium, ciekawostki, a także wypowiedzi osób z nią związanych.

Program „Młodość w działaniu”, 2010

Z okazji 20-lecia FRSE został przygotowany także film dokumentujący najważniejsze momenty z życia Fundacji, prezentujący jej dokonania oraz możliwości edukacyjne, które stwarza dzięki dofinansowywaniu projektów.

Powiedzieli o nas

Dzięki działalności Fundacji możliwe jest przekraczanie granic nie tylko geograficznych, ale także mentalnych. Organizowane przez FRSE konferencje i seminaria wspierają i promują nowoczesną edukację, łączą pokolenia i przyczyniają się do rozwoju kompetencji kluczowych.

Urszula Augustyn

posłanka na Sejm RP, członkini Rady Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

Dzięki Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji zarówno polskie, jak i europejskie organizacje i instytucje nawiązały cenne kontakty i stworzyły nowe partnerstwa. Współpraca ta przyczyniła się w znacznym stopniu do usprawnienia polskiej edukacji.

Jan Truszczyński

dyrektor generalny ds. edukacji i kultury, Komisja Europejska

Wysoko oceniam współpracę z FRSE w zakresie wdrażania i promocji programów stypendialnych, wspieranych z funduszy norweskich i szwajcarskich. Profesjonalne podejście Fundacji do beneficjentów jest również niewątpliwym sukcesem programów.

Elżbieta Bienkowska

wicepremier, minister infrastruktury i rozwoju, komisarz UE ds. rynku wewnętrznego, przemysłu i przedsiębiorstw

Niezwykle ważne jest zaangażowanie Fundacji w nawiązywanie kontaktów z państwami Partnerstwa Wschodniego – to cenne i budujące, że obecnie to my stwarzamy możliwości i warunki do dalszego wzmocnienia integracji europejskiej poprzez włączanie państw Partnerstwa do wspólnych projektów, podobnie jak kiedyś czyniono to w stosunku do Polski.

Katarzyna Hall

minister edukacji narodowej w latach 2007–2011

Dzięki działalności Fundacji tak wielu polskich uczniów, studentów i nauczycieli mogło nabyć ważne doświadczenia edukacyjne, zawodowe i życiowe w ramach edukacyjnych podróży i współpracy w Europie. To jeden z najbardziej wartościowych i skutecznych sposobów zakorzenienia obecności Polski w Unii Europejskiej.

Mirosław Sielatycki

podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej w latach 2010–2012

Trudno przecenić rolę Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w budowaniu jakości kształcenia w Polsce, wdrażaniu nowoczesnych i innowacyjnych programów kształcenia czy wreszcie w efektywnym zarządzaniu realizacją procesów edukacyjnych, w szczególności europejskich.

Barbara Kudrycka

minister nauki i szkolnictwa wyższego w latach 2007–2013

Czego nas nauczyło

ŻE WARTO PRACOWAĆ U PODSTAW

– bo rzetelna, czasem mrowcza praca z potencjalnymi beneficjentami DAJE EFEKTY. Organizowanie w całej Polsce setek seminariów, szkoleń i warsztatów było nie tylko obowiązkiem FRSE, ale także skutecznym sposobem na zwiększanie jakości projektów. Z roku na rok wnioski nadsyłane do Fundacji były coraz lepsze, a my mieliśmy coraz większe kłopoty, by wybrać te, które zasługują na dofinansowanie.

ŻE NIE MOŻNA BAĆ SIĘ ZMIAN

– bo nastąpią, czy tego chcemy, czy nie. Dlatego właśnie trzeba na bieżąco śledzić trendy i szukać nowych kanałów komunikacji z beneficjentami. Teraz jest Facebook, YouTube, Flickr i Pinterest, ale za rok czy dwa młodzi ludzie mogą przenieść się zupełnie gdzie indziej. Gdziekolwiek to będzie – FRSE musi już tam na nich czekać. Inaczej o skutecznej informacji młodzieżowej i wsparciu beneficjentów można zapomnieć.

ŻE WARTO SZUKAĆ PARTNERÓW

– bo dzięki nim praca idzie szybciej i jest bardziej skuteczna. Obok instytucji, z którymi współpraca jest czymś zupełnie naturalnym – jak Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego czy Ministerstwo Rozwoju Regionalnego – udało nam się pozyskać do wspólnych działań również m.in. kuratoria oświaty i izby rzemieślnicze. Dzięki nim dotarliśmy do nowych beneficjentów, co również w nowej perspektywie będzie niezwykle istotne.

ostatnich siedem lat

ŻE NIE MA RZECZY NIEMOŻLIWYCH

– i Polska, choć jest w Unii dopiero od dekady, może być liderem ważnych zmian. To FRSE była pionierem w łączeniu doświadczeń programu „Uczenie się przez całe życie” z możliwościami Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Nauczyło nas to, że nawet gdy kończą się środki na finansowanie projektów, warto szukać nowych rozwiązań, by wesprzeć tych, którzy na to zasługują. Efekty takiego odważnego myślenia mogą być zupełnie zaskakujące.

ŻE DBAŁOŚĆ O SZCZEGÓŁY POPŁACA

– bo zapewnia wiarygodność i umożliwia rozwój międzynarodowej współpracy. W minionych latach ta troska o wysokie standardy zarządzania i jakość kadr pozwoliła nam na zdobycie certyfikatu ISO. Dzięki temu jesteśmy godnym zaufania partnerem dla instytucji z całego świata. Teraz przed nami stoi zadanie utrzymania tej pozycji – tym trudniejsze, że skala działań Fundacji w kolejnych latach będzie większa. Nie mamy jednak wątpliwości, że sprostamy wyzwaniu.

ŻE KOMPLEKSY TO PRZESZŁOŚĆ

– bo niemal każda statystyka dotycząca realizowanych programów – i prawie każdy konkurs – potwierdzają, że Polska ma więcej powodów do dumy niż zakłopotania. W ciągu ostatnich lat to polskie szkoły były liderami pod względem liczby i jakości projektów eTwinning, to nasze uczelnie przodowały w rankingach dotyczących liczby wyjazdów pracowników akademickich, to Polska też w 2012 r. zajęła I miejsce pod względem liczby realizowanych projektów Comenius Regio.

ŻE STATYSTYKI I NAGRODY TO JEDNAK NIE WSZYSTKO

– bo liczy się to, co zostało w głowach i w rękach. Czyli wspomnienia, pomysły, pewność siebie i odwaga, ale także umiejętności praktyczne, nabyte w trakcie staży i praktyk. Dla nas te ostatnie siedem lat też było ważną szkołą życia. Postaramy się wykorzystać wszystko to, czego się nauczyliśmy, w kolejnej siedmiolatce.

Do dzieła!

Raport 2007-2013

Programy „Uczenie się przez całe życie” oraz „Młodzież w działaniu” w Polsce

Redaktor prowadzący:

Krzysztof Szwałek

Przygotowanie treści:

Zespół Upowszechniania Rezultatów i Analiz Programowych

Korekta: Agnieszka Pawłowiec, Paulina Piechocka

Projekt graficzny i skład: RZECZYOBRAZKOWE.PL

Fotografie: archiwum FRSE

Druk: Drukarnia Braci Grodzickich Sp. jawna

Wydawca:

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Narodowa Agencja Programu Erasmus+

e-mail: kontakt@frse.org.pl

www.frse.org.pl

www.erasmusplus.org.pl

ISBN: 978-83-64032-35-6

Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za treść umieszczoną w publikacji.

Publikacja bezpłatna

Warszawa 2014

